

Setmanari d'informació i de cultura religiosa

Any XXXI • Núm. 1.600 • 2,30 euros

20 maig 2010

PREPAREM-NOS PER REBRE EL PAPA

El 7 de novembre viurem un fet històric:
el papa Benet XVI consagrarà la Sagrada Família

Falten
24
setmanes

LA UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA
CELEBRA 30 ANYS DE COMUNIÓ I DIÀLEG

Mosaic de la vida religiosa

Ara fa tres dècades, sota la influència dels aires renovadors del Concili Vaticà II, es va crear la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), un espai de comunió i diàleg a partir del qual la vida consagrada volia respondre al repte de treballar plegats i avançar en el seu compromís d'encarnació evangèlica enmig del món. Aquesta posada al dia dels religiosos catalans ha despertat sovint entre els seus membres una crida a tornar als orígens, a recuperar l'amor primer, i redescobrir la força transformadora del carisma rebut. D'aquest moviment ha estat testimoni privilegiat l'URC, que ha impulsat també com a gran repte entre els seus membres el sentit d'intercongregacionalitat.

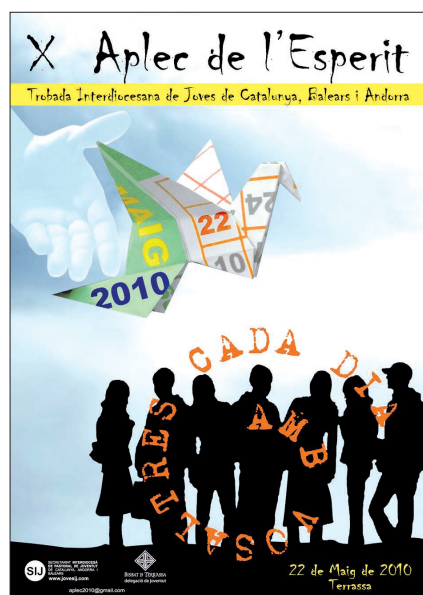
P 3-7

Terrassa ja és a punt per a l'Aplec de l'Esperit 2010

La jove diòcesi egarenca acollirà el 22 de maig més de 5.000 joves procedents d'arreu de Catalunya per celebrar joiosos la festa de la Pentecosta. Serà la desena edició de l'Aplec de l'Esperit, una trobada festiva i de pregària que aplega des del 1978 els joves cristians de les diòcesis catalanes i de les Illes Balears. Tot és a punt a Terrassa perquè els joves participants puguin viure una intensa experiència de fe. No faltará la música, els testimonis, la pregària i una multitudinària celebració eucarística al Parc de Vallparadís presidida per tots els bisbes de Catalunya.

P 22

El Papa, als peus de Maria

En el moment de tancar aquesta edició, Benet XVI encara no havia finalitzat el seu quinze viatge apostòlic internacional. De l'11 al 14 de maig el Papa feia la seva primera visita a Portugal, en el desè aniversari de la beatificació dels pastorets Jacinta i Francesc. A Portugal, el Papa va rebre una calorosa acollida, especialment a Fàtima, on va convidar a revifar la flama de la fe. Benet XVI també va reconèixer que la persecució més gran de l'Església neix del pecat al seu si i va retre homenatge a la fidelitat dels sacerdots.

P 8

Exposició a Torí sobre «Jesús, el cos, el rostre en l'art»

Caravaggio, *Incredulitat de sant Tomàs*, 1602-1603. Potsdam, Sanssouci, Stiftung Prussische Schlösser und Gärten

P 20-21

Sumari

- P 10 Entrevista al secretari d'Oscar Romero
- P 24 Jordi Pujol «predica» a Girona
- P 28 Restauració a la catedral de Lleida
- P 30 Quebec, model d'educació religiosa?
- P 35 Veredicte del Concurs Bíblic

Editorial

«No he vingut a ser servit, sinó a servir» (Mt 20,28)

El món globalitzat que vivim ens situa en la interdependència de tots i de tot. El nostre és un temps d'incertesa i de complexitat pels canvis vertiginosament ràpids que ens ha tocat viure. Estem cridats a convertir complexitat en possibilitat. En la construcció del món i del seu futur, com afirma Hans Küng, les religions tenen un paper important, com a motors de pacificació, convivència i cohesió social.

En la festivitat de la Pentecosta del 2010 som convocats a celebrar la diada de l'Apostolat Seglar amb el repte de l'evangelí «No he vingut a ser servit, sinó a servir». El marc de la celebració de l'Any Sacerdotal, convocat pel papa Benet XVI amb la voluntat d'impulsar la renovació espiritual dels preveres i ajudar-los a posar el do rebut de Déu al servei de l'Església i de la societat, és una bona ocasió perquè tots els cristians aprofundim en les exigències de la nostra vocació baptismal. Resultaria apassionant una Història de l'Església formada a partir i a través dels laics (reformadors, sants, artistes, fundadors, missioners, governants...). A través de la història trobem molts moviments laicals que s'han sentit Església i han format comunitats a l'estil dels primers cristians i amb la voluntat de viure allò essencial al cristianisme; l'opció preferencial pels més pobres.

Enmig de l'individualisme i de la disgregació que observem en la societat i, en ocasions, també en l'Església i en les mateixes associacions apostòliques, «tots, pastors i fidels, estem obligats a afavorir i alimentar continuament vincles i rela-

cions fraterne d'estimació, cordialitat i col·laboració entre les diverses formes associatives de laics. Solament així la riquesa dels dons i carismes que el Senyor ens ofereix poden donar la seva fecunda i harmònica contribució a l'edificació de la casa comuna» (*Christifideles laici* 31).

Sant Agustí ens ha llegat un preciós testimoniatge, d'urgència a la comunió eclesial i de necessitat de corresponsabilitat entre els preveres i laics en l'acció missionera de tota l'Església: «Quan em fa por pensar el que sóc per a vosaltres, m'omple de consol el que sóc amb vosaltres. Per a vosaltres sóc bisbe, amb vosaltres sóc un cristià; aquell és el nom d'un ofici, aquest és el nom de la gràcia; aquell és la meva responsabilitat; aquest és la meva salvació» (Sermó 340,1).

La festa de Pentecosta ens fa contemplar aquella primera comunitat cristiana, icona eclesial de comunió fraterna: «Constants i unànimes en la pregària, juntament amb Maria, la Mare de Jesús.» Pentecosta fa caure barreres de separació entre pobles, per aplegar-los tots, com a germans, en l'Església. Procedents de diversos països, «jueus i prosèlits, cretencs i àrabs, residents a Mesopotàmia i a Egipte», reben units el do de l'Esperit. També nosaltres acollim l'Esperit, homes i dones vinguts de diversos indrets del planeta. La pertinença eclesial és gràcia i do de Déu i la docilitat a l'Esperit ens farà, a preveres i laics, més agosarats per comprometre'ns en la construcció d'un món més unit, que superi pors, divisions i violències.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Cecília Aranés, Lluís Bertran, Cinto Busquet, Joan Busquets, Pilarín Bayés, Lucía Caram, Jordi Castellet, Claudi Cervelló, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, Francesc Malgosa, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira Belloso, Peio Sánchez, Lluís Serra, Pere Tena, Immaculada Villa, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Els aires nous del Vaticà II en la vida consagrada

La Unió de Religiosos de Catalunya (URC) celebra el seu 30è aniversari

Samuel Gutiérrez

Com a resposta profètica als corrents renovadors del postconcili, la vida consagrada a Catalunya ha apostat en les darreres dècades per obrir ella també les seves portes i finestres per acollir l'aire fresc de l'Esperit Sant. Un dels fruits més eloqüents d'aquesta voluntat expressa d'*aggiornamento* va ser la creació el 1980 de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), un espai de comunió i diàleg a partir del qual la vida consagrada pogués treballar unida i avançar en el seu compromís d'encarnació evangèlica dins del món. «L'objectiu consistia —explica Lluís Serra, secretari de l'URC— a viure a fons la centralitat de Jesús i, alhora, accentuar la col·laboració de tothom en la missió d'anunciar l'Evangeli en un context canviant i secular.» «L'opció evangèlica era molt clara —afegeix Serra—, es tractava de dialogar amb la cultura contemporània en la fidelitat a Jesucrist, d'estar en el món però sense ser del món.»

La posada al dia de la vida religiosa ha despertat sovint entre els seus membres una crida a tornar als orígens, a recuperar l'amor primer i redescobrir la força transformadora del carisma rebut. D'aquesta tendència n'ha estat testimoni privilegiat l'URC, que ha impulsat al seu torn entre els seus membres el sentit d'intercongregacionalitat. Durant els darrers 30 anys han estat molts els projectes conjunts que s'hi han dut a terme, sobretot en els marges de la societat, on s'ha apostat amb creativitat i valentia, «per obrir canals d'espiritualitat i transcendència», afirma Lluís Serra.

Espiritualitat encarnada

A la recerca d'una espiritualitat més encarnada, molts religiosos s'han decidit per abandonar les seguretats tradicionals i submergir-se de ple en el món, enmig dels barris, compartint vida i penes amb la gent del carrer. Són les famoses comunitats d'inserció als barris, tan presents a Catalunya, sobretot a l'anomenat cinturó industrial. La germana Eulalia Asiáin, carmelita missionera del P. Palau, sap molt bé de què es tracta. Des de fa 13 anys viu al barri del Raval de Santa Coloma de Gramenet, on juntament amb altres dues germanes ha format una petita comunitat carmelita que des d'una opció clara pels pobres té com a gran objectiu prolongar la presència de Jesús enmig del món. «Ens sentíem cridades a viure l'espiritualitat carmelita, amb una clara dimensió mística, encarnada en l'avui de la història», confessa amb senzillesa Eulalia, que durant més de 20 anys va ser consellera general de l'àrea d'educació de la congregació.

A Santa Coloma s'hi ha trobat una de les ciutats amb índex d'immigració més gran de Catalunya, on conviuen prop de 120 nacionalitats diferents. Aquesta circumstància les ha interpellat amb força, s'ha convertit per a elles en autèntic «signe dels temps» i han decidit abocar-se de ple en l'acollida i

acompanyament de les persones immigrants. Van començar a la parròquia de Sant Jaume, de manera humil, impartint classes de reforç educatiu per a infants i joves, la majoria estrangers. Es tractava d'iniciar el contacte amb les famílies de la manera més natural, i s'oferia resposta a les seves necessitats més urgents. «És el que anomenem la preevangelitació —explica la germana Eulalia—, com a acostament a una Església que no sempre té bona premsa. Això ens permet entrar en contacte amb la gent i preparar el terreny per poder sembrar després la Paraula i anunciar l'Evangeli.» «Ens sentim cridades a fer present el Déu-Amor —afegeix— a través de l'acollida, la formació, la res-

carmelita navarresa va ser, com la de moltes altres de la seva època, gestada en el si d'una família catòlica humil i amb el desig ben viu des de petita de voler consagrar tota la vida al Senyor. Va entrar a les Carmelites Missioneres del P. Palau amb gairebé 18 anys i, malgrat les dificultats i l'austeritat de vida, la vocació es va anar enfortint de mica en mica. A diferència del que passava amb la majoria de religioses de la seva època, la germana Eulalia va tenir el privilegi d'estudiar Biològiques a la Universitat de Barcelona, i després d'uns quants anys d'impartir classes en un institut públic de Tàrraga, va entrar a formar part del govern de la província i del govern general. Durant gairebé

el fenomen migratori, es va crear l'any 2002 la Fundació Privada Integramenet, el gran objectiu de la qual sempre ha estat «fer visible el reconeixement de la dignitat de tota persona pel fet de ser persona». Impulsada per Mn. Agustí Viñas, rector de Sant Jaume, aquesta nova entitat social d'acollida al servei de la immigració va comptar des del primer moment amb la implicació directa de les carmelites missioneres i també de bona part dels voluntaris de la parròquia. La seva creació responia a una necessitat creixent en aquells barris farcits d'immigrants, on el perill de «guetització» era alguna cosa més que una sospita remota.

«Mai no ens cansarem d'insistir que la immigració és una gràcia —afirma convençuda la germana Eulalia—. Perquè només podem conrear la comunió amb els diferents; amb qui són iguals no cal. Alhora, la pluralitat cultural i religiosa ens interpel·la a donar resposta des dels nivells més profunds de la persona.» I afegeix: «Sense perdre la nostra identitat, hem descobert que els altres han d'ensenyar-nos molt. L'enriquiment de la multiculturalitat és mutu.»

Als barris més humils, en contacte amb les diverses comunitats vingudes de fora, les germanes carmelites se senten cridades a tornar al Jesús de l'Evangeli i intentar ser una presència seva enmig del món. «Durant aquests anys hem fet experiència —explica Eulalia Asiáin— que és possible conviure cultures i religions diferents. Això vol dir sentir-nos plegats ciutadans, dialogar, intercanviar vivències, tot i que això suposi reptes pels hàbits i costums diferents.» Com a religiosa, la germana Eulalia ha descobert també que «el temple està avui al carrer, on s'uneix l'humà i el diví, ja que és el lloc en què es prolonga la presència de Jesús viscuda des d'una dimensió sempre orant».

La Fundació Privada Integramenet, formada gairebé exclusivament per voluntaris, intenta conjuminar el concepte d'integració, entès en un doble sentit: dels que vénen de fora cap a la cultura autòctona, i dels d'aquí cap a la cultura dels de fora. Els seus objectius són potenciar el coneixement mutu de les diferents realitats humanes, culturals, religioses; procurar la promoció integral de les persones procedents d'altres països i facilitar el procés d'integració a la ciutat i al país. Per això, fa anys que desenvolupen un programa d'activitats elaborat que va des de la informació i acollida fins a l'assessorament legal, les classes de castellà i català, cursos de formació ocupacional, suport a l'habitatge, bossa de treball i espais de sensibilització. Tan sols el 2009, la Fundació va atendre gairebé 4.800 persones, la majoria procedents d'Àfrica i Amèrica Llatina, però també d'Àsia i Europa. Amb aquesta feina, que ja ha estat àmpliament reconeguda per la ciutat, Integramenet posa de manifest el seu compromís en la construcció d'un món més just i humà, alhora que reivindica l'enriquiment que suposa per a tots la multiculturalitat.

La germana Eulalia a la Fundació Integramenet.

«La vida consagrada a Catalunya ha apostat per obrir portes i finestres per acollir l'aire fresc de l'Esperit Sant»

posta a les necessitats primordials...» I tot això conjuminat amb la catequesi, les celebracions eucarístiques i els espais d'espiritualitat.

Als seus 69 anys, Eulalia Asiáin viu avui al barri del Raval de Santa Coloma una segona joventut. Se sent pletòrica de l'Esperit, feliç d'haver estat arrossegada fins als marges de la societat, on ha pogut renovar el seu carisma carmelita, a l'estil del P. Palau, i posar-lo al servei dels altres: «Aquí he pogut radicalitzar la meua opció per la vida religiosa, i conjuminar l'experiència de Déu, segons la mística santa Teresa, amb el contacte amb la gent. La meua experiència orant és la que m'ha portat al mercat, al carrer, a les cases... Sens dubte puc afirmar que a la «universitat del carrer», aquí a Santa Coloma, és on he madurat la meua vocació de carmelita missionera, de la qual estic enamorada i que si tornés a tenir 18 anys tornaria a optar-hi.»

La vocació d'aquesta emprendora

20 anys, de l'any 1974 al 1996, aquesta responsabilitat li va permetre visitar molts indrets del món per supervisar els projectes socials i educatius de la congregació. «Em van impactar moltes de les realitats que vaig veure i vaig decidir que, quan acabés el meu servei en el govern de la congregació, accentuaria la dimensió d'opció pels pobres: Déu i el proïsme.»

Es va iniciar un procés seriós de discerniment que va fructificar poc després amb la fundació de la primera comunitat de carmelites missioneres a Santa Coloma de Gramenet. Des de llavors la província s'ha abocat en aquesta fundació, a la qual no tan sols destinen recursos humans sinó també econòmics. D'alguna manera també, aquesta aposta per les comunitats d'inserció als barris ha estat la conseqüència d'una relectura del carisma a la llum del Concili Vaticà II, tot mantenint l'essència i intentant portar avui a la pràctica la necessitat de conjuminar el binomi «Déu i el proïsme» que, en definitiva, és el doble manament de l'amor.

Fundació Integramenet

La relectura del carisma enmig d'un barri humil marcat fortament per la immigració estrangera va portar ben aviat les germanes a identificar clarament com a «proïsme» aquelles persones amb les quals conviuen cada dia i amb les quals començaven a compartir vida. Després d'un període de reflexió sobre

Religiosos al servei de l'ensenyament

La Gna. Mari Cruz és titular de l'Escola del Roser de Guissona

Patricia Navas
Guissona

Quan era petita, a casa seva, la germana Mari Cruz sempre sentia parlar bé de la seva tieta monja. Els seus pares i els seus avis comentaven als vuit germans d'aquesta família cristiana del petit poble de Campaspero, a la província de Valladolid, la felicitat amb què vivia i que irradiava aquesta religiosa. Tot i que no la va arribar a conèixer, va créixer pensant que potser podia ser com ella. «La meua crida va començar a casa perquè sempre hem viscut la fe i la religiositat, la pregària senzilla», explica. La vida de pietat dels seus pares —de missa diària— i de tota la família —que es manifestava per exemple en el rès diari del Rosari— va ajudar la noia a decidir-se per la vida religiosa. Però a quina comunitat?

La Gna. Mari Cruz recorda el dia en què unes monges amb un bonic hàbit blanc van arribar al seu poble. Amb només catorze anys, li van cridar l'atenció: eren germanes dominiques de l'Anunciata, membres d'una congregació de religioses terciàries de l'Anunciata, fundada a Vic pel beat Francesc Coll i dedicada a l'ensenyament. I es va decidir a entrar a la seva escola apostòlica «per veure si tenia vocació o no», recorda. Després de dos anys, tant ella com la congregació van confirmar aquesta intuïció i la jove va entrar al postulantat i va seguir el seu camí formatiu fins a la seva professió.

Avui, la germana Mari Cruz és superiora de la comunitat de dominiques de Guissona i titular (té la darrera responsabilitat) del Col·legi Mare de Déu del Roser que la congregació té en aquesta localitat de la Segarra. També continua impartint classes a alumnes de 10 i 11 anys, servei —és molt més que una feina— que realitza des de fa molts anys. «Sempre m'ha agradat l'ensenyament», confessa, «per la meua manera de ser m'ha agradat treballar amb nens petits, de deu o onze anys: és una edat que ja t'entenen bé i són molt mal·leables; per a la formació de persones, a mi em resulta millor».

La religiosa explica que «els nens són molt diferents ara dels de fa uns quants anys: la societat ha canviat moltíssim i has de posar-te al dia constantment», diu. Per a la germana Mari Cruz, «és molt diferent treballar amb ordinador, internet... que amb els llibres d'abans, però la formació humana l'hem de seguir donant». I aquí toca una part fonamental i distintiva de l'ensenyament que la congregació ofereix: «No és tant coneixement intel·lectual, sinó formació de persones —afirma—. Ens dediquem a l'ensenyament, però el que és fonamentalment nostre és la formació de la persona, no l'ensenyament per l'ensenyament, sinó

«És molt diferent treballar amb ordinador, internet... que amb els llibres d'abans, però la formació humana l'hem de seguir donant»

Exalumne insigne

Claustre, d'on tinc tantíssims records, ja no sols d'infant, sinó de moltes festes familiars allí viscudes.»

Mons. Pujol afegeix: «Necessitem avui persones com elles que, vivint el carisma de sant Francesc Coll, estiguin lliurades totalment al Senyor i a la gran tasca d'educar cristianament els nens, adolescents i joves dels nostres pobles.»

D'aquesta escola han sortit vocacions que han aportat riquesa a la vida religiosa i social del nostre país. Entre els seus exalumnes insignes hi ha l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, que encara recorda la proximitat i la manera de pregar de les germanes: «Eren unes religioses que omplien l'ambient on eren i donaven pau i tranquil·litat; dones de fe —explica—. Jo, un nen petit, veia les altres monges dominiques de l'Anunciata del convent de Guissona plenes d'alegria, lliurades a l'educació dels nens i nenes del meu poble.» Entre les vivències de la seva infantesa en aquesta escola, el prelat destaca una anècdota: «Un cop l'any em tocava portar un bidó d'oli del molí de la meua àvia, i m'ha quedat el record de veure tota la comunitat, cantant amb molta alegria: "Volem pa amb oli, pa amb oli volem." Han quedat també en el meu record la manera com resaven en aquella capella del Col·legi Mare de Déu del

l'educació integral de la persona: aquest és el nostre carisma.» I afegeix: «El pare Coll volia això mateix: formar dones responsables, mares de família...»

Actualment, la congregació no té vocacions a Espanya, ni pràcticament a Europa, però sí a diversos països com ara Guatemala, l'Argentina, les Filipines, Rwanda i el Camerun. Pel que fa a la manca de vocacions, la religiosa constata que «hi ha hagut un canvi molt gran en la societat i coses que abans es valoraven molt ara no es valoren». I continua: «Jo veig que els nens sí que escolten quan els parlem d'això, però sembla que sigui només una cosa de la classe, no hi ha continuïtat. Quan surten de l'escola viuen una altra cosa diferent: una cosa és l'escola i una altra, la casa i el carrer.»

L'escola Mare de Déu del Roser de Guissona va iniciar la seva activitat l'any 1864. Després d'una interrupció deguda a la guerra civil espanyola (entre els anys 1936 i 1939), les religioses es van tornar a instal·lar a l'edifici de l'escola, que van haver de reparar. Les classes es van reprendre després de restituir-se els crucifixos a totes les aules, que van ser beneïts a la parròquia i portats en solemne processó al col·legi.

Actualment, amb gairebé 300 alumnes, l'escola es troba en un moment d'expansió, donada l'elevada demanda dels pares i l'augment del nombre d'habitants d'aquesta localitat, que ara compta només amb un institut públic. Fins ara, l'escola només ofereix les etapes des de jardí d'infància fins a Primària, però a partir del curs vinent, es posarà en marxa la Secundària, amb el primer curs de l'ESO: «N'estem molt contents!», destaca la religiosa.

Com a centre concertat, l'escola rep subvencions de l'Administració, amb la qual existeix una «bona relació», afirma la Gna. Mari Cruz. I afegeix: «Amb una petita quota que paguen els pares, ja en tenim per sobreviure, i de cara a l'any vinent, per al qual hem de fer aules noves, sí que caldrà que fem una mica més d'esforç.»

Part del creixement de la població es deu a la immigració, a la qual l'escola té dedicada una aula d'acollida, on assisteixen els fills de famílies immigrants durant els dos primers anys, «fins que es familiaritzen amb la llengua», indica la religiosa. «Després ja s'integren a classe, no tenim problemes de convivència», explica.

La Gna. Mari Cruz conclou destacant que en l'àmbit educatiu no ha experimentat gaires problemes. «Sí que hi ha vegades que algun nen és més entremaliat o que alguns pares no entenen que el seu fill sigui una mica rebel o que no vulgui estudiar; però deu ser que la meua vocació és aquesta, perquè estic molt a gust.»

Vida contemplativa al monestir de Poblet

El P. Josep Maria Recasens va ingressar a la comunitat cistercenca fa 31 anys

Joan Boronat
Poblet

«Pare, en nom de Jesús, el teu fill estimat, dóna'm l'Esperit Sant.» Així és com comença la pregària personal un dels monjos del monestir de Poblet. El P. Josep Maria Recasens guarda silenci i, al llarg d'una hora, roman amatent a sentir de prop aquest Esperit Sant, promès per Jesús, tal com ho proclama l'evangeli de Lluc al capítol onzè.

És l'encontre en el silenci, en la solitud, ja que la pregària personal té una dimensió més íntima, i et permet estar més a l'escolta del mateix Déu. Aquesta comunicació, comenta el pare Recasens, «permet d'anar després a la pregària comunitària amb una predisposició més oberta a la Paraula de Déu i amb una unió més en sintonia amb la pregària dels altres germans monjos».

Però per a aquest monjo, nascut a la vila marinera de Cambrils, i que ingressà a la comunitat cistercenca de Poblet fa 31 anys és fonamental mantenir una fe viva i ferma i, en aquest sentit, Josep Maria Recasens recorda com Jesús guaria els malalts després que aquests manifestessin la seva fe. Alhora insisteix «en l'atenció amorosa, que diria sant Joan de la Creu, i una actitud coherent per captar el misteri i el que ens diu Déu en aquest moment».

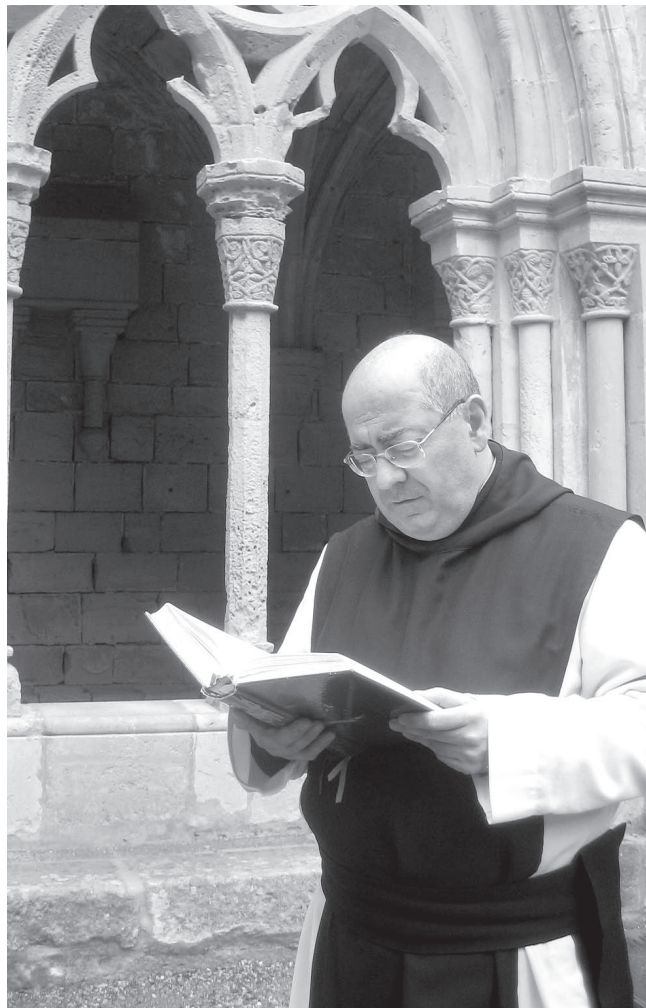
Amb aquestes premisses «la pregària necessàriament ha de ser eficaç» i el monjo comenta les paraules d'un sacerdot, per ell molt apreciat, que li deia: «Pensa que la teva pregària travessa aquestes muralles.» No obstant això, la projecció de Poblet, portes enfora, també es tradueix en ajut als més necessitats, amb tantes col·lectes especials que l'aportació de la comunitat cistercenca fins i tot arriba a doblar, i que van destinades als qui passen fam i en benefici de les víctimes de les tragèdies.

Malgrat tot, en matèria d'oració, el pare Recasens vol desmitificar la pregària monàstica a la qual «sovint es dóna més valor des de l'exterior», per afirmar que, si es medita amb fe, és tan vàlida l'oració d'un pare o d'una mare de família o la d'un treballador, com la del monjo, per posar-ne un exemple, i apunta que, avui, ja es parla de «vocació matrimonial» i no únicament de vocació sacerdotal o religiosa.

Subratlla, a més, que li consta que «al carrer hi ha gent que fa moltes hores de pregària, tant o més que una comunitat al monestir» i remarca que «no som més sants nosaltres que els de fora».

Per tant, en bona lògica, la vida monàstica a Poblet es basa en la pregària i en el treball i, també en la convivència. La pregària ja marca la jornada deu minuts abans de les cinc del matí, en què toca la campana per acudir a les matines, que duren tres quarts, seguides d'una hora de meditació, per donar pas a les laudes cantades a les set; després hi ha temps per anar a l'habitació i, a les vuit, la celebració de l'eucaristia.

Després d'esmorzar comença la jornada de treball. A la una es fa la pregària del migdia i la comunitat es disposa a dinar. La represa de la feina té lloc a dos quarts de tres de la tarda, per finalitzar a les cinc. Mitja hora més

«La persona que va a un monestir és perquè s'ha enamorat de Jesucrist i sap que en aquest lloc tothom ho sent així i s'adapta a aquest estil de vida certament joiosa»

tard hi ha temps per a la *lectio divina*, posteriorment les vespres, el sopar, la lectura de col·lació a la sala capitular, les completes i el cant de la Salve. La jornada monàstica acaba, doncs, cap a les 9 de la nit «de manera que hom pot dormir, encara que no tots, les vuit hores», explica el pare Josep Maria Recasens.

Presència del gregorià

Els fidels que participen en els oficis que se celebren a Santa Maria de Poblet són testimonis de la presència del cant gregorià a la litúrgia. El monjo cambrilenc, que es declara un enamorat d'aquest cant anomenat monòdic, assenyala que «el cant gregorià és més pietós, té una expressió melòdica més sentida i convida més al recolliment. Els joves, tot i que ja no estudien llatí, són sensibles a aquest cant».

Considera que el cant gregorià va ser apartat, arran del Concili Vaticà II, quan es va fer una aposta per la llengua vernacle i, per a aquesta causa, a Poblet el gregorià quedà reduït només a la interpretació dels himnes i d'alguns

oficis solemnes.

Actualment, a Poblet hi ha com «una mena de retorn al gregorià i l'estem potenciant més, ja que ben cantat és deliciós», assegura el P. Josep Maria. Ara s'han incorporat misses que havien quedat en l'oblit, cants d'entrada i responsoris de vespres els dies de solemnitat. En la seva opinió, la inclusió del gregorià «s'està fent de forma racional, sense pretendre un retorn total, com pot passar en d'altres comunitats, atès que aquí tenim un ofici català molt ben estructurat. Es tracta, doncs, d'anar introduint petites peces i que es vegi que no s'ha oblidat del tot; a matines, laudes, vespres, l'himne és sempre en gregorià».

Aïllament i comunicació

El P. Josep Maria Recasens i Gilabert va sentir de ben jove net la vocació religiosa. Va viure la joventut com qualsevol altre noi de la seva edat i l'any 1975 acabà la carrera de Biologia a la Facultat de Barcelona. No va ser fins al 1979 que, tot i a desgrat de la família, entrà al monestir de Poblet, on va fer la professió solemne en l'orde del Cister l'any 1987 i fou ordenat sacerdot el 1997.

Malgrat la seva resistència, diu que li encomanaren d'ajudar l'administrador del monestir a qui posteriorment rellevà «en una feina que podria considerar-se *profana*, per allò de tocar diners, i que, en general, no agrada a ningú». Assegura que el convenciment per acceptar aquesta responsabilitat «va ser per la reflexió d'una persona externa, més que no pas per la insistència dels

superiors», en clara referència al fet que «és bo i convenient deixar entrar en tu mateix aportacions d'altres persones alienes a la clausura».

En al·ludir a la vida monàstica, en ple segle XXI, en l'opinió del monjo de Poblet, vista des de fora, aquesta pot semblar «com una extravagància o un model a extinguir, fins i tot un luxe, per allò de viure una vida tranquil·la, resar, cantar al cor, treball moderat, aïllats de les sotragades que sacsegen la societat».

Afirma que «físicament sí que estem aïllats, ja que no podem sortir del monestir sense permís de l'abat, però l'actualitat i el que passa al món ens arriba a través de la premsa, les revistes i internet»; a tot això ens reafirma en la necessitat de mantenir una comunicació sana i de confiança en el si de la comunitat «per no caure en un món ideal allunyat de la realitat exterior, que és el risc que té el fet de viure en un lloc tancat, tal com advertiria qualsevol psicòleg».

D'aquí que consideri fonamental «establir una comunicació humana amb l'abat, el prior i també amb els altres monjos, amb els quals poder expressar-se, tenir una relació sincera, creativa, esponjada, compresa... El món del cor i de la ment està sempre en ebullició i necessita un esponjament, una comprensió i una tolerància. És el que demana la regla de sant Benet: que tinguem una gran paciència i comprensió en les nostres mancances».

Avui la vida monàstica té validesa «perquè l'essencial és buscar Déu», diu amb rotunditat el P. Recasens, «i aquest cercar-lo sempre serà autèntic i necessari i, si som aquí, és perquè tots sentim el mateix. La persona que va a un monestir és perquè s'ha enamorat de Jesucrist i sap que en aquest lloc tothom ho sent així i s'adapta a aquest estil de vida certament joiosa».

Manifesta que la pregària és un element substancial «per donar sentit a la nostra vida, és aquesta recerca de Déu, l'encontre amb el Senyor que ens fa més permeables a la seva paraula i que ens invita a endinsar-nos en la seva voluntat».

RUTA FRANCISCANA amb els franciscans

VISITANT:

Roma, Fontecolombo, Greccio, Spoleto, Assís, Laverna, Gubbio, Siena, Florència, Pàdua, Venècia, Milà

✓ Vol regular

✓ Residències religioses

✓ Pensió completa

Dates: del 28 de juliol al 7 d'agost

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:

Delegació de Terra Santa, c/ Santaló, 80 — 08021 Barcelona
Tel. 932 022 757 - 932 092 090 i Fax: 932 022 757

Mercedari i capellà del Centre Penitenciari de Ponent

P. Joaquim Pina: «Vull ser a la presó un amic que escolta, ajuda i es preocupa de l'intern»

Jordi Curcó
Lleida

A Lleida els Mercedaris hi són presents des de fa més de 780 anys. Ha estat una fidel i fructífera presència dels religiosos de la Mare de Déu de la Mercè, molt especialment pel que fa a la Pastoral Penitenciària.

El P. Joaquim Pina Pérez és a Lleida des de l'any 1999 i actualment potser és el més popular i conegut dels mercedaris lleidatans. Una comunitat avui formada per quatre religiosos i de la qual ell és el superior: «Estem a Lleida tres sacerdots, el P. Joaquín Millán, que n'és el rector; el P. Antonio Criado, capellà amb mi a la presó, i un germà ja gran, de 85 anys, el P. José Antonio Guerrero. Entre tots atenem pastoralment la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè, amb tot el que això comporta: catequesi, grups, Càritas parroquial amb el repartiment d'aliments, celebracions dels sagraments, Confraria de la Mercè.

«Alhora i seguint el carisma mercedari dos de nosaltres tenim cura de la capellania del Centre Penitenciari de Ponent, a més de l'atenció al Centre de Dia i residència d'Ancians de la Llar de Sant Josep, a la vora de la nostra parròquia, i també el centre de disminuïts psíquics de l'orde de Sant Joan de Déu a Almacelles.»

La Pastoral Penitenciària

El P. Pina és així mateix delegat diocesà de Pastoral Penitenciària, que forma part del conjunt de l'acció pastoral de la diòcesi i des d'on es programa i es revisen totes les accions que es realitzen en els diversos camps d'atenció als interns del centre penitenciari, com a llurs familiars. «La delegació intenta i treballa per conscienciar les comunitats cristianes del món de la presó i alhora formar els agents de pastoral», ens explica ell, alhora que manifesta la seva satisfacció per aquests voluntaris, uns 30.

Gent d'Església que pel seu com-

promís de fe van a la presó un cop la setmana, on fan diverses activitats com poden ser tallers, acompanyament personal, preparen les eucaristies o visiten els malalts: «Els capellans de presons necessitem els voluntaris per treballar més i millor en aquest món. La nostra presència d'Església allí és molt necessària.»

El P. Pina quan parla del seu treball al Centre Penitenciari de Ponent no s'està de recordar que no troba dificultat per exercir el seu ministeri: «Tenim molt bona relació amb la direcció del centre i amb els funcionaris i estem ben coordinats. De vegades les portes, els temps o els horaris poden ser una dificultat, però cal familiaritzar-se amb tot això, el més important és l'intern i tenir paciència amb l'entorn.»

Quan parla de la seva missió a la presó, el P. Pina és prou explícit: «Com a sacerdot mercedari vull ser a la presó un amic que escolta, ajuda i es preocupa per l'intern, donant-li sempre confiança i il·lusió. L'etapa de la presó és provisional i caldrà tornar a sortir i enfrontar-se amb la vida i si és possible ho farem amb una altra mentalitat.»

El mercedari ho explica amb naturalitat, normalitat dirà ell, i ho fa amb un exemple: «Amb els presos actuo amb tota naturalitat. Vostè qui és?, jo sóc el capellà», els dic. Molts tenen coses a dir-me i jo a ells, d'altres en passen com també en passen al carrer. Els ajudes a sentir-se persones, resolent alguna situació familiar, ajudant els indigents (targes de telèfon, tabac...), enviant diners a les seves famílies, que resin i participin en la missa. Els presos estan allí, però són també Església, tenen la seva història, els seus problemes, la seva vida. Tot i la seva feina, que és molta a la presó de Ponent, té temps encara per fer de vicari a la parròquia de la Mercè, on dirigeix la catequesi dels més petits que han de fer la Primera Comunió.

També s'ocupa del Moviment Infantil Mercedari MIM, amb activitats diverses com excursions, convivències,

campaments: «Aquesta etapa és molt important, per després poder tenir joves en l'etapa de preparació per rebre la Confirmació, en aquest any es confirmen quinze joves a la parròquia i són el futur de la nostra comunitat.

»Després de la Confirmació, convidem aquests joves a continuar vinculats amb la parròquia a través del grup juvenil MJM. Aquesta etapa és difícil, però mitjançant dinàmiques i activitats amb la pastoral juvenil de la diòcesi, pregàries i altres accions, procurem que continuïn creixent en la fe.»

Entrenador d'un equip de futbol del barri

I a més de tota aquesta activitat pastoral, al superior dels Mercedaris de Lleida li queda encara temps per col·laborar amb el barri, entrenant un equip juvenil de la UE Gardeny.

Això li representa dues tardes d'entrenament la setmana, i el partit de futbol

El P. Joaquim Pina amb infants de Catequesi de Primera Comunió davant la porta de la Comunitat de Pares Mercedaris de Lleida.

«Els capellans de presons necessitem els voluntaris per treballar més i millor en aquest món. La nostra presència d'Església hi és molt necessària»

del dissabte. A l'estiu, a més, mitjançant el Mercedarios C.F., participa en tornejos internacionals. «Aquest any anirem amb tres equips a Finlàndia, a la Helsinki Cup. L'esport sempre m'ha agradat molt com a formació per a infants i joves», diu ell amb entusiasme.

A Hija va néixer el P. Pina i com a bon fill d'aquest poble de la Ruta del Tambor i del Bombo per Setmana Santa, va introduir aquesta tradició a la parròquia: «Vaig començar amb un petit grup de nens i joves i ara ja som unes quaranta persones. Formem part de la Confraria de la Mercè que dirigeix el P. Joaquín Millán i sortim en la Processó del Sant Enterrament de Divendres Sant a Lleida i en altres moments puntuals com la festa de la Mare de Déu de la Mercè i Sant Pere Nolasc.»

En acomiadar-nos del P. Pina, ens comenta que tot i la nostra llarga conversa, s'ha oblidat d'un tema: «És molt important. No he explicat que portem també un pis d'acollida per a presos amb permís i que no tenen recursos familiars ni econòmics...» Ja en parlarem un altre dia, li he dit jo al P. Pina. El tema s'ho val.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 - c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

«Hem de crear nous paradigmes de missió»

Cristina Martínez, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya

Carme Munté

La Unió de Religiosos de Catalunya celebra 30 anys d'història com un moment de donar gràcies pel camí recorregut però també per reflexionar sobre el servei actual de la vida religiosa de Catalunya: com millorar-la, com ajudar a aprofundir en l'opció de vida religiosa, quines respostes donar davant dels nous reptes, quins camins de futur emprendre... De tot plegat en parlem amb la teresiana Cristina Martínez, actual presidenta de l'URC.

Amb quin objectiu va néixer l'URC?

L'URC neix en el si d'una societat catalana concreta, una societat que donava a llum la democràcia i que volia fer camí de futur amb una identitat pròpia. En aquest context, i amb el rerefons de les orientacions del Concili Vaticà II, la vida religiosa a Catalunya decideix crear un organisme que la convoqui, coordini i acompanyi la renovació que vol portar a terme. Es parteix de cinc objectius prioritaris: cercar el coneixement i la col·laboració entre els diversos instituts religiosos i congregacions; promoure activitats en bé dels religiosos i religioses de Catalunya; programar i fer reunions periòdiques de superiors i superiors majors; fomentar el diàleg i la cooperació amb les persones i els organismes de les diòcesis, i mantenir relacions de col·laboració amb la Conferència Espanyola de Religiosos.

Què podem destacar de la seva història?

El camí de l'URC ha servit per prendre consciència de què vol dir ser vida religiosa a Catalunya, prendre consciència del significat dels nostres carismes, de la missió que tenim a l'Església i a la societat, dels compromisos que brollen de la fidelitat al Crist i als germans en l'àmbit d'una nova cultura, d'uns nous reptes. Com a fets significatius en aquests 30 anys jo en destacaria dos: el Congrés de la Vida Religiosa, realitzat entre els anys 1993 i 1995, i el treball de reflexió que es va fer, acompanyat pel CEVRE, entre els anys 1997 i 2000, amb l'objectiu de donar continuïtat a l'experiència viscuda en el Congrés de Vida Religiosa. Les conclusions d'aquest treball es van recollir en el document *El que és nou demana novetat*, que planteja set elements que marquen la novetat de la vida religiosa a la nostra terra i que encara avui són una eina important de reflexió i presa de decisions en l'àmbit de la vida religiosa.

L'aplicació del Concili Vaticà II va marcar molt profundament la vida religiosa.

Sens dubte que el Concili Vaticà II va marcar la vida religiosa tant en l'aspecte de vida com en el de missió. Les orientacions del Capítol VI de *Lumen gentium* i del decret *Perfectae caritatis* van ser immediatament acollides, i amb goig, i es van tenir molt presents en tots els capítols de renovació que van celebrar els instituts i les congregacions de vida consagrada. El Concili posa l'accent en els conceptes d'Església poble de Déu, en la fraternitat, com a eix de la vida consagrada, en la inculturació... Això va fer sorgir noves experiències,

comunitats més petites, desplaçaments en llocs de la perifèria... Aquests canvis han estat profitosos per a la vida religiosa: van generar esperança i van donar un nou alè a la vida religiosa. Potser en alguns casos es van prendre decisions massa ràpides, sense reflexionar prou en per què es feien i en quines n'eren les conseqüències. Discernir el que és essencial de la forma com això es viu no sempre és fàcil, i potser hem perdut elements importants pel fet de voler canviar la forma com es vivien o s'expressaven, la qual cosa era necessària.

Quins elements caracteritzen la vida religiosa avui a Catalunya?

La vida religiosa a Catalunya és profundament eclesial, ens sabem i sentim Església; és molt plural, tant en carismes com en cultures; també és fràgil, i això ajuda a sentir-nos més pobres; i és, encara que sembli una paradoxa, jove. Mantenim l'esperança, volem ser cada vegada més i millors deixebles de Jesús, compartir entre nosaltres i amb els laics

el desig de fer realitat el projecte de Déu en el nostre món concret. Creiem en l'evangeli com a «bona notícia». Un altre element que m'agradaria destacar és la missió compartida. La vida religiosa camina amb els seglars compartint espiritualitat i missió. Considerar el carisma com un «do compartit» ha estat un dels avenços més significatius de la vida religiosa.

Un d'aquests elements és el sentiment d'intercongregacionalitat. Quins fruits dóna el fet de treballar plegats?

El principal fruit és sentir-se germans i companys de camí i poder donar una millor resposta a les necessitats de la nostra societat. Intentem fer realitat la unitat sense perdre la diversitat, que sentim com a veritable riquesa. Sentim que tots col·laborem en una mateixa missió, portant a terme «missions» diferents. El treball intercongregacional multiplica les nostres forces i recursos, ens possibilita d'obrir-nos a noves presències i ens fa créixer en unitat. Participem conjuntament en organismes d'animació, comunicació i coordinació, col·laborem de forma sistemàtica i estable, portant a terme iniciatives que requereixen convergència de capaci-

tats i recursos. També la intercongregacionalitat s'ha fet present en la nostra formació tant inicial com permanent. I en la nostra vida amb l'existència de comunitats intercongregacionals.

Què implica el fet de «créixer com a vida religiosa a Catalunya»?

Una crida a la renovació constant, a la inculturació, a la reflexió sobre la nostra societat i la nostra vida. En aquests moments hi ha aspectes molt importants que volem tenir presents perquè configuren la nostra societat, una societat que viu un fort canvi cultural: la diversitat de cultures a casa nostra, el diàleg interreligiós, la necessitat d'una cultura de la pau i la solidaritat, l'atur... Sentim, també, la increença i la indiferència religiosa com un fort desafiament que ens fa replantejar profundament la nostra fe i la nostra missió i el nostre llenguatge. Créixer com a vida religiosa és implicar-nos en la nostra societat des de l'esperit de l'evangeli, des de la nostra opció de vida.

És important aquest «rostre oficial» de l'URC a l'hora de dialogar amb tots els sectors de la societat i també dins de la mateixa Església?

És important poder contribuir al diàleg tant dins l'Església com amb altres sectors de la societat amb el millor que som i tenim, amb transparència. Estem oberts, i crec que així ho manifestem, a continuar aportant al nostre país el millor que tenim per construir una societat catalana més humana i més evangèlica.

A què se sent cridada la vida religiosa a Catalunya?

A ser profètica i testimonial, és a dir, a viure amb coherència el seguiment a Jesús, des de la «passió per Crist i per la humanitat», com ens animava a fer el Congrés de la Vida Consagrada l'any 2004, a pensar d'una altra manera, a imaginar formes alternatives de viure la nostra consagració en el tercer mil·lenni i a Catalunya. Hem de crear nous paradigmes de missió i aprofundir en la col·laboració entre congregacions. És el futur el que està per construir! Estem cridats a ser profetes. Eusebi de Cesarea definia la profecia com «l'excés d'amor per Crist». Tant de bo fos aquest

el nostre tarannà!

On hem de reconèixer avui dia el rostre de Jesús?

En tota persona que camina al nostre costat, però potser, de manera especial, allà on trobem algú marcat pel dolor, el desamparament, la desesperança, la manca de sostre, de feina, de papers... La nostra missió consisteix a manifestar al món el rostre de Jesús-misericòrdia, amor... i on hi ha més necessitat de mostrar aquest rostre és on la foscor és més forta, allà on s'estan perdent les possibilitats d'esperança, de sentit de la vida.

El futur de la vida religiosa passa, per tant, per una vivència forta de l'espiritualitat de l'encarnació?

El present de la vida religiosa és ja una vivència forta de l'espiritualitat de l'encarnació. El Déu de la vida ens envia a compartir-la amb els germans, a reconèixer Jesús ressuscitat viu en l'home, en cada home que tenim al costat, en nosaltres mateixos. No s'entén una espiritualitat «desencarnada». Jesús es va encarnar veritablement, no va ser un simulacre! I aquesta és la raó de la nostra fe i la nostra esperança.

La crisi de vocacions es fa sentir intensament en la vida religiosa. Com es veu el futur en aquest sentit?

Comencem per recordar que la vocació és un do gratuït que Déu fa a l'home. Avui dia no tenim precisament unes condicions socioculturals i, m'atreviria a dir, religioses, que facin fàcil l'escolta, en cap sentit, encara menys la paraula de Déu que, sens dubte, continua cridant. També és un fet que els joves d'avui s'estimen més compromisos a curt termini que un compromís definitiu, que és el que demana la vida religiosa. Això fa que la resposta a la crida de Déu no sigui gens fàcil. És evident que al món europeu hi ha una davallada considerable de vocacions (cosa que no passa en altres continents!). Això ens preocupa, però no ens angoixa. Caure en l'angoixa és desconfiar de Déu, que mai no abandona el seu poble. Ell és el primer interessat en el tema!

Potser no hauríem de donar tanta importància a la quantitat, al nombre de vocacions, com a la qualitat d'aquestes vocacions. Com vivim la nostra opció per Jesús els religiosos i religioses? Segurament no amb la radicalitat evangèlica que un dia ens va seduir i ens va fer optar per aquesta vida de seguiment a Jesús. Els testimonis sovint tenen la forma de convèncer per si mateixos, sense paraules. Si no ho fem... som realment testimonis del Crist? El que sí és cert és que els joves d'avui són sensibles als signes. Què estan significat les nostres vides?

El futur no depèn de les nostres programacions ni reflexions entorn del tema, encara que s'han de tenir, sinó del testimoni de la nostra vida, i especialment, el futur depèn de Déu. És l'Esperit qui condueix les nostres vides. El que ens toca a nosaltres és obrir-nos a la seva acció, estar disposats a escoltar el que Ell ens diu. Com va dir Joan Pau II a *Vita Consagrada*, «la vida consagrada no té solament una història gloriosa per a recordar i comptar, sinó una gran història per construir!».

Portugal

El Papa convida a revifar la flama de la fe des de Fàtima

Presideix el Rosari de les Torxes a l'esplanada del santuari

Zenit / Fàtima

Tan bon punt va arribar a Fàtima el 12 de maig, Benet XVI es va adreçar a la Capella de les Aparicions del santuari per elevar una pregària a Maria. En la seva oració, que el Papa va resar de genolls, va agrair aquesta «mà invisible» que va salvar la vida de Joan Pau II en l'atemptat que va perpetrar Ali Agca a la plaça de Sant Pere el 13 de maig del 1981. Benet XVI va portar de Roma una rosa d'or «com a homenatge de gratitud del Papa per les meravelles que l'Omnipotent» ha realitzat per mediació de la Mare de Déu «en els cors de tants pelegrins que vénen a aquesta vostra casa materna».

El primer viatge del Pontífex alemany a Portugal va tenir lloc en el desè aniversari de la beatificació dels pastorets Jacinta i Francesc, quan Joan Pau II va revelar el tercer secret de Fàtima a través d'un document presentat pel cardenal Ratzinger. El secret feia referència a l'atemptat que va patir Joan Pau II. En l'avió que portava Benet XVI a Lisboa, el Papa va aclarir que aquest secret no únicament té relació amb aquell atemptat, sinó que indica a més «realitats del futur de l'Església, que es desenvolupen i es mostren gradualment. Per això, és veritat que a més del moment indicat en la visió, es parla, es veu la necessitat d'una passió de l'Església que, naturalment, es reflecteix en la persona del Papa, però el Papa està per l'Església i, per tant, són patiments de l'Església els que s'anuncien».

En un món en què la fe corre el risc de quedar cada cop més marginada, Benet XVI va exhortar a revifar amb vigor aquesta flama. La nit del dia 12, el Papa va presidir el Rosari de les Torxes, on va llençar aquest missatge: «No tingueu por de parlar de Déu i de manifestar sense vergonya els signes de la fe, fent resplendir als ulls dels vostres contemporanis la llum de Crist.» El Papa va deixar com a consell als pelegrins el res del Rosari, amb el qual és possible deixar-se «atreure pels misteris de Crist». I va assegurar que el Rosari «permet fixar la mirada i el nostre cor en Jesús, com feia la seva Mare, model insuperable de contemplació del Fill». D'aquesta manera, va afegir, «la gràcia envaeix el nostre cor, suscitant el desig d'un canvi incisiu i evangèlic». Per últim, va confessar que se sent profundament acompanyat per la «devoció» i l'«afecte» dels fidels presents a Fàtima i «arreu del món. Carrego amb les preocupacions i les expectatives del nostre temps i amb els patiments de la humanitat ferida, amb els problemes del món, i vinc a posar-los als peus de la Mare de Déu de Fàtima».

Homenatge als preveres

En plena «tempesta», Benet XVI va retre homenatge en arribar a Fàtima a tots els preveres que lliuren la seva vida a Déu i als germans, i va consagrar els preveres al Cor Immaculat de Maria. «A tots vosaltres, que heu lliurat les vostres vides a Crist, desitjo expressar-vos l'apreci i el reconeixement de l'Església.

El Papa va resar el Rosari a Fàtima.

«Els atacs a l'Església provenen del seu interior»

Benet XVI va explicar als periodistes, en el vol rumb a Lisboa, que la principal persecució que pateix l'Església neix del pecat al seu si. A l'inici del quinze viatge apostòlic internacional d'aquest pontificat, els informadors van preguntar al Papa si és possible veure en el missatge de la Mare de Déu a Fàtima, a més de la referència a l'atemptat que va patir Joan Pau II, una al·lusió als patiments que viu l'Església avui, commoguda pels casos d'abusos sexuals. El Pontífex va afirmar que el que avui pot descobrir-se de nou en el missatge de Fàtima és la «passió» que viu l'Església i que «es reflecteix en la persona del Papa». «Els atacs al Papa i a l'Església no únicament provenen de fora, sinó que els patiments de l'Església provenen seriosament de l'interior de l'Església, del pecat que es dona en l'Església.» El Bisbe de Roma va assegurar que «la principal persecució de l'Església no prové dels enemics de fora, sinó que neix del pecat en l'Església, i l'Església, per tant, té una profunda necessitat de tornar a aprendre la penitència, d'acceptar la purificació, d'aprendre d'una banda el perdó, així com la necessitat de la justícia. El perdó no substitueix la justícia». El Papa va confirmar que «el Senyor és més fort que el mal i la Mare de Déu és per a nosaltres la garantia visible, maternal, de la bondat de Déu, que és sempre l'última paraula en la història».

Una altra de les qüestions que va respondre Benet XVI tenia a veure amb la fe i la raó: «La presència de la secularització és una cosa normal, però la separació, la contraposició entre secularisme i cultura de la fe és anòmla i ha de ser superada. El gran repte consisteix que tots dos es trobin i, d'aquesta manera, trobin la seva veritable identitat. És una missió d'Europa i una necessitat humana de la nostra història.»

Finalment, també es va referir a la crisi econòmica dient que «tota tradició de la Doctrina Social de l'Església busca ampliar l'aspecte ètic i de la fe, més enllà de l'individu, fins a arribar a la responsabilitat del món, a una racionalitat "conformada" per l'ètica. Els darrers esdeveniments en el mercat d'aquests darrers dos o tres anys han demostrat que la dimensió ètica és interna i ha de penetrar en l'acció econòmica».

Gràcies pel vostre testimoni sovint silencios i gens fàcil; gràcies per la vostra fidelitat a l'Evangeli i a l'Església.» L'acte de consagració va culminar el res de vespres amb preveres, religiosos, seminaristes i diaques que omplien la moderna església de la Santíssima Trinitat. Va ser un moment que el Papa va voler viure en un ambient d'intimitat: «Permeteu-me que us obri el meu cor per dir-vos que la principal preocupació de cada cristià, especialment de la

persona consagrada i del ministre de l'altar, ha de ser la fidelitat, la lleialtat a la pròpia vocació, com a deixeble que vol seguir el Senyor.»

«Som lliures per ser sants; lliures per ser pobres, castos i obedients; lliures per a tots, perquè estem despresos de tot; lliures de nosaltres mateixos perquè en cadascú creixi Crist», deia Benet XVI. D'aquesta manera, els preveres poden ser «presència» de Crist, «presten la seva veu i els seus gestos; lliures per

portar a la societat moderna Jesús mort i ressuscitat, que roman amb nosaltres fins al final dels segles i que es dona a tots en la Santíssima Eucaristia». El Papa va confessar també el seu desig que aquest Any Sacerdotal deixi entre els consagrats la gràcia d'«una autèntica intimitat amb Crist en la pregària, ja que l'experiència forta i intensa de l'amor del Senyor portarà els preveres i els consagrats a correspondre d'una manera exclusiva i sponsal al seu amor».

Un altre dels moments destacats de la visita papal a Portugal va ser la seva trobada amb el món de la cultura i de l'art, en el Centre Cultural Belém de Lisboa. Benet XVI va assenyalar que «l'Església apareix com la gran paladina d'una sana i alta tradició, la rica contribució de la qual posa al servei de la societat; aquesta continua respectant i apreciament el seu servei al bé comú, però s'allunya d'aquesta "saviesa" que forma part del seu patrimoni». Per complir la seva missió, va constatar, l'Església ha d'aprendre «la convivència de la seva ferma adhesió al caràcter perenne de la veritat, amb el respecte per les altres "veritats" o amb la veritat dels altres».

Entre els presents destacava el director de cinema Manoel de Oliveira, que va prendre la paraula per afirmar que les pròpies arts «deriven de les religions, que busquen donar una explicació sobre l'existència de l'ésser humà davant de la seva integració concreta en el cosmos». Parlant de la seva experiència creativa, el cineasta va afirmar que la religió i l'art es presenten «íntimament dirigits cap a l'home i l'univers, cap a la condició humana i la naturalesa divina».

En el seu primer dia d'estada a Portugal, el Papa va presidir una celebració eucarística al Terreiro do Paço, davant d'unes 200.000 persones, a les quals va alertar del perill de confiar massa en estructures i programes eclesials en què compta el poder, però en què la fe deixa de ser protagonista. Perquè això no passi, va animar a «anunciar de nou amb vigor i alegria l'esdeveniment de la mort i resurrecció de Crist, cor del cristianisme, fonament i suport de la nostra fe, palanca poderosa de les nostres certeses, vent impetuós que escombra tota por i indecisió, tot dubte i càlcul humà». «La resurrecció de Crist ens assegura que cap poder advers podrà mai destruir l'Església—va assegurar—, la nostra fe té fonament, però és necessari que esdevingui vida en cadascun de nosaltres.»

El Successor de Pere va demanar un esforç perquè «cada cristià es transformi en un testimoni capaç de donar compte a tots i sempre de l'esperança que l'ànima: només Crist pot satisfer plenament els anhels profunds de tot cor humà i donar respostes als seus interrogants més inquietants sobre el patiment, la injustícia i el mal, sobre la mort i la vida del més enllà». Als bisbes portuguesos els va recordar que la prioritat pastoral per a l'Església lusitana «és fer de cada cristià una presència radiant de la perspectiva evangèlica enmig del món, en la família, en la cultura, en l'economia, en la política».

Madrid

Mons. Algora: «L'Església fa un servei impagable»

Presentació de la Campanya de la Renda 2010

Rosa María Jané Chueca
Madrid

El 5 de maig es va presentar a Madrid la Campanya de la Renda 2010, que enguany té com a lema «Jo també marco la X a favor de l'Església. I tu?». Mons. Antonio Algora, bisbe de Ciudad Real i prelat responsable del Secretariat per al Sosteniment de l'Església, i Fernando Giménez Barriocanal, vicesecretari per a Afers Econòmics de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), van ser els encarregats de donar a conèixer aquesta campanya als mitjans de comunicació.

Mons. Algora, amb el seu peculiar estil proper i senzill, va recordar que prop d'uns 9 milions de declaracions marquen la X en favor de l'Església catòlica, «la qual cosa agraeixo perquè són persones que s'adonen del compromís que significa posar la X. Aquesta campanya recorda que l'Església és al costat dels qui pateixen; l'Església fa un servei impagable».

El Secretariat per al Sosteniment de l'Església ha posat en marxa la Campanya de la Renda 2010 amb la intenció d'animar els catòlics i totes les persones que aprecien la tasca de l'Església, a marcar la X en la Declaració de la Renda. Tal com va indicar Giménez Barriocanal, «jo crec que les persones que marquen la casella és perquè volen col·laborar o perquè aprecien la tasca que du a terme l'Església. La realitat és que hi ha molta gent que no és de "missa dominical" que aprecia aquesta tasca perquè quan hi ha un problema, quan cal atendre algú, quan cal escoltar algú... han vist que és l'Església la que hi és. Avui dia, la presència de l'Església i de les seves institucions i de la seva immensa obra social, necessàriament reclama un suport».

Mons. Antonio Algora va comentar que «l'Església du a terme una gran tasca social, ofereix serveis religiosos... milers i milers de persones bategen els seus fills, es casen per l'Església, van a la catequesi... tot això és possible gràcies a les 23.000 parròquies que hi ha a Espanya i als seus prop de 20.000 preveres. Aquesta campanya té com a objectiu aconseguir el nombre més gran possible de X perquè tot això pugui continuar fent-se realitat. Avui la família necessita que li donem suport; avui també ho necessita l'immigrant que s'ha quedat sense cobertura... marcar la X a la casella de l'Església significa apostar per tot això. Aquesta realitat és la que la campanya intenta subratllar».

Davant de la situació de crisi econòmica, el bisbe de Ciudad Real va reconèixer que «jo l'any vinent no vaticino un nombre menor de X, sinó que crec que com que disminuirà el poder adquisitiu dels espanyols, disminuiran els diners que paga l'Estat, i això, com a conseqüència, suposarà també un descens de les aportacions que ens entraran a través de la Declaració de la Renda. De totes maneres, els resultats que hem obtingut fins ara ens fan

Milers de persones es beneficiaran del servei de l'Església.

veure el futur amb optimisme i hi ha una bona part de la població espanyola que valora el que fa l'Església i que, per tant, marca la X».

Els periodistes van preguntar a Mons. Algora sobre la influència en els contribuents dels casos de pederàstia que afecten l'Església. En aquest sentit, el bisbe va contestar que «les parròquies mostren la proximitat que l'Església té amb la realitat del moment i presten un servei que gaudeix de l'afecte dels parroquians i dels feligresos. És aquí on s'atenen tots els qui són víctimes de la crisi. Tot això és el que l'Església representa entre la nostra gent».

Per la seva banda, el vicesecretari per a Afers Econòmics de la CEE, va posar en relleu que «marcar la casella de l'Església suposa apostar per les famílies en aquest moment, suposa apostar per l'educació en valors, apostar pel desenvolupament integral de les persones, en la seva dimensió espiritual, evidentment. En el fons, també és lluitar contra la crisi econòmica. I, sobretot, marcar la casella és posar les bases perquè es pugui dur a terme la tasca assistencial immensa que fa l'Església catòlica. Assistencial en tots els aspectes». I va subratllar: «És el moment de fer el pas, de fer el gest senzill de marcar la casella.»

Campanya publicitària

Aquest any, la campanya publicitària es basa en les anteriors i, fins i tot, s'ha aprofitat el material que ja s'havia enregistrat. Els anuncis publicitaris per a la televisió i les insercions en premsa generalista es podran veure fins al 13 de juny. La campanya també inclou insercions en premsa especialitzada, del 24 de maig al 20 de juny; en mitjans digitals, fins al 30 de juny, i en ràdio, del 14 al 30 de juny. Igualment, hi haurà 700 tanques publicitàries distribuïdes per les principals ciutats espanyoles.

Com l'any passat, s'ha imprès, en format diari, la publicació XTANTOS, de 20 pàgines. Ofereix notícies, articles d'opinió, entrevistes i reportatges sobre el sosteniment econòmic de l'Església. Se n'han distribuït per les parròquies espanyoles 950.000 exemplars.

Tots aquests materials estan disponibles a la pàgina web www.portantos.com.

es. A més, s'han inclòs nous testimonis de persones que dediquen la seva vida a col·laborar amb l'Església o que en reben ajuda. Des de l'any 2008 el sosteniment de l'Església depèn exclusivament dels catòlics i de totes aquelles persones que reconeixen el treball de l'Església. Des de la campanya, es posa en relleu que qui marqui la casella de l'Església decideix que un 0,7% dels impostos es dediquen, sense cost addicional per al contribuent, a la tasca immensa que desenvolupa l'Església. Aquest gest no suposa, per a ningú, que calgui pagar més ni tampoc que l'hi tornin menys. També recorden que es pot marcar, al mateix temps, la casella a favor de «Altres fins socials». No hi ha cap tipus d'incompatibilitat per marcar totes dues caselles.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 230€

☐ Missioner

☐ Edició en català

☐ Àsia i Oceania: 308€

☐ Missionera

☐ Edició en castellà

☐ Adjunto xec nominatiu

☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Títular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □

□ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:

CatalunyaCristiana

Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

MONS. JESÚS DELGADO, VICEPOSTULADOR DE LA CAUSA DE BEATIFICACIÓ D'OSCAR ARNULFO ROMERO

«Hi ha tants Romeros com ideologies que l'han presentat»

Samuel Gutiérrez

Davant dels múltiples rostres que d'Oscar Romero s'han difós en les darreres dècades, el seu secretari personal a l'arxidiòcesi de San Salvador, Mons. Jesús Delgado, ens descobreix el Romero més desconegut: el Romero sacerdot, amb una profunda devoció eucarística, fidel a l'Església i lliurat en favor dels més pobres. Des de fa anys, Mons. Delgado, vicespostulador de la causa de beatificació d'Oscar Arnulfo Romero, treballa, somia i prega per la seva propera pujada als altars, tot i que és conscient que potser encara no és el moment oportú. En el seu darrer llibre *Así tenía que morir: sacerdote!*, Jesús Delgado ens presenta el diari d'una ànima sovint instrumentalitzada i manipulada al caprici de les ideologies.

En quin punt es troba la causa de beatificació de Mons. Romero?

Tota la documentació requerida des de la Congregació per a les Causes dels Sants ja ha estat lliurada a Roma. En aquest sentit, la causa ja està acabada. Ara cal esperar l'examen i l'avaluació exhaustiva d'aquesta documentació, i sobretot que es donin les condicions necessàries perquè la seva pujada als altars atregui sobre el país en el qual va viure i el continent llatinoamericà més benediccions que desgràcies.

Creu, doncs, que encara no és el moment «oportú»?

Em fa l'efecte que la situació política del Salvador encara està molt polaritzada i que avui la seva beatificació no ajudaria en el camí cap a la unitat. Hi ha tot un poble format per gent senzilla i mitjanament rica que l'estima i l'admira moltíssim, però continua havent-hi una classe oligàrquica que l'odia. Aquests darrers entenen que el lideratge de Mons. Oscar Romero va afavorir l'entrada al país del comunisme internacional soviètic, un corrent totalment contrari als seus interessos i fins i tot a la seva fe. Això és fruit de no haver tingut una visió exacta de Romero. No hi ha hagut ocasió, en molts casos, de prendre distància i d'elaborar un judici serè sobre la seva persona. Per això jo penso que per a la beatificació de Romero caldria que aquesta situació s'aclarís una mica.

Però ell va fer una crida constant a la unitat.

Efectivament, però no tothom ho ha volgut veure així. Segons el meu parer, el primer gran miracle que va fer Mons. Romero va ser la crida feta a totes les forces antagoniques per asseure's a dialogar, a entendre's, a formar una unitat tot i que fos diferent en el pensament i en el sentiment, però units en el mateix ideal de voler una pàtria justa, digna i noble. La guerra civil és el que ell mai no va voler. Ell va intentar aturar en tot moment aquest impacte funest que va acabar provocant la mort de 80.000 persones. Malauradament, es va complir el desastre que havia predit. El 1992, veient que allò no duia enlloc, tant els guerrillers com les forces de dreta es van asseure a la mesa de negociació per signar els acords de pau a Chapulpetec.

D'alguna manera, van acabar donant la raó a Mons. Romero.

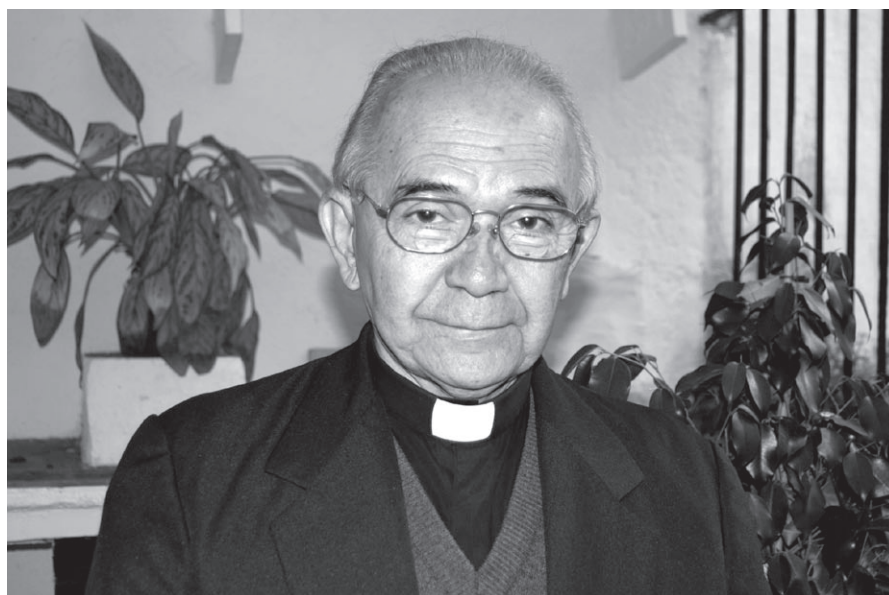
Romero va ser un màrtir, un profeta no comprès a la seva pròpia terra?

Per a nosaltres sí que va ser un màrtir, però si ens atenim a les lleis del dret canònic no està tan clar, perquè depèn de la intenció que va tenir qui va executar el seu assassinat, cosa que encara no s'ha aclarit. Ni tan sols s'ha trobat, i probablement mai no trobarem, qui va prémer el gallet. Segons el dret canònic, no tenim elements per establir si va ser màrtir o no. En tot cas, segons els paràmetres dels nous màrtirs del segle XX, certament que ho és. Fins i tot Joan Pau II ha declarat en diferents ocasions que Mons. Romero va ser martiritzat mentre celebrava l'Eucaristia.

l'Eucaristia, és a dir, del seu sacerdoci. I això és una cosa que tothom ha oblidat completament. Ningú no parla del seu sacerdoci, quan realment era el centre de la seva vida. El seu sacerdoci va ser la font del seu valor, del seu amor, del seu coratge... Si deslliguem el que és profètic del seu sacerdoci no ens queda res més que un polític. Mons. Romero sempre va mantenir la força en el sacerdoci. Un cop li van preguntar si no tenia por. I ell va respondre: «Sí, com a humà tinc por, però revestit dels meus vestits sacerdotals tinc força, perquè Crist és amb mi i jo només en sóc l'instrument.»

No tenia un determinat posicionament polític?

No, en absolut. Ell creia molt en la Doctrina Social de l'Església. I ell pen-

Més enllà del martiri, difícil de determinar, una causa de beatificació està cridada a posar en relleu tota una sèrie de virtuts heroiques... quines en destacaria vostè?

Abans que res, la fidelitat. Aquesta va ser la seva primera gran virtut. Oscar Romero sempre es va mantenir fidel als compromisos adquirits des de la seva joventut: fidelitat al compromís adquirit amb Jesucrist en el seu sacerdoci; fidelitat a l'Església, de la qual se sentia un fill predilecte; fidelitat a la doctrina i al Magisteri en la persona del Papa, fins al punt d'adoptar com a lema episcopal «sentir amb l'Església»... L'altra gran virtut d'Oscar Romero és l'amor. Era un home fet per estimar tal com estimava el Sagrat Cor de Jesús: un amor de donació, de lliurament, de sacrifici...

No és aquesta la imatge que es té a Occident d'Oscar Romero, presentant sovint com a capdavanter de la Teologia de l'Alliberament...

A Oscar Romero se l'ha presentat moltes vegades des de la ideologia dels qui escriuen les seves biografies o l'han citat, forçant el pensament de Mons. Romero i amotllant-lo a la seva manera de pensar. Jo crec que, certament, Romero va ser profeta, però no per missió, sinó per complir amb fidelitat el ministeri sacerdotal. Ell era molt conscient que la seva paraula profètica, amb tota aquella força i coratge que va tenir per predicar-la, l'assumia de

«Ningú no parla del seu sacerdocí, quan realment era el centre de la seva vida»

sava que el millor règim polític per al país hauria estat un que no fos ni de dretes ni d'esquerres, sinó un partit de centre, una mena de democràcia cristiana d'aquell temps capaç de traslladar a l'àmbit de la política la Doctrina Social de l'Església. Per a ell era el sistema que millor podia generar justícia, pau, igualtat, fraternitat... en una societat com la d'Amèrica Llatina.

S'ha manipulat la figura de monsenyor Romero?

Totalment. Per a mi hi ha tants Romeros com ideologies que l'han presentat. Cada intèrpret li ofereix el seu propi motlle, sobre el qual vessa tot el líquid preciós de la seva vida, missatge i testimoni. Es van construir així un Romero a mida i jo crec que això ha desvirtuat la seva figura. Espero que es vagi corregint a poc a poc a mesura que anem projectant la veritable imatge de Romero.

On va descobrir vostè el veritable Romero?

Per a mi sempre ha estat el sacerdot bisbe, l'home fidel a l'Església i d'un

gran amor a Jesucrist, i per això capaç d'estimar el pobre necessitat, però també el ric. Jo vaig descobrir Romero abans que fos arquebisbe. Vam fer amistat, no gaire profunda en aquell moment, però sí d'un gran respecte mutu. Quan el van nomenar arquebisbe, ell em va demanar que l'ajudés com a secretari. Per això goso dir que el veritable Romero és el que jo conec i el que dono a conèixer en el darrer llibre que he publicat: un sacerdot, un home senzill, bo, sant, fidel, molt amant del seu poble, amb esperit poètic, un somiador, de vegades un ingenu, però un home donat a la causa a la qual s'ha lliurat... Era un home amb una personalitat que captivava moltíssim. Per a mi, la seva santedat es manifestava sobretot en una visió constant de les circumstàncies convulsives del seu temps. Aquesta era conseqüència de la seva pregària diària intensiva, de la seva devoció al Santíssim Sagrament, davant del qual passava estones llargues... No hauria aguantat el que va aguantar sense aquesta vida de fe profunda.

Diuen que Mons. Romero va viure una transformació profunda al llarg de la seva vida, sobretot a partir del seu nomenament com a arquebisbe...

Mons. Romero sempre va tenir un gran amor als pobres, sempre, des dels inicis del seu sacerdoci, una època en la qual alguns el van arribar a titllar de sacerdot tradicionalista, fet a la romana. Ell va ajudar moltíssim els més necessitats i a la seva taula sempre tenia un captaire menjant amb ell. També distribuïa el que li donaven els rics entre els més pobres. I ningú no ho sabia. El seu amor als pobres arrencava de la seva devoció profunda al Sagrat Cor de Jesús. No obstant això, la dimensió social del pobre la va conèixer més tard, cap als anys 70, quan va ser bisbe de Santiago de Maria. En aquells anys va conèixer el pobre que estava sotmès a situacions injustes per part dels grans propietaris de cafetars del país. Romero va continuar practicant la caritat cristiana fins al punt de convertir la casa episcopal en allotjament per a aquesta gent. Actuava des de la caritat, però encara no havia aparegut l'home profeta que insta el ric a canviar la seva forma d'actuar.

Aquesta nova faceta va ser assumida per Mons. Romero a San Salvador. Ell va sentir fortament la crida del Senyor a no callar davant d'aquestes situacions d'injustícia en les quals viu la gent. Jo en vaig ser testimoni. Fins i tot em va arribar a dir en diferents ocasions: «A mi els rics m'han ajudat molt, i han fet possible que es duguin a terme moltes obres de caritat. Ara jo els he de convertir. Les injustícies que practiquen els duren a l'infern. Per això faré una crida constant a la seva conversió.» Ell desitjava el bé dels seus grans amics rics de sempre. Els volia ajudar i per això proclamava: «No hi ha cap altra manera de convertir-se que servint el pobre, practicant la justícia... Els pobres d'aquest món seran la garantia de la vostra salvació.» Als rics això no els va agradar i aviat van difondre la idea que Romero havia canviat, que s'havia deixat influenciar pel comunisme, i que, en definitiva, s'havia convertit al pobre. No és cert. Ell sempre havia estimat el pobre. Però sí que va descobrir la dimensió social del pecat estructural.

SERVIR I DONAR LA VIDA (3)

Relació entre pastors i laïcat

La qualitat humana que fa més falta al capellà per al seu servei és la de ser *home de relació*. Primer de tot, sense una íntima relació amb Crist, el cap i pastor de l'Església, i, segon, sense relació amb els homes i dones d'avui, fidels o militants i, fins i tot allunyats, un capellà no fa res. Amb els seglars de la comunitat cristiana, ha de tenir-hi una relació fraterna i amical, i reconèixer els seus carismes.

El capellà fa present Crist. També és el seu *signe* i *memorial* fora de l'altar. El capellà troba la seva identitat en la continuació del que va fer Crist mateix. Jesús és el rostre definitiu i únic de la Nova Aliança. La seva vida i, especialment la mort i resurrecció, ens han reconciliat a tots amb Déu. Aquest sacerdoti de Crist no és merament cultural, sinó existencial.

Per continuar el seu sacerdoti, Crist va aplegar *el nou poble*. I també va posar al servei del poble sacerdotal alguns dels seus deixebles. Aquests apòstols han d'estar amb Ell; i, després, els envia

a predicar i a combatre el mal del món (cf. Mc 3,13). Els cridà a ser amics i íntims; i els envià per anunciar l'Evangeli i alliberar la gent de tot mal.

No podem prescindir del laïcat que, tanmateix, té la seva pròpia vocació en l'edificació de l'Església. «L'Església no ha estat verament fundada, ni viu de ple ni és signe perfecte del Crist enmig dels homes, si no hi ha un laïcat treballant conjuntament amb els pastors» (Vaticà II: AG 21).

En l'evangelització del món sempre han estat necessaris els laïcs. En el NT hi ha laïcs que donen el primer testimoni de la fe i fan deixebles; després hi passen els apòstols a organitzar la comunitat. Avui cal un laïcat ben format, responsable, actiu, fidel. No són necessaris els lligams jurídics. N'hi ha

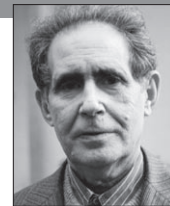
«Els laïcs que col·laboren amb el capellà van afaïçonant un estil de prevere i de comunitat cristiana, centrada a estimar i servir»

prou amb el lligam de la fe.

Què hi ha de fer el capellà amb el laïcat? La relació ha de ser amical, fraterna i generosa. El capellà o consiliari ha de vetllar per la fe dels laïcs, l'alimenta, en grup o individualment. Assegura la comunitat eclesial. Valora i ajuda a créixer el laïcat, li ofereix responsabilitats. La catequesi molt sovint la farà millor un equip de laïcs ben preparat. Que la família sigui llar d'amor, de respecte, depèn sobretot dels pares, si encerten el clima d'estimació on tots creixen, tenen cura dels més febles: infants, avis, malalts. Avui, sovint, els joves constitueixen un món a part. Com ens hi posem? Etc.

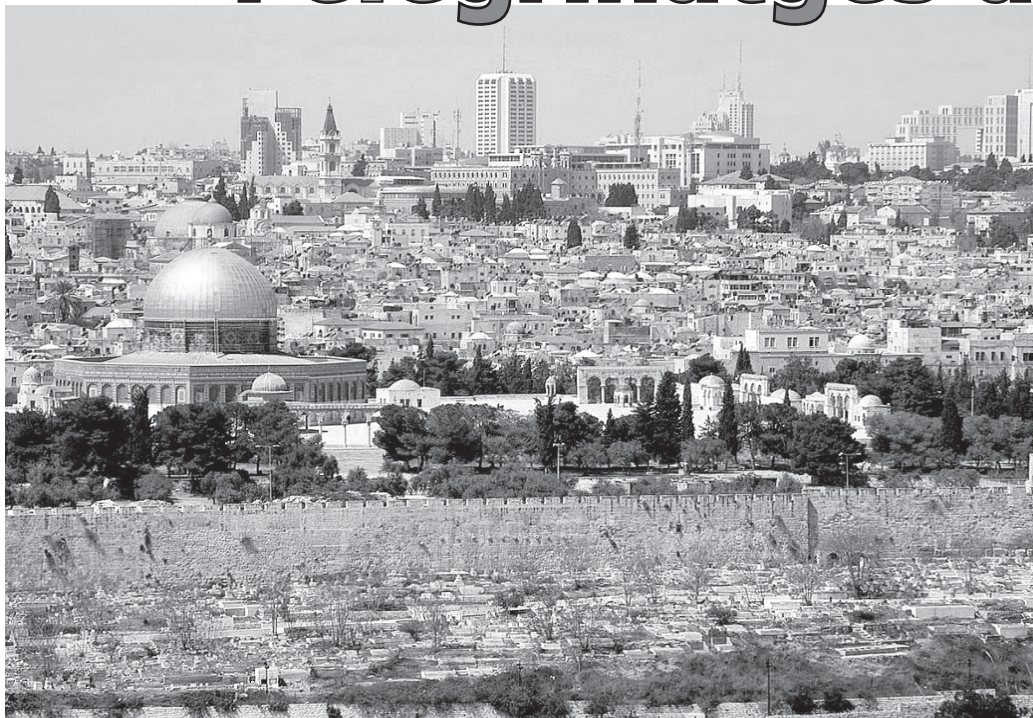
Els laïcs que col·laboren amb el capellà, en serveis diversos, van afaïçonant un estil de prevere i de comunitat cristiana, no centrada en el «tenir i pujar, sinó a estimar i servir». El prevere no és l'únic signe de Crist en les comunitats dels homes. Per tant, no ha d'acaparar funcions, sinó desvetllar carismes. Ha de ser *servidor de servidors*.

Joan Busquets
Capellà i teòleg

VIATJA AMB EL Club⁺amics

Pelegrinatges a TERRA SANTA

✓ DEL 22 AL 29 D'AGOST

✓ DEL 3 AL 10 DESEMBRE

✓ DEL 27 DE DESEMBRE
AL 3 DE GENER

Punt de vista

Lluís Bertran

Advocat i MBA per ESADE

La llei electoral que no acaba mai d'arribar

Catalunya és l'única comunitat autònoma de l'Estat espanyol sense una llei electoral pròpia. I això que l'Estatut d'Autonomia del 1979 ja preveia l'aprovació d'aquesta llei, tot establint, mentre no s'aprovava, l'aplicació de la llei electoral estatal.

Trenta anys són molts anys per no haver pogut aconseguir un acord entre els partits polítics majoritaris amb representació al Parlament. D'altra banda, és evident la dificultat d'aprovar una llei transcendental com aquesta, més encara en un país on la distribució territorial de la població és tan poc homogènia. De tota manera, el cert és que el sistema actual, dit pels experts, és un bon sistema atès que combina amb força èxit els principis de proporcionalitat i representació territorial. De fet, la darrera iniciativa que ha dut aquesta qüestió a debat en el Parlament no ha tingut com a fonament la necessitat de revisar el pes del vot a cada província, sinó la regeneració democràtica davant del distanciament entre política i ciutadania.

Una futura llei electoral hauria de permetre afavorir la participació electoral (campanyes institucionals, ampliació de la jornada i l'horari de votació, el vot electrònic, oportunitats de votar anticipadament per correu o per internet, paritat homes i dones a les llistes, limitació de mandats), millorar el sistema de representació (nombre de circumscripcions electorals i nombre d'escons de cadascuna, fórmula d'assignació d'escons, prorrateig d'escons, barrera mínima de vots per tenir escons, forma de vot) i augmentar la transparència en l'organització de procés electoral (normes sobre cam-

panyes i precampanyes, relacions entre candidatures i mitjans de comunicació, publicació de sondejos, finançament de les campanyes electorals).

Quant a la fórmula d'assignació d'escons, la llei d'Hondt, al contrari del que se sol sentir en certa crítica periodística o popular, permet una alta proporcionalitat entre els vots i els escons obtinguts per les candidatures, que només s'espalla quan les circumscripcions són excessivament petites, tal com succeeix en alguns casos pel que fa a les eleccions al Congrés de Diputats.

I pel que fa a la forma de vot, caldrà decidir si fem llistes obertes, llistes tancades, doble vot a partit i persona, o llista oberta amb vots preferents. És aquesta una qüestió cabdal per avançar en la regeneració democràtica, per engrescar els ciutadans, i per retornar la confiança i prestigi que han de tenir els seus representants, els que conformen la voluntat del poble, la seu de la sobirania popular catalana. Precisament la forma de vot es presenta sovint com un punt de conflicte i dissensió d'interessos entre ciutadans i classe política o aparells dels partits. Fins i tot, recentment, des del màxim nivell dels

experts que han seguit la discussió parlamentària de la fracassada llei electoral, s'ha atribuït aquest fracàs a la partitocràcia. Hem de creure que no és així. Cal ser conscients que la llei electoral és clau pel joc democràtic, farcida de matisos i d'arguments de doble fil, generadora d'equilibris no sempre senzills, que abasta molts aspectes prou complexos, i que no semblaria raonable debatre a les portes d'unes eleccions, sinó, ben al contrari, en començar una nova legislatura.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Un text evangèlic difícil?

En Josep Maria, bon amic, aprofita l'avinentsa del temps de Pasqua, per llegir l'evangeli segons sant Joan. Em diu que li agrada molt. Hi ha un fragment del qual no n'acaba d'entendre el sentit. És Jn 16,5-11.

El text es refereix a una de les promeses de Jesús sobre la vinguda de l'Esperit Sant. El Senyor explica als deixebles que se'n va al Pare i que els enviarà el Paràclit, el Protector. «I quan ell vindrà, deixarà el món convicte de pecat, de justícia i de condemna: de pecat, perquè no creuen en mi; de justícia, perquè me'n vaig al Pare, i ja no em veureu més; de condemna, perquè el príncep d'aquest món ja és condemnat.» Explico aquestes expressions de Jesús a l'amic Josep Maria. I li prometo una contestació més àmplia a través del nostre setmanari.

Jesús, la vigília de la seva mort, s'acomia dels deixebles. A la sala del sopar del Dijous Sant, l'atmosfera és tensa. Jesús explica que retorna al Pare que l'ha enviat. Els deixebles entren en una gran perplexitat. Com s'ho faran sense la seva presència? Tanmateix, el Senyor els convida a l'alegria. No quedaran pas sols, sinó que els enviarà l'Esperit Sant. L'Esperit que els confortarà i els farà comprendre el pla amorós de Déu. L'Esperit Sant esdevindrà l'advocat en el cor dels creients. Serà com l'advocat defensor. Els consolarà i els farà adonar de com seguir Jesús és l'aposta més lúcida que es pot fer. Podem establir una comparança amb el que succeeix en els judicis que fa un tribunal humà. Jesús serà víctima

d'un procés. Un procés totalment injust, amb pena de mort decidida amb anterioritat al judici. De manera que el creient podria arribar a pensar que els enemics del Senyor tenien tota la raó. Podran tenir dubtes de fe.

L'Esperit Sant, en el cor de cada «seguidor», revisarà el procés de Jesús, serà l'advocat que obre novament un judici. No, Jesús no és culpable de la seva mort. Fou condemnat ignominiosament, sense ni gota de justícia. Jesús és el just. L'Esperit Sant ho farà veure ben clar als creients. La condemna recaurà damunt els qui el van crucificar, és a dir, el veritable condemnat és el món. El món, al quart evangeli, són els infidels, els qui han refusat Crist o els qui encara no el coneixen.

Escoltant —llegint— aquest evangeli, ens adonem de la bonesa del pla de Déu per a la salvació del món. La nostra fe esdevé certesa plena. Sentim un gran goig espiritual. Val la pena viure la fe. En Josep Maria demana a l'Esperit Sant que sempre el sapiguem acollir com a Defensor de Jesús! I que, ens enforteixi i ens faci sentir el goig que prové de la mort i la resurrecció del Senyor. Que ens llevi els nostres dubtes. Que ens faci sospesar la grandesa de la nostra salvació. Que ens obri el cor a la veritat i que la nostra ànima tingui sempre l'alegria inestroncable. L'alegria que engendren la fe, l'esperança i la caritat, les virtuts que ens foren regalades —infoses— en el nostre baptisme. «Veni, Esperit Sant!»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

De viatge (2)

Continuo amb el tema. Els grans esdeveniments familiars abans els celebràvem amb un banquet. Menjar bé era un plaer no gaire habitual, però avui dia això ja no és així. Si algú vol presumir, ha de parlar del restaurant on ha anat. Recordo que, de petit, sentia dir a la meva mare: «Si un dia som rics, prendrem cafè cada dia.» Jo ara no en sóc, de ric, però a casa em prenc dos cafès diaris, sense que això desequilibri gens la meua economia. Cinc grams de cafè gairebé són a l'abast de tothom. No és, doncs, per aquest camí per on han de discórrer les celebracions familiars. Ni l'estada en una platja, per descomptat.

L'ésser humà és sempre, d'alguna manera, un nòmada. Fins i tot el contemplatiu que es reclou en un monestir, avança i visualitza paisatges espirituals nous. Una de les coses amb què gaudeixo és visitar una biblioteca personal i poder-ne llegir els títols. Recordo i revisc moments importants de la meua vida, que, de vegades, m'identifiquen amb el propietari, d'altres me n'allunyen, però mai no em deixa indiferent. Lamento molt quan algú em diu que es desprèn dels seus llibres perquè ja no els necessita. Això és declarar-se derrotat, incapaç de progressar. Els llibres més importants en la vida d'una persona, potser només els haurà llegit una vegada, i potser ja n'hi ha prou, però la seva companyia sempre és un esperó entranyable per continuar progressant. Oblidar-los és començar a morir; conservar-los és mantenir la joventut i continuar descobrint horitzons nous.

M'he entretingut en l'àmbit espiritual per poder referir-me ara al físic. El viatge, com un desplaçament corporal, projectat personalment, somiat i fet, sense guia, més que despertar les inquietuds dóna informacions que emmagatzemem als soterranis de la memòria. Acompanyar-nos de la càmera fotogràfica ens pot limitar a recollir imatges i conservar-les per satisfer la vanitat quan les ensenyaem als amics perquè vegin tots els llocs on hem estat. O bé acompanyar-nos de l'aparell ajuda a veure les coses d'una altra manera, ja que busquem captar detalls amagats, descobrir-hi encants, conservar descobriments ignorats que haurem de tenir en compte en el futur.

Sóc dels que viatjo poc, però, quan ho faig, ho visc molt intensament. M'interesso pel paisatge i per les muntanyes o les flors senzilles. També per la gent que hi viu i els costums ancestrals, que, de vegades, els mitjans de comunicació ofeguen. Recordo un dia que, viatjant per la península del Sinai, vaig tenir l'oportunitat de veure-hi un oasi dels que hem imaginat sempre: a través d'un antre entre les roques hi lliscava un fil d'aigua que anava a parar al doll corresponent envoltat de palmeres. No n'he tornat a veure mai cap altre com aquest. En general, són aiguamolls anònims amb plantes que en beuen l'aigua. Sabia que repetir aquesta experiència seria difícil. Vam entrar a la *haima* perquè volia compartir, mentre tastàvem un te beduí, l'interès de la família que hi vivia estava centrat en la televisió per un partit de futbol de la nostra lliga. Aquestes sorpreses deceben, però cal admetre-les, només així podrem fer descobriments meravellosos el dia més inesperat. Deixar-se conduir per un guia professional, gairebé sempre suposa renunciar a la vocació beduína de la qual parlava al principi. Viatjar sense perdre la llibertat enriqueix l'esperit.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Les arrels de la dignitat humana

En general m'agrada afegir-me a les manifestacions que reivindiquen allò que per a mi és just i, fins i tot, necessari i, per descomptat, sempre que estigui d'acord amb la filosofia que impulsa o que mou la manera de manifestar-se pacíficament i sense alterar gaire l'ordre públic i el respecte pels altres. No fa gaires dies es va convocar una d'aquestes manifestacions al Raval i Ciutat Vella. El «títol» o la proclama era: «Per un barri digne.» Potser és només qüestió de paraules, però tots ens movem i movem els altres per les paraules, que és el mitjà que tenim els éssers humans per manifestar les nostres idees. I, quan dic paraula, em refereixo no només als signes del llenguatge parlat, sinó també a altres maneres d'expressar-se.

Vivint en aquests indrets més marginats, i coneixent de ben a prop el que per a molta gent significa aquesta expressió de «dignitat del barri», sé que, sovint, mou només la por —justificada, no dic que no— per la inseguretat que creix quan el barri es degrada cada vegada més.

Ara bé, si la manifestació es referia a lluitar contra les causes que porten a la degradació d'un barri, hi estic molt d'acord. Pixar al carrer, embrutar-ho tot, cridar, barallar-se, traficar, passar-se amb l'alcohol, aprofitar-se de les dones a través de les màfies, etc., són coses que sens dubte degraden un barri. És veritat, i això es pot manifestar com una manca de dignitat. Ara bé, sense feina, sense futur, amb l'angoixa diària de no sortir-se'n, es pot viure amb dignitat? Us ben asseguro que, malgrat això, jo em quedo bocabadada de la dignitat interior d'alguns captaires o marginats, amb veritable manca de cultura i, fins i tot, de civisme, però amb una categoria humana que potser falta en altres ambients d'americana i corbata. Com acostumo a fer, us parlaré d'un cas viscut: Malgrat el seu aspecte i la seva real marginació, X., un amic meu, em va manifestar un dia com s'havia sentit, d'humiliat i trepitjat en la seva dignitat, amb un fet penós. Era en una església quan algú de classe benestant, tot mirant-lo de dalt a baix, li va preguntar què hi feia i per què hi volia entrar. «Com si només pogués fer un robatori i el meu lloc fos tan sols a la porta, pidolant.» És veritat que el meu amic, de vegades, té un aspecte una mica descuidat i la pell bruna pel sol del carrer. Però també és veritat que hi ha moments en què troba consol assegut en aquell lloc silenciós i se sent a gust en la semifoscor del temple. Però jo estic segura que al Pare Déu no només no li fa res, sinó que sent una gran tendresa veient que casa seva és un lloc de repòs per als sense sostre.

M'hauria agradat en alguna ocasió poder-lo veure participant, com ell és, com sap i pot fer-ho, en el Pa partit i compartit de la nostra parròquia. Amb la seva paraula, i amb una pregària que li sortia del cor, es va dirigir directament al Senyor i li va lliurar el seu cor.

Zoom

Eduard Brufau

Museu d'Història de Catalunya

La recerca que el Museu d'Història de Catalunya fa a les tombes reials del monestir de Santes Creus ha permès descobrir-hi alguns detalls interessants. Al sepulcre de la reina Blanca d'Anjou (1283-1310) s'ha trobat un petit penjoll de corall en forma de creu. S'ha suggerit que podria ser part d'un collar o braçalet, però encara amb més probabilitat podria ser la creu final d'un rosari propi de l'època.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Construcció d'estereotips

Reduir la complexitat real a etiquetes simplistes, a estereotips prefabricats, constitueix una amenaça a la convivència entre les persones. Construir estereotips proporciona poder a qui ho fa, però fa mal al receptor que es creu injustament tractat, perquè qualsevol home o dona és sempre més que les etiquetes que li poden penjar. Representen, sovint, una ferida a la seva dignitat, a les seves possibilitats de canvi i millora, a la riquesa de la seva complexitat. Una societat que basa les seves relacions en patrons rígids i inflexibles falta a la veritat i impossibilita el diàleg i la comprensió mútua. En l'estereotip, hi acostuma a haver gairebé sempre alguna cosa veritable, però sovint es construeix per perjudicar els adversaris, per explotar-los des de la perspectiva política, social, econòmica. Una cosa pitjor que eliminar la realitat és distorsionar-la.

Polònia, programa satíric famós de TV3, basa el seu èxit en l'explotació dels estereotips. Condiciona tant els fets, que els personatges de ficció prevalen a l'imaginari popular sobre els personatges reals que representen. Amb tot, sorgeixen uns quants interrogants. Si existeix correspondència de l'estereotip amb el personatge real, és a dir, si té una base sòlida. Pilar Rahola afirma en el seu llibre *La màscara del rei Artur* que el personatge d'Artur Mar en el programa «és un estereotip que es basa en una falsedat rotunda». Si l'estereotip, tot i ser demolidor, genera simpatia envers el personatge, com passa especialment amb Franco, Montilla, Acebes... Cap dels que hi surten no s'atreveix a dir res per no ser ridiculitzat en un programa futur i mostrar un tarannà democràtic de saber encaixar la sàtira. Certament, *Polònia*, com *Crackòvia*, programes de la mateixa factoria i elaborats amb els mateixos criteris, es construeixen en clau d'humor, però els efectes van més enllà.

Hi ha grups, amb el suport de poders mediàtics, que s'especialitzen a construir estereotips. Una persona o una institució etiquetada resulten més fàcilment controlables. A les campanyes electorals, s'aguditzen les tècniques de construcció d'estereotips.

En temps recents, assistim a l'aparició d'etiquetes noves: capellà pederasta, Església pederàstia... A un estereotip no s'acostuma a demanar-li que sigui veritable, sinó que funcioni socialment. N'hi ha molts d'altres: català insolidari, esquerra progressista, dreta constitucional, home culpable, dona innocent (contrapès invers a segles anteriors), Barça villarato, religió intolerància... No, no tot és tan fàcil. La realitat és molt més complexa i esquematitzar-la condueix a la distorsió.

Desactivar els estereotips es converteix en una tasca de titans, perquè proporcionen seguretat, control i domini sobre els altres. En definitiva, una sensació de poder, que resulta agradable a qui l'experimenta. Tenir pensament propi en la voràgine mediàtica d'interessos tan diversos no està a l'abast de la majoria. Els tòpics es repeteixen acríticament, de la mateixa manera que es reenvien correus electrònics, cridaners, però no prou contrastats amb la veritat. Consumim estereotips i els divulguem sense molestar-nos a analitzar-los ni a descobrir-ne el significat autèntic. Si una persona és capaç de caminar per la vida amb els ulls oberts, sense deixar-se endur pels prejudicis imperants, podrà descobrir autèntiques meravelles que li sortiran a l'encontre. En cas contrari, serà un col·leccionista d'etiquetes i es quedarà en la superfície dels esdeveniments.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Joan XXIII i Benet XVI

Joan XXIII, el Papa Bo, va obrir les finestres de l'Església perquè hi entrés l'aire. Havia arribat la primavera i calia ventilar la casa. I per això res millor que obrir —i no tancar— portes i finestres perquè corrés l'aire, perquè hi entrés l'Esperit que tot ho renova i que permet respirar a ple pulmó en un ambient saludable.

Potser el Papa Bo en haver estat escollit al conclave, en el qual va bufar amb força l'Esperit —perquè Jesús ho havia promès—, es va sentir asfixiat, per l'ambient carregat que feia irrespirable l'aire en l'Església; potser es va sentir afeixugat per la fortalesa en què s'havia convertit el cenacle de la primera Pentecosta i, per això, com a bon camperol, va sentir nostàlgia de l'aire pur de les muntanyes, d'aquell que bufa lliurement i que permet escoltar sense interferències la veu del Déu de la vida que parla als cors.

I es va llençar a l'aventura d'obrir les portes i d'instar els seus germans en la fe dels quatre continents a fer el mateix. El Papa volia compartir amb tothom els batecs de la humanitat, auscultar les

esperances i les tristeses de tots els homes estimats per Déu, i escoltar què deia l'Esperit a cadascuna de les Esglésies de l'orbe de la terra.

I van venir de tots els punts cardinals, i va bufar un vent impetuós que va ensorrar fortaleeses i murs, que va avivar el foc i la passió del Regne, i que va permetre que tots se sentissin instats a anar junts a «Galilea» a anunciar que era veritat!... I parlant el llenguatge universal de l'amor, tots els van comprendre.

I va esdevenir una nova Pentecosta. Jesús havia promès que no ens deixaria sols, i el papa Joan ho sabia, i per això «va provocar» l'evidència de la promesa. I aquell «avi de transició», juntament amb els seus germans en la fe, van veure com l'Esperit campava novament en l'Església a pler... I tots en van tornar amb foc en el cor, disposats a

incendiar el món: que potser no era aquest l'anhel de Jesús?

I la Paraula que havia habitat en la humanitat va eixamplar l'espai de la tenda i va fecundar cors i va vivificar comunitats i hi va fer renéixer l'esperança...

Avui, un Papa savi, de mirada penetrant i de fidelitat provada, no resisteix que en l'Església l'aire estigui novament contaminat, i fidel a l'Esperit que el va posar a la seu de Pere, va voler dir al món que l'amor es construeix en la Veritat, i que no és compatible amb la mentida, amb l'abús de poder ni amb la mediocritat... I va obrir les portes i les finestres per posar fi a la impunitat que havia fet irrespirable l'ambient de la casa de tots els fidels.

Avui, en celebrar una nova Pentecosta, li demanem al Déu de la vida que a l'ancià Benet li doni fortalesa per seguir endavant amb la tasca de transparència que ha emprès, audàcia per no témer els qui maten el cos, perquè bé sap ell que no poden matar l'Esperit, i sobretot que faci que en l'Església tots siguem germans, servidors els uns dels altres.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

Raons per un sí al «Pacte social i polític per l'educació»

A finals del mes d'abril el ministre Ángel Gabilondo consumava la promesa d'oferir a tots els interlocutors educatius un text amb el major consens possible que preveu els objectius educatius per a la dècada 2010-2020 així com les propostes necessàries per la seva consecució. En la roda de premsa de presentació, Gabilondo, valorà molt positivament el treball previ per la participació que ha suposat, l'anàlisi realitzada i el full de ruta resultant. També expressà la seva satisfacció perquè l'educació estigui en el cor dels debats socials des del diàleg i amb l'objectiu d'assolir un gran pacte. Per a qualsevol lector interessat el document és accessible a <https://www.educacion.es/>.

Quan redacto aquest article encara no s'ha ex-

haurit el termini de resposta que el *Ministerio de Educación* ha atorgat a les diverses organitzacions socials i polítiques, però el meu criteri passa per un sí fonamental en cinc raons. La primera, per l'abast expressat en el seu títol. Es tracta d'un compromís que assumeix dues grans coordenades —la social i la política— i que no es limita a l'escola sinó a tot l'escenari educatiu. La segona, pel període del pacte (2010-2020), més enllà dels cicles de les legislatures. Això suposa tenir horitzons dinamitzats per uns objectius educatius i no per unes sigles. La tercera, pel mateix contingut de la proposta. Tot el que es diu a través dels 12 objectius i de les 148 propostes és prioritari, desitjable i necessari. Cal dir que alguns aspectes serien acceptats per qualsevol país europeu i d'altres

intenten respondre a situacions específiques del nostre sistema. La quarta, per l'evident esperit de coimplicació explicitat als annexos on quedarien recollits els compromisos de la comunitat educativa, les comunitats autònomes, la mesa del diàleg social i els partits polítics. Finalment, perquè tot i que s'evidencien absències significatives —per entorns eclesials, per exemple, la falta de referències sobre l'ensenyament de la religió o la garantia de llibertat d'elecció de centre—, enlloc es tanca la possibilitat a nous acords i s'afirma explícitament que s'obre un procés que espera un paper actiu del conjunt dels agents. Sens dubte una oportunitat que hem d'aprofitar per encaixar totes les complícitats possibles i per assolir una qualitat i estabilitat que permetin teixir noves fites.

Andreu Ibarz

Professor de la Facultat de Ciències de l'Educació
Blanquerna-Universitat Ramon Llull

Mirada al món

Entendre per fer-se entendre

L'11 de maig del 1610 moria a Pequín Matteo Ricci, el jesuïta que aconseguí, després d'alguns intents no reeixits per part d'altres missioners, que les portes de la Xina s'obrissin a l'anunci de l'Evangeli. A Macerata —la seva ciutat natal— i a Roma, nombroses iniciatives culturals i religioses l'han recordat en ocasió del quatre-cents aniversari del seu traspàs. Als mandarins que li demanaven la raó de per què ell i Michele de Ruggieri, el seu company de missió, volien entrar i viure a l'Imperi, respongué que «eren religiosos que havien deixat llur pàtria al llunyà Occident a causa de l'anomenada del bon govern de la Xina, on desitjaven restar fins a la mort, servint Déu, Senyor del Cel». No amagà la seva fe, però fou prudent i no es precipità a parlar-ne. No digué que anava a ensenyar i a predicar; deixà entendre més aviat que anava

a aprendre. I amb aquesta actitud, es guanyà la simpatia dels xinesos, molt orgullosos de la seva cultura i de la seva història.

Matteo Ricci tenia clar que no havia de fer-se portador de la cultura europea a l'Orient sinó que havia de fer-se missatger de la Bona Nova del Crist. S'adonà que, abans de començar a parlar i a actuar, calia no només aprendre bé la llengua del país que els acollia, sinó sobretot calia acostumar-se a una altra sensibilitat, havia de copsar noves categories intel·lectuals i culturals, sense les quals no aconseguiria mai de comunicar l'experiència cristiana. Posà al servei de la missió encomanada totes les seves capacitats i les seves coneixences, també científiques. Amb el pas del anys, el seu esforç es veié recompensat. El 1601 fou cridat per l'Emperador com a conseller, i un bon nombre de

doctes xinesos s'interessaren pel cristianisme.

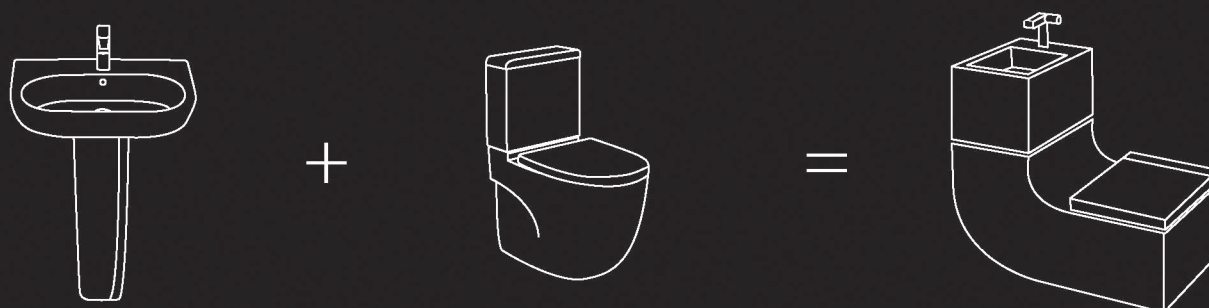
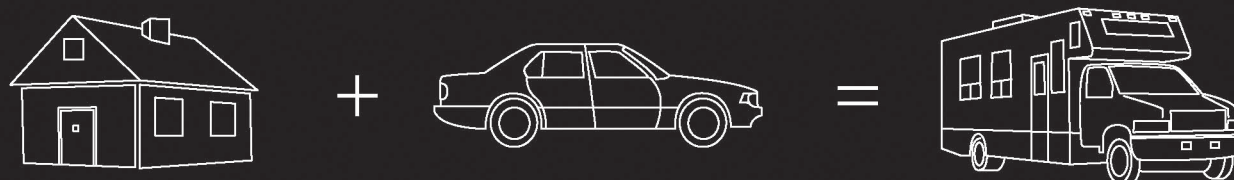
Crec que la figura de Matteo Ricci serà d'interès no tan sols per als cristians d'Àsia i per als qui, com jo, hem viscut molts anys en aquella part de món, sinó que podrà ser molt suggeridora per a l'Església també en la nostra Europa descristianitzada. També aquí ens trobem amb un gran problema de comunicació. Tot i posar-hi tota la nostra bona voluntat, experimentem que parlem llenguatges diversos amb una bona part de la societat. Ens fa patir que «no connectem» amb el jovent. Constatem el poc interès del món de la cultura pel fet religiós. Potser ens caldrà esforçar-nos més a aprendre els nous llenguatges i a fer nostres les noves sensibilitats. Abans que res, tractar d'entendre millor, i així tard o d'hora trobarem els mots i les formes per fer-nos entendre.

Cinto Busquet

Professor de Teologia Fonamental.
Pontifícia Universitat Urbaniana
de Roma

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Cartes del lector

Amics per sempre?

Va afirmar rotundament: no tinc amics, sí molts coneguts. Moltes persones es troben soles, ja que potser han comprovat que a l'hora de la veritat el suposat amic no té temps d'escoltar-te, d'acompanyar-te al metge o de confiar en la teva discreció quan aquesta és necessària. L'amistat implica afecte desinteressat, comprensió mútua de les maneres de ser, confiança —que no implica desvergonyiment o mala educació, més aviat respecte— i buscar el bé de l'altre, no només la nostra pròpia satisfacció.

Exigeix un temps de tenir-ne cura, però cal dedicar-lo sense esperar un benefici comptabilitzable a curt termini. Shakespeare va escriure: «En els meus amics hi ha les meves alegries i les riqueses.» La vida compartida és més rica i interessant; ens fa més generosos i ens fa sortir del nostre egocentrisme. I com va afirmar Alessandro Manzoni: «Un dels grans consols d'aquesta vida és l'amistat.» Ens falta temps, però estic convençuda que el temps dedicat a un amic no és un temps perdut.

MARGA DURÀ CORREDOR
Torredembarra

Il·lusió i optimisme

Als qui ja hem passat els 65 anys se'ns defineix com a «jubilat». Sigui quina sigui la circumstància en què ens trobem, hem d'enfocar-la amb la màxima il·lusió i optimisme, tot procurant no caure en el defalliment. Cal plantejar-nos com a bàsic dedicar temps a la lectura de temes humanístics, de relació familiar i social i, si és possible, assistir a conferències o a cursos d'aquesta mena. La formació que adquirirem ens capacitarà per dedicar més temps a la família i als amics, estarem disposats a facilitar-los les ajudes que tinguem al nostre abast. Així gaudirem d'una envejable pau i felicitat que farem extensible a totes les persones que conviuen amb nosaltres. Aquesta nova etapa de la nostra vida la qualificaríem aleshores com l'edat «del *júbilo*» i no «del jubilat».

SALVADOR BOIX i VILARDELL
Barcelona

Vacances

Tornarem a gaudir de l'estiu... Veig que cada any som més pacients, més calcats, més adients amb les circumstàncies... quan anem de vacances. Puntualment ens fiquem tots a la carretera els mateixos dies, a les mateixes hores, a les mateixes benzineres, i au! A l'embús.

Però cal sortir, cal anar de vacances o l'autoestima baixa a un punt insostenible: és a dir, no ens aguanta ningú. Quan hi penso, em queda una angoixa sorda. Em sap greu que no siguem capaços de superar la por al que diran i d'aprendre. No és tan difícil! Aprendre de gaudir de les coses petites de cada dia, de sortides curtes en família que són veritables «batalles campals», però que es transformen en retalls de vida

Més suport a l'Església en temps de crisi

En moments de crisi econòmica i de problemes socials, l'Església catòlica ha demostrat la seva determinació de predicar amb l'exemple i d'ajudar en tots els racons i totes les persones que ho necessiten. La resposta agraïda a aquesta tasca es posa de manifest amb l'augment del nombre de contribuents que el 2009 van marcar la casella de l'IRPF. El 34,1% dels declarants —equivalent a nou milions de persones— ha demanat a Hisenda, en la seva declaració de la renda, que aporti el 0,7% dels seus impostos a l'Església. Penso que es tracta d'un gest i un suport, que empeny a continuar treballant.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

per explicar-nos a les sobretaules del demà. Vacances diferents, ajustades al pressupost, vacances de vida sense complexos. Posa nom propi a les teves vacances: personalitza-les.

M. LLUÏSA COLL COLOM
Esplugues de Llobregat

Els sants, testimonis permanents de la Resurrecció

La Resurrecció de Jesucrist —el nostre Redemptor, que és Déu i home— s'ha fet creïble en el nostre món pel testimoni dels cristians i, sobretot, per la vida dels sants canonitzats, que han estat els cristians més autèntics i herois en grau superlatiu dels deixebles de Jesús.

Per arribar a ser un bon cristià com ho han estat els sants cal creure's i viure les ensenyances i exemples de Jesucrist, que ha vingut a portar-nos vida i vida en abundància per gaudir del fruit de la seva Passió, mort i resurrecció. La nova vida sobrenatural brolla de les fonts de les aigües de la salvació que són els sagraments instituits per Nostre Senyor Jesucrist.

Els sants en general, i també Joaquina de Vedruna com a santa, van rebre els sagraments amb gran profit espiritual. Els canals de la Gràcia que són els sagraments van fecundar la terra del seu cor, que va irradiar les seves potències internes, intel·ligència i voluntat.

El seu món interior restava il·luminat per les virtuts teològals de la fe, l'esperança i la caritat que es reben en els sagraments del sant Baptisme. La seva feblesa humana va ser sanada i revitalitzada pel sagrament de la Reconciliació i la seva vida interior va ser alimentada per l'autèntic «manà» baixat del cel, ni més ni menys que el Cos i Sang de Crist que ens dona la vida eterna.

Pel sagrament de la Confirmació van ser confirmats amb el que constitueix el sagrament de la valentia i fortalesa per confessar la fe cristiana. Pel sagrament del Matrimoni van rebre la gràcia de santificar l'estat de casats i portar fills, nous ciutadans a la terra que un dia es convertiran en ciutadans del cel. Pel sagrament de l'Orde es convertiren en autèntics dispensadors del misteri de Déu. Finalment, pel sagrament de la Santa Unció van rebre amb autèntic profit espiritual la pau i l'ànim per vèncer les dificultats pròpies de la malaltia o la debilitat de la vellesa.

Els sants han fet creïble l'obra salvífica del Senyor Ressuscitat.

P. ANDREU M. GUIM, ord. carm.
Barcelona

Mn. Manuel, un rector de parròquia

El 16 d'abril passat va morir Mn. Manuel Querol Querol (1930-2010), un rector de parròquia com molts altres que va dedicar tota la seva edat laboral a l'atenció als feligresos de les parròquies que li van ser encomanades pel bisbe respectiu: Manuel Moll Salord, Lluís Martínez Sistach i Xavier Salinas Viñals. El dia 17 li van fer un ofici a la catedral i hi van acudir una seixantena de preveres.

Mn. Manuel era de Cintoires (Els Ports). Allí va créixer la seva vocació i va estudiar al Seminari de Tortosa. El vaig conèixer quan va venir de rector a Flix; estant ell vaig celebrar la primera missa, el juny del 1973. D'ell recordo la seva dedicació a la gent, sobretot als malalts, la preparació de la catequesi i l'entusiasme que posava en l'Adoració Nocturna. Va tenir-ne un grup a la Bisbal de Falset, a Flix i al Roser de Ferreries (Tortosa). També va ser consiliari diocesà de l'Adoració Nocturna, a qui vaig substituir el 2006.

Un altre aspecte important va ser la seva dedicació, durant molts anys, a les classes de l'Institut de Flix i, després, de Tortosa. Així, va poder ajudar i col·laborar en un centre docent amb l'educació del jovent, tan necessari en els nostres temps.

Tenia prou cultura per desenvolupar el seu ministeri pastoral. Estava assabentat de les notícies més importants de la societat i de l'Església, que sovint comentava en les seves homilies. Em deia que llegia els meus articles i llibres, i tenia comunicació amb ell, ara que estava jubilat a la residència diocesana Sant Miquel.

Mn. Manuel era apreciat i estimat per molta gent. El bisbe Xavier el va nomenar canonge de la seu tortosina i anava cada matí a confessar a la catedral, un fet que mostra la seva pràctica pastoral. Ja ancià, no es podia desprendre d'aquest ofici que havia desenvolupat tota la vida. En un llibre que publico ara, dedicat a l'Adoració Nocturna de Tortosa, surt el seu nom com un home molt dedicat al ministeri. Ha mort en l'esperança de la resurrecció.

Mn. ANTONI BORDÀS BELMONTE
Sant Jaume d'Enveja

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Pederàstia: criteris clars

Dr. Mateo, què respondria vostè a un grup d'alumnes que li pregunten sobre el tema dels escàndols de pederàstia a l'Església? Sóc professora de Religió en un institut i m'agradaria tenir uns criteris clars.

En aquest tema i altres de delicats penso que val i molt la màxima evangèlica: «La veritat us farà lliures.» Amb veritat i caritat podem afrontar qualsevol tema. D'entrada, ha de deixar molt clar als seus alumnes que l'Església, amb el Sant Pare al capdavant, està a prop de les víctimes d'aquests abominables abusos que, tot i que siguin realitzats per part d'una exigua minoria, mai no s'han de minimitzar. Hi ha persones que sofreixen, i molt, i per això, el primer deure dels membres de l'Església ha de ser estar prop d'ells i fer tot el possible per ajudar-los a superar el trauma. En segon lloc, cal dir als joves que la voluntat de l'Església, encara que en alguns casos no sempre s'ha actuat correctament, és que es depurin les responsabilitats a tots els nivells, eclesialment i civilment. També que cal ajudar a rehabilitar les persones dels agressors mitjançant els tractaments adequats quan sigui el cas, tot i que no podran exercir mai més el ministeri quan han estat culpables de greus delictes. Aclarit tot això, cal que els nostres joves també obrin el ulls a la manipulació informativa de què ha estat objecte el tema. Amb una mica de sociologia i de sentit comú n'hi haurà prou.

De la mateixa manera que seria immensament injust projectar una ombra de sospita sobre tot un col·lectiu, posem per exemple el dels entrenadors esportius de nens, per un nombre de casos de pederàstia, ho és igualment per al col·lectiu dels sacerdots. Nosaltres som els primers que detestem aquesta ignomínia realitzada per alguns sacerdots i religiosos, com uns bons policies detesten els casos de corrupció en el cos. En això, alguns mitjans de comunicació han comès una greu injustícia. Calúmnia, que alguna cosa queda, diuen. Posar en dubte el bon treball de la immensa majoria de sacerdots només pot portar un greu detriment per al conjunt de la societat i un desencís per als religiosos que malden per ser honestos i competents. I sobretot, li demanaria que mai no emboliqui les coses amb els alumnes posant en dubte el celibat a propòsit de tot el que ha passat. Lamento que alguns clergues, amb molt poca intel·ligència, hagin caigut en el parany de fer «l'embolica que fa fort» reobrint el debat en un context del tot esbiaixat.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Joves moguts per l'Esperit

Jesús va prometre als seus deixebles que els lliuraria l'Esperit Sant. El dia de la Pentecosta es va complir aquesta promesa. Els apòstols, reunits amb Maria i amb actitud de pregària, reberen l'Esperit Sant. Ens ho recorda aquest fragment bíblic: «Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i s'expressaven tal com l'Esperit els concedia de parlar.»

En la història de la salvació, la vinguda de l'Esperit Sant significa la transferència que fa Jesús del seu propi Esperit i de la seva missió —rebuda del Pare— a l'Església que neix i que comença a expandir-se aquell dia de Pentecosta. Ressonen fortament aquelles paraules del Senyor ressuscitat dirigides als seus deixebles: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Llavors alenà damunt d'ells i els digué: "Rebeu l'Esperit Sant".»

En realitat, només després de la vinguda de l'Esperit Sant el dia de la Pentecosta els apòstols surten vers tots els horitzons del món per començar la gran obra evangelitzadora de l'Església. Pere és omplert de l'Esperit Sant per parlar al poble sobre Jesús, Fill de Déu. Pau mateix és omplert de l'Esperit Sant abans de lliurar-se al seu ministeri

apostòlic, de la mateixa manera que Esteve, ple del mateix Esperit, és escollit per a la diaconia i, més tard, per al testimoniatge de la sang. Tanmateix, l'Esperit que fa parlar Pere, Pau i els dotze, inspirant les paraules que han de pronunciar, davalla també «damunt els qui escolten la paraula de Déu» en l'Església naixent, i sempre.

La diada de Pentecosta és molt important. És la Pasqua de l'Esperit. Gràcies al sosteniment de l'Esperit Sant l'Església creix. Ell és l'ànima d'aquesta Església que des de la primera Pentecosta s'expandeix d'orient a occident de l'univers. Ell és qui explica als fidels el sentit profund de l'ensenyament de Jesús i el seu misteri. És ell qui avui, com als inicis de l'Església, actua en cada cristià que es deixa posseir i portar per ell, puix pel baptisme som temples de l'Esperit Sant. És ben adient fer coincidir la Pentecosta amb la diada de l'Acció Catòlica i de l'apostolat seclar. L'Esperit Sant mou els cors dels laics cristians perquè preguin major consciència del seu compromís baptismal i es lliurin activament a la missió de l'Església. Aquesta participació la realitzen en el si de les comunitats eclesials, i especialment, enmig del món.

Si l'Esperit Sant ocupa un lloc eminent en tota la vida de l'Església, és en la missió evangelitzadora d'aquesta que ell actua com en cap altre lloc. L'Esperit Sant és l'agent principal de l'evangelització. Els laics, moguts per l'Esperit, exerceixen el seu apostolat individualment i associats entre ells. Són dues formes de participar en la missió de l'Església.

Enguany les diòcesis de Catalunya celebren l'Aplec de l'Esperit, reunint una munió de joves a Terrassa amb aquest lema: «Amb vosaltres cada dia.» És l'Esperit que Jesús ressuscitat dona a tots els batejats perquè habiti en els nostres cors i ens inspire i ens encoratgi a donar testimoniatge del Senyor ressuscitat, amb la vida i les paraules, a les persones que tenim al nostre costat.

Aquests joves aplegats per l'Esperit han de treballar fent que la pastoral diocesana sigui més evangelitzadora, i això especialment en el món dels joves. Els joves cerquen sentit a la vida i volen ser feliços. Els joves cristians han de facilitar als seus companys i amics un encontre personal amb Jesús, que és l'únic que pot donar sentit ple a les seves vides.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Esperit de vida, llibertat i unitat

Cada any, quan arriba la solemnitat de la Pentecosta, se'ns fa present la pregunta de qui és realment l'Esperit Sant, com el podem reconèixer, què és el que fa. L'Himne que avui ens recorda la litúrgia, el *Veni, Creator Spiritus*, ens dona ja una resposta: tot el que existeix és obra d'aquest Esperit creador. L'Esperit surt al nostre encontre a través de la creació i de la bellesa del món. Però l'Esperit Sant ve també en ajut nostre perquè ha entrat en la història i ens parla de nou a través de Jesucrist. Sant Joan recorda: «A Déu, ningú no l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat» (1,18). Per tant, l'Esperit, a través de Jesús, fa penetrar la nostra mirada en la intimitat de Déu. I si això no fos suficient, el Senyor no sols ens permet aquesta mirada en la intimitat de Déu, sinó que

Déu ha sortit de la seva intimitat i ha vingut al nostre encontre en Jesús, per obra de l'Esperit Sant. Què ens porta aquest Esperit? Sobretot vida i llibertat. Altre cop és sant Joan qui ens ho transmet: «Jo he vingut perquè [...] tinguin vida, i en tinguin a desdir» (10,10). No és possible, en aquestes breus línies setmanals, detenir-se a glossar tota aquesta riquesa, però sí que voldria recordar, aprofitant que avui se celebra la Jornada de l'Apostolat Seglar, que tota la riquesa de vida i llibertat que veiem en tants moviments, grups i comunitats eclesials que han anat sorgint en els últims temps són fruit de l'acció incessant de l'Esperit que dona vida i canalitza la llibertat dels fills de Déu.

Tota aquesta riquesa espiritual manifesta també la gran set de Déu que hi ha en tots els homes i

dones. El desig de vida i de llibertat autèntica, responsable, ha d'impregnar tots els moviments eclesials que han de ser escoles de llibertat. Però juntament amb la vida i la llibertat, i precisament perquè les dona, l'Esperit Sant dona també unitat. Es tracta de tres dons inseparables entre si. Altra volta escoltem sant Joan, quan recull les paraules de Jesús a Nicodem que va de nit a trobar-lo buscant la veritat: «L'Esperit bufa allà on vol» (3,8). Però la voluntat de l'Esperit no és arbitrària, és la voluntat de la veritat i del bé. La gran i riquíssima diversitat que trobem en l'Església manifesta, ni que sigui de manera tènue, la riquesa de l'essència divina i ens fa entendre que són molts els camins perquè tots els homes i dones, en el si de l'Església, arribin a conèixer i estimar Déu.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

MAIG

23. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta, *Blanc*. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Desideri, b.; Joan Baptista de Rossi, prev. i fund.

Comença el temps de durant l'any

24. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 1,3-9 / Salm 110 / Marc 10,17-27

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vicenç de Lerins, prev.; Genadi, b.; beat Joan Prado, prev. i mr.; Santes, Susanna i Afra, mr.

25. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 1,10-16 / Salm 97 / Marc 10,28-31. O bé: *Sant Beda el Venerable* (MLI), *Blanc*; *Sant Gregori VII* (MLI), *Blanc*; *Santa Maria Magdalena de Pazzi* (MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Urbà I, p.; Santes, Magdalena-Sofia Barat, rel. i fund.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.

26. DIMECRES

Sant Felip Neri (MO), *Blanc*. Lectures: 1

Pere 1,18-25 / Salm 147 / Marc 10,32-45. Sant Feliu de Llobregat: Dedicació de la Catedral (S), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries, b.; Quadrat, mr.; Eleuteri, p. i mr.

27. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F), *Blanc*. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39 / Lluç 22,14-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agustí de Canterbury, b.; Juli, mr.; Berenguer, monjo.

28. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 4,7-13 / Salm 95 / Marc 11,11-26. Lleida: Dedicació de la catedral (S), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Germà, b.; Emili, mr.; Santes, Maria-Anna de Jesús Paredes, rel.

29. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Judit 17,20b-25 / Salm 62 / Marc 11,27-33. Urgell: *Sant Just* (MO), *Blanc*; Solsona: *Sant Just* (MLI), *Blanc*; Tortosa: *Sant Pere Sans* (MLI), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Feliu de Nicòsia, rel.; beat Ramon Escrivà i company, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge de Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta es trobaven tots junts en un mateix lloc quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts.

Lavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva.

Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, la terra és plena de les vostres criatures.

R. Quan envieu el vostre alè, Senyor, renoveu la vida sobre la terra.

Si els retireu l'alè, expiren i tornen a la pols d'on van sortir. Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

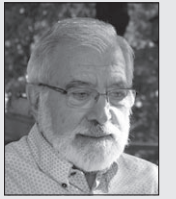
Glòria al Senyor per sempre.

Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet, que li sigui agradable aquest poema, són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

Presència de totes les nacions a Jerusalem per Pentecosta

Avui, diada de Pentecosta, llegim en la primera lectura el relat del llibre dels Fets sobre l'acompliment de la Promesa que Jesús havia fet als Onze moments abans de l'ascensió (Lc 24,49; Ac 1,4). Si ens atenim al còdex Beza, no havia de coincidir ni molt menys amb la festa jueva de Pentecosta, car el període d'atesa fixat per Jesús era de «no gaires dies a partir d'ara (dia 40 després de Pasqua), fins com a màxim la Pentecosta» (Ac 1,5). La vinguda de l'Esperit Sant, però, es retardà fins al darrer dia i hora del termini atès que, amb l'elecció de Maties, no havien respectat el brevíssim període de reflexió i inactivitat que els havia ordenat. En l'encapçalament del relat s'esmunyí molt prematurament una lliçó que fins i tot afectà al còdex Beza, però que no figura en el còdex Sinaitic ni en algunes versions antigues llatines i siríaques, i que he posat entre claudàtors en la versió de Beza: «A Jerusalem hi habitaven [jueus,] homes devots de totes les races que hi ha sota la capa del cel» (2,5). El relat té com a funció actualitzar l'escena de Babel en què la humanitat que parlava una sola llengua va perdre la unitat per la seva insolència de fabricar una torre que s'enlairés fins al cel (Gn 11,1-9). Hi són presents totes les races (sis) i totes les nacions del món mediterrani (nou), enumerades d'est a oest i de nord a sud. En sentir-los «parlar en les nostres llengües de les meravelles de Déu» els humans es pregunten perplexos què volia dir tot allò. Pere, amb els deu apòstols, els explica que el «vessament de l'Esperit sobre tota carn mortal» (2,17) significa la recuperació d'una nova llengua entenedora a tothom, la de l'Esperit Sant, capaç de restablir entre els homes la unitat de llenguatge perduda a Babel.

Lectura segona

1Co 12,3b-7,12-13

Tots nosaltres hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Al·leluia

Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres fidels i enceneu-hi la flama del vostre amor.

Evangeli

Jn 20,19-23

Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

Al capvespre d'aquell mateix dia, que era diumenge, els deixebles, per por dels jueus, tenien tancades les portes del lloc on es trobaven. Jesús va arribar, es posà al mig i els digué: Pau a vosaltres. Dit això, els va mostrar les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Llavors va alenar damunt d'ells i els digué: Rebeu l'Esperit Sant. A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui no els perdoneu, li quedaran sense perdó.

La festa de la santedat

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El cicle sagrat dels cinquanta dies

Així anomena la cinquantesima pasqual la col·lecta de la missa vigiliar de Pentecosta. És una expressió justa i bellíssima que recorda la cèlebre afirmació recollida en les normes del calendari litúrgic: «Cal celebrar aquests dies com un sol dia festiu.» Amb les vespres segones de la Pentecosta, l'Església tanca aquest cicle repetint, com al començament, el doble al·leluia en la salutació final.

Aquesta és també la frase sintètica amb què comença l'antífona del *Magnificat* de les segones vespres de la Pentecosta: «Avui s'han complert els dies de la Pentecosta, al·leluia.» Cinquanta és el nombre jubilar, aquell que està més enllà dels comptes de la vida terrena, i significa la introducció a una nova dimensió, en el nostre cas l'entrada a la santedat de Déu. Allò que és el simbolisme del dia octau per la setmana (un món nou), ho és el cinquanta per la setmana de setmanes.

«Avui... santifiquem tota l'Església»

«Avui l'Esperit Sant s'aparegué als deixebles en forma de llengües de foc...», continua dient l'antífona citada abans. El fet pertany a la història, però el misteri és permanent, i per això la col·lecta de la missa del dia afirma: «Per mitjà del misteri que avui celebrem, santifiquem (Déu) tota l'Església, enmig dels pobles i nacions.» Això succeeix «avui». L'efusió de l'Esperit Sant no està

limitada a un temps, ja passat, o per venir encara. L'Església creu que aquesta efusió és sempre actual, i que els fruits de santedat s'estenen a través del temps a tots els pobles i nacions. Per això és legítim parlar de la Pentecosta com la «festa de la santedat», perquè el que avui celebrem és precisament la comunicació de la santedat de Déu als homes. Només Déu és sant, i la font de tota santedat. En l'evangelí de sant Joan, Jesús s'adreça al Pare dient-li: «Pare sant», i el mateix fa la litúrgia de l'Església en començar la pregària eucarística: «Senyor, Pare sant...» També en el Glòria de la missa es diu, adreçant-nos a Jesucrist, «perquè Vós sou l'únic sant... Jesucrist». Però l'adjectiu «sant» és donat sobretot a l'Esperit, perquè a ell se li atribueix, en la tradició doctrinal, que faci les coses «santes», això és, que comuniqui als homes la comunió amb la vida divina. «Des del dia de la Pentecosta, el Regne anunciat pel Crist s'obre als qui creuen en ell: en la humilitat de la carn i en la fe, ja participen en la comunió de la Santíssima Trinitat. Amb la seva vinguda —i ve sempre— l'Esperit Sant fa entrar el món “als darrers temps”, el temps de l'Església, el Regne ja heretat, però encara no consumat» (Catecisme de l'Església catòlica, n. 732).

L'Esperit Sant i l'Església santa

Tots els símbols de la fe, des dels més antics, reuneixen la professió de fe en l'Esperit Sant amb la referència a l'Església. Una de les formulacions més antigues —segle III— té aquesta pregunta: «Creus en l'Esperit Sant, que està en la Santa Església, per la resurrecció de la carn?» És que «l'Església, comunió viva en la fe dels apòstols que ella transmet, és el lloc del nostre coneixement de l'Esperit Sant: en les Escriptures que ell ha inspirat; en la Tradició, de la qual els Pares de l'Església són els testimonis sempre actuals; en el Magisteri de l'Església que ell assisteix; en la litúrgia sacramental, a través de les paraules i els símbols amb què l'Esperit Sant ens posa en comunió amb el Crist; amb la pregària amb què ell intercedeix per nosaltres; amb els carismes i els ministeris amb què l'Església és edificada; amb els signes de vida apostòlica i missionera; amb el testimoniatge dels sants, on ell manifesta la seva santedat i continua l'obra de la salvació» (Catecisme de l'Església catòlica, n. 688). Quan recitem el Credo nicè-constantinopolità anomenem l'Esperit Sant com a «Senyor i que infon la vida». Una de les imatges més freqüents de l'Esperit en la Bíblia és precisament l'aigua, perquè l'aigua és vivificant. El mateix Jesús va parlar del do de l'Esperit com d'una font d'aigua viva que brolla fins a la vida eterna. I sant Pau diu dels cristians: «Tots hem begut el mateix Esperit» (1 Corintis 12,13).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Magdalena Sofia Barat

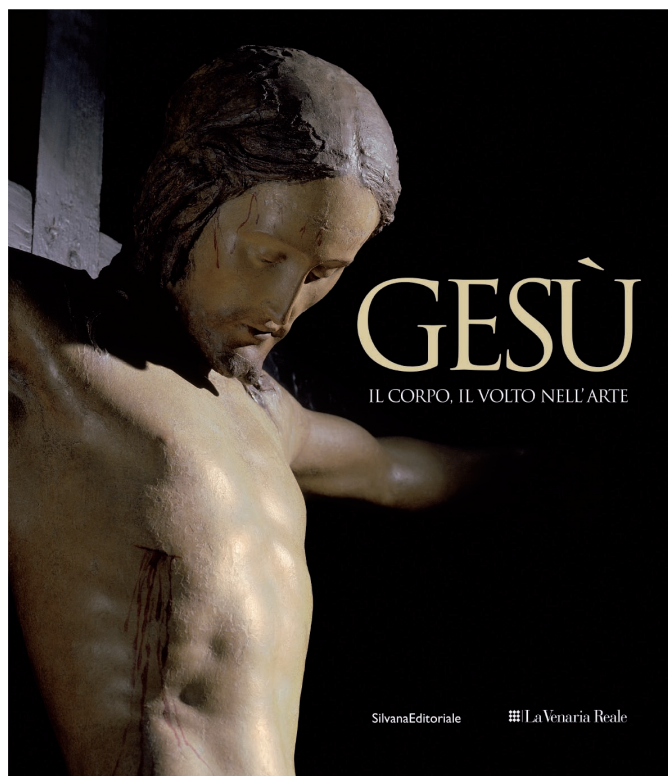

- ✓ **Nascuda a Joigny, Borgonya, l'any 1779**
- ✓ **Fundadora de la Societat del Sagrat Cor**
- ✓ **Dedicada a l'educació de les nenes òrfenes**
- ✓ **Va morir l'any 1865**
- ✓ **Canonitzada l'any 1925 per Pius XI**

Magdalena Sofia Barat era filla d'un boter de la Borgonya. Tot i no ser, doncs, de classe benestant, va poder tenir una bona formació gràcies al seu germà gran, que era jesuïta, i que la va dur a París, on va poder estudiar llatí, grec, filosofia, teologia i matemàtiques. Tots dos vivien a la capital de França quan es van trobar de ple amb la Revolució francesa, que per poc no costa la vida al germà.

Encara durant els anys revolucionaris de més violència santa Magdalena Sofia Barat, influïda per l'espiritualitat ignasiana, va sentir la necessitat de fer-se religiosa. Primer va pensar d'entrar en algun orde ja constituït, però a través d'un sacerdot amic del seu germà, el P. Varin, va decidir fundar la Societat del Sagrat Cor amb l'objectiu d'educar les nenes, sobretot les que havien quedat òrfenes a causa de la Revolució. La nova congregació va començar l'any 1800 amb només quatre religioses, però ben aviat es va començar a estendre per tot França, més tard per la resta d'Europa i l'any 1818 fundaven el primer col·legi als Estats Units.

Santa Magdalena Sofia Barat va ser la superiora de l'orde durant 63 anys, al llarg dels quals va fundar 105 cases arreu del món. A la seva mort la congregació ja tenia més de 3.000 religioses.

La portada del catàleg mostra el *Crucifix* de Miquel Àngel Buonarroti, cap al 1492-1493, particular. Museu Civici Fiorentini, església del Sant Esperit. Foto d'Aurelio Amendola.

Benvenuto Tisi, anomenat Il Garofalo, *Crist portant la creu*, cap al 1511. Cento, col·lecció Grimaldi Fava.

Rogier van der Weyden, *Deposició a la tomba*, 1463-1464. Florència, Galeria dels Uffizi.

LA VENARIA REALE, A TORÍ, ACULL UNA MOSTRA

«Jesús, el cos

TIMOTHY VERDON: «Són citacions, aquestes, útils per entendre la present mostra, que convida el visitant a redescobrir la concepció de corporeïtat i de personalitat elaborada al llarg dels segles a través d'imatges de Jesús —la idea del cos com a indret d'una dignitat inherent a l'ésser humà, d'una capacitat "sacerdotal" d'oferiment—, i del rostre com a mirall de la llibertat conscient»

LUCETTA SCARAFFIA: «La mostra sobre el cos i el rostre de Jesús no es proposa només fer admirar les obres mestres dels artistes que han sabut amb gran mestratge i amb inspiració original representar el diví amb forma humana, segons la tradició artística occidental, sinó també acompanyar el visitant a resseguir la complexa relació entre el cos humà i la imatge divina que travessa la nostra història, una relació que està en l'origen de la nostra concessió de l'individu i de la persona humana»

GIOVANNI MARIA VIAN: «En realitat, els autors cristians que volen subratllar la humanitat de Crist són ben conscients que els textos messiànics aplicats a Jesús posen llum tant sobre la seva humanitat totalment normal —i per tant sofrent i desfigurada en la seva passió— com sobre la seva divinitat revestida de resplendor»

GIUSEPPE GIBERTI: «El cadàver dipositat al llençol estava despul·lat, havia assolit la rigidesa cadavèrica i no presenta cap signe de descomposició incipient. Se'n dedueix que la presència del cos entre les dues cares del llençol no ha superat un nombre limitat d'hores. L'alçada de l'home crucificat no es pot determinar fàcilment, perquè no està dempeus i a més el cap està lleugerament inclinat cap endavant; preval l'avaluació d'una alçada una mica per sobre a la mesura de l'home antic i comú no inferior a 1,70 m»

ARMAND PUIG: «El cos és un do massa preciós perquè no hagi de proclamar aquella bondat que es troba a l'inici de la creació. Jesús s'acosta als cossos emmalaltits de les persones pobres, els toca i els comunica la seva tendresa. El cos de la persona no és estrany a l'Evangeli. Però ni tan sols el mateix cos de Jesús, traspasat per la injustícia, serà oblidat. La bellesa esclata amb força el dia de Pasqua i el cos del Ressuscitat, transfigurat, anuncia una història que coneix per primera vegada un veritable futur. La corporeïtat, la *vera effigies* del cos, la seva figura gloriosa, es mostra als deixebles de tots els temps, sensibles a la bellesa que salva»

Mestre de la Llegend de santa Úrsula, *Rostre de Crist* entríptic, final del segle XV – inici del XVI. Venècia, Pinacoteca.

Redacció / Torí

Fins al dia 1 d'agost la ciutat de Torí esdevé un punt d'atracció molt important per als amants de l'art. Amb motiu de l'ostensió del Sant Sudari, la que fou residència dels Savoia, la Venaria Reale, acull una exposició excepcional titulada *Jesús, el cos, el rostre en l'art* i que ressegueix l'interès que la persona física de Jesús ha suscitat en l'art occidental.

Formada per obres de pintura i escultura des del paleocristià fins al barroc, la mostra vol redescobrir la centralitat del cos en el pensament europeu i alhora interrogar-se sobre el lligam entre el cos humà i la identitat divina implícit en el culte del Sant Sudari.

Són 180 obres d'autors com Andrea Mantegna, Giovanni Bellini, Paolo Veronese, Tintoretto, Donatello, Rubens o Miquel Àngel les que es poden contemplar en aquesta mostra que ha anat a cura de Mons. Timothy Verdon, doctor en Història de l'Art per la Universitat de Yale, i que ha estat promoguda i organitzada pel Consorci de Desenvolupament Cultural La Venaria Reale.

De la seva banda, Silvana Editoriale ha editat el catàleg de la mostra *Jesús, el cos, el rostre en l'art* i que compta amb les col·laboracions del mateix Timothy Verdon; de Lucetta Scaraffia, historiadora i periodista italiana; de Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, o d'Antonio Spadaro, jesuïta, escriptor i teòleg italià. En la llista d'eminents col·laboradors també hi trobem un català: Armand Puig i Tàrrach, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

La Síndone. Foto Studio Giandurante, propietat de la Comissió Diocesana per la Síndone, Torí.

RA DE PINTURA I ESCULTURA DES DEL PALEOCRISTIÀ FINS AL BARROC

s, el rostre en l'art»

Alessandro Bonvicino, anomenat Il Moretto (Brescia, cap al 1498-1554). *Crist eucarístic amb els sants Bartomeu i Rocco*, cap al 1545, oli sobre tela, 254 x 175 cm, Castenedolo (Brescia), església parroquial de Sant Bartomeu apòstol.

Giacomo Tartaglio (Trapani, 1678-1751). *Davallament de Crist*, primera meitat del segle XVIII, alabastre rosa, 97 x 39 cm. Trapani, catedral de Sant Llorenç.

JESÚS, EL COS, EL ROSTRE EN L'ART

La Venaria Reale

De l'1 d'abril a l'1 d'agost

HORARI: Dimarts, dimecres, dijous i divendres: 9 – 18.30

Dissabte: 9 – 21.30 - Diumenge: 9 – 20

www.lavenaria.it

de dos àngels, panell central del
a Manfrediana del Seminari patriarcal.

DESCOBREIX TOTA L'ESPIRITUALITAT DE ROMA AMB GRIMALDI LINES

GRIMALDI LINES UNEIX DIÀRIAMENT BARCELONA I LA CIUTAT ETERNA PERQUÈ TOTS PUGUEM CONÈIXER EL BRESSOL DEL CRISTIANISME

La companyia naviliera Grimaldi Lines agermana diàriament la ciutat Comtal amb Roma brindant a tots els pelegrins una perfecta alternativa per descobrir la ciutat del Vaticà, les seves boniques basíliques i les petjades cristianes de la Ciutat Eterna. I tot, gaudint de les majors comoditats que ofereixen els vaixells.

Amb aquesta ruta, la companyia acosta la Santa Seu i Roma per un preu assequible a tots els que somiïn amb viure una experiència única:

sentir la història i l'essència de la fe en el bressol de la religió.

A més, Grimaldi Lines ha cuidat cada detall perquè aquest viatge comenci en el mateix instant en el que embarquin els passatgers. La companyia ha afegit a les seves modernes instal·lacions, que inclouen àmplies cabines amb bany i dutxa privada a més de diferents restaurants, uns espais amb una capacitat de fins a 300 persones, preparats per a la celebració de trobades i actes religiosos.

Preus especials per a grups de més de 20 persones que inclouen dietes a bord i el transport gratis de l'autocar si es realitza el trajecte d'anada i tornada.

Roma, la ciutat que abraça als pelegrins

Quan arribin a Roma, els pelegrins començaran un altre viatge. Aquesta vegada pel temps. Ja que Roma congrega tota la història de la fe catòlica.

I a la ciutat del Vaticà, els viatgers podran admirar la Basílica de Sant Pere i meravellarse amb la bellesa de la Capella Sixtina i les obres dels Museus Vaticans. A més, si organitzen el viatge per tornar en dimecres, podran assistir a l'Audiència General del Sant Pontífex.

Informa-te'n al:
www.grimaldi-lines.com
902 531 333
i en agències de viatges

Terrassa

Tot a punt per a l'Aplec de l'Esperit 2010

Els organitzadors de la trobada esperen una assistència de més de 5.000 joves

Samuel Gutiérrez
Terrassa

Més enllà de la inquietud que genera la incertesa davant de les condicions meteorològiques que hi haurà el proper 22 de maig, tot és ja gairebé a punt a Terrassa per acollir més de 5.000 joves procedents d'arreu de Catalunya per celebrar joiosos la festa de la Pentecosta. Serà la desena edició de l'Aplec de l'Esperit, una trobada festiva i de pregària que aplega des del 1978 els joves cristians de les diòcesis catalanes i de les Illes Balears.

La presentació de la jornada, que va tenir lloc el 12 de maig passat al bisbat de Terrassa, va ser ocasió per destacar la importància d'un esdeveniment d'aquest tipus per a la vida de l'Església, especialment entre els més joves. El bisbe Josep Àngel Saiz, amfitrió per primera vegada de l'Aplec de l'Esperit, va manifestar el seu desig que la trobada esdevingui per a tots una ocasió privilegiada de viure una intensa experiència de fe: «L'Aplec ha de propiciar un triple encontre en cada jove participant: un encontre amb Crist, un encontre amb un mateix i un encontre amb els altres. L'Aplec té una dimensió festiva i celebrativa, amb un to marcadament familiar, també una dimensió evangelitzadora i missionera, marcadament solidària, i finalment una dimensió vocacional, ja que pot ajudar a cada jove en el camí de descoberta del sentit de la seva vida i missió en el món.»

El bisbe de Terrassa va recordar també que per a la jove diòcesi egarenca l'organització, per primera vegada, d'aquesta gran festa eclesial ha representat un repte molt important, sobretot en un context de moltes activitats i fites a afrontar, com ara la construcció de la Cúria o la inauguració de la restauració de les esglésies romàniques de Sant Pere. «Per a nosaltres, amb només sis anys d'existència —va declarar satisfet—, la celebració a Terrassa de l'Aplec és un moment molt intens, que ens ha fet madurar molt i consolidar-nos com a diòcesi. És una satisfacció i un goig poder ser amfitrions i acollir aquest gran esdeveniment eclesial, que serà una expressió de festa, de fe, de compromís i de solidaritat per part dels joves.» El bisbe Saiz, en el to proper que el caracteritza, va parlar fins i tot de «posada de llarg» per a la diòcesi, tot desitjant que es pugui superar amb escreix els 5.000 participants de l'Aplec de Tarragona, celebrat l'any 2007. «Crec que serà un moment de festa i un moment també important de testimoni a la nostra ciutat de fe i de compromís dels joves cristians de Catalunya, les Illes i Andorra», va acabar dient el prelat.

Trobada al cor de la ciutat

Segons van confirmar en roda de premsa els organitzadors, una de les principals novetats d'aquesta nova

D'esquerra a dreta: Mn. Josep Monfort, Mons. Josep Àngel Saiz i P. Joan Pujol.

El darrer Aplec va tenir lloc a Tarragona l'any 2007.

edició de l'Aplec de l'Esperit, serà la seva dimensió urbana. Les activitats previstes durant tot el dia, i fins ben entrada la nit, tindran lloc al bell mig de Terrassa, a diversos llocs estratègics habilitats per a la trobada. Hi haurà rues, espectacles al carrer, dinàmiques diverses... L'acte central, que serà l'eucaristia de les 19.00 h, se celebrarà, si la pluja no ho impedeix, al Parc de Vallparadís. El P. Joan Pujol, coordinador del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut de Catalunya i les Illes, creu que aquesta peculiaritat pot aportar elements molt interessants a la festa: «El fet de celebrar-se dintre mateix de la ciutat, al cor de Terrassa, permetrà que els joves cristians es facin presents en la vida ciutadana i es mostrin d'una forma àmplia i oberta.» El responsable de Joventut de la Tarraconense està convençut que «l'experiència d'aquell dia marcarà profundament la vida dels joves i els donarà pautes per continuar caminant dins de l'Església».

Una altra especificitat de la trobada d'enguany és que per primera vegada en un aplec, bona part dels joves participants dinaran amb famílies d'acollida,

«És una satisfacció i un goig poder ser amfitrions i acollir aquest gran esdeveniment eclesial, que serà una expressió de festa, de fe, de compromís i de solidaritat per part dels joves»

amb les quals podran intercanviar les seves motivacions i inquietuds de fe. El to familiar impregnarà tota la jornada. De moment hi ha confirmades unes 200 famílies, que acolliran cadascuna cinc joves adolescents.

Al llarg de tota la jornada, que començarà a les 9.30 h i acabarà tocada la mitjanit, hi haurà tallers, concerts de música, espais de pregària, testimonis de solidaritat i la celebració d'una multitudinària eucaristia festiva concelebrada pels bisbes de Catalunya. Enguany, la missa estarà presidida per la Creu de les Jornades Mundials de la Joventut, com a símbol dels joves cristians d'arreu del món i alhora com a invitació a participar en la pròxima JMJ de Madrid 2011. Juntament amb la presència destacada dels bisbes de Catalunya, han confirmat la seva assistència el vicepresident de la Generalitat de Catalunya, Josep-Lluís Carod-Rovira, i l'alcalde de Terrassa, Pere Navarro.

Memòria històrica

La desena edició de l'Aplec de l'Esperit a Terrassa serà també ocasió per tenir un record emotiu de les nou edicions anteriors. S'han remasteritzat els himnes anteriors i es faran arribar als joves, juntament amb altres materials catequètics, en un llapis de memòria USB. La ja consolidada història dels Aplecs de l'Esperit es va iniciar l'any 1978 a Siurana (Tarragona), trobada que en aquella primera ocasió va ser convocada pels responsables de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya. En homenatge als primers impulsors de la trobada, enguany els participants rebran un llampanat foudard de record.

L'any 1982 l'Aplec va tenir lloc al Miracle i des de l'any 1985 són convocats pels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya: Poblet (1985), Lleida (1988), Manresa (1991), Girona (1994), Vilafranca del Penedès (1998), la Seu d'Urgell (2002) i Tarragona (2007). Les modalitats al llarg dels anys han estat diverses fins a arribar, des de fa unes quantes convocatòries, a la fórmula actual d'una sola jornada, però viscuda a moltes revolucions espirituals.

En la roda de premsa de presentació de l'Aplec de l'Esperit 2010, Mn. Josep Monfort, delegat de Joventut del bisbat de Terrassa, va anunciar també que s'aprofitarà la jornada per actualitzar les dades sobre la realitat canviant de la pastoral juvenil a Catalunya: «L'objectiu és poder elaborar un nou mapa d'aquesta realitat a partir sobretot de tres punts de partida: parròquies, escoles i nous moviments.»

La jornada es tancarà amb un doble missatge dels pastors adreçat directament als joves: un missatge i benedicció del Sant Pare i un document final dels bisbes de Catalunya. Esdevindran, juntament amb un Nou Testament que es lliurarà a cada jove, la brúixola que ha d'ajudar els joves en el seu camí de fe. «La il·lusió generada aquell dia —va acabar afirmant el P. Joan Pujol— deixa una petjada molt profunda. L'experiència viscuda i acumulada esdevé per als joves una pauta important per a la seva vida.»

Barcelona

Trobada de Centres Ecumènics a Martí-Codolar

En parlar de l'actual situació de l'ecumenisme, es va distingir entre l'ecumenisme de saló i el de carrer

Inmaculada Villa
Barcelona

Organitzada pel Centre Ecumènic de Catalunya, els dies 1 i 2 de maig va tenir lloc al Seminari Salesià Martí-Codolar, de Barcelona, la V Trobada de Centres Ecumènics i Entitats Ecumèniques de tot l'Estat, així com representants d'altres països.

La proposta d'aquesta trobada arribava, a parer dels convocants, «en un moment delicat per a les Esglésies i la societat». Deien: «El fenomen de la globalització ens ha trobat desprevinuts per respondre-hi junts de forma adequada. Ens toca ara de posar-nos al dia per recollir l'herència que hem rebut i, a més, per assumir amb entusiasme renovat els nous temps i les noves oportunitats a fi que el món cregui (Jn 17,21).»

La trobada començà amb un temps d'oració durant el qual, en aquest any en què commemorem el centenari del naixement del moviment ecumènic modern (Edimburg 1910), es va recordar dels pioners difunts de l'ecumenisme, els quals, com un núvol de testimonis, ens han precedit i irradien llum de vida nova i plenitud d'unitat en Crist. Els seus noms van ressonar en el marc de la pregària amb una breu evocació de la presència i la història de cadascun d'ells.

Va coordinar la trobada Joan Botam, memòria viva, amb Joan Misser, dels inicis del moviment ecumènic entre nosaltres. Enric Capó va saludar els presents i va presentar la trobada. «L'ecumenisme —va dir— no consisteix a buscar la unitat de les Esglésies, ans a buscar la unitat dels cristians. Es tracta de veure on som

Moltes persones d'arreu de l'Estat espanyol es van aplegar en la trobada.

i què hem fet.» Seguidament, un rere l'altre, durant tota la sessió del matí, els representants van exposar les activitats i projectes dels centres i associacions que els havien delegat.

A la tarda, va haver-hi dues conferències sobre el present i el futur del moviment ecumènic a càrrec d'Hèctor Vall, catòlic, i Carles Capó, protestant.

Hèctor Vall va començar descrivint la realitat present de l'ecumenisme en una societat marcada per la secularització, el pluralisme cultural i religions. Unes característiques, va dir, que afecten les nostres Esglésies i presenten grans dificultats per a la transmissió de la fe. Tanmateix acabà la seva exposició obrint camins a l'esperança. Va remarcar la importància de subratllar la nostra estimació mútua; de formar-nos i d'informar-nos a propòsit del camí ecumènic; d'establir més bones connexions

entre els centres ecumènics; i de mantenir i incrementar el contacte amb les jerarquies.

Carles Capó va fer la seva aportació a partir de l'experiència personal viscuda des de petit de forma positiva. Aprengué molt d'hora a valorar el mutu coneixement. En el seu recorregut pel camí ecumènic de les Esglésies ha comprovat que els documents elaborats com a fruit de diàlegs bilaterals són mostres de progrés, per bé que, tot i que han promogut la cordialitat i la convivència entre uns i altres, són insuficients. No hem arribat on volíem arribar. «Queda molt per fer —va afirmar— per assolir la unitat visible que tots desitgem.»

La falta de diàleg ecumènic és un escàndol. En parlar de l'actual situació de l'ecumenisme entre nosaltres, va distingir dues realitats: l'ecumenisme de saló i l'ecumenisme de carrer. En el primer va

situar l'ecumenisme de les estructures i de les propostes; en l'ecumenisme de carrer, en canvi, va situar les gosadies que qualificà de subversives: en general, les situacions de la vida ordinària, més enllà o més ençà del que és oficial. «A desgrat de les dificultats», acabà dient, «l'ecumenisme seguirà viu si en el cor de cada cristià continua viu el Crist de l'amistat».

L'experiència compartida tan enriquidora entre tots exigia per ser operativa algunes propostes concretes que marquessin a l'horitzó el futur de l'ecumenisme, com recuperar a escala estatal una estructura de diàleg mitjançant la coordinació dels centres i entitats ecumènics; aprofitar l'informatiu *Inforkumene* del Centre Ecumènic Misioneras de la Unidad, com a canal de comunicació; revifar la vocació ecumènica aprofundint les arrels de l'espiritualitat cristiana; treballar mitjançant la formació les generacions futures; recordar que la força la dona la pregària («Si preguem cauen els murs de la divisió; el Senyor prega en nosaltres»); afavorir els espais que donen veu als cristians de base; col·laborar per donar resposta a les qüestions socials urgents, així com convocar reunions de forma bianual.

Per acabar, la trobada es va proposar de reflexionar sobre el significat del centenari d'Edimburg, amb el tema del testimoniatge i la missió, i de treballar pel reconeixement mutu del Baptisme. «Tenim al davant una tasca», afirmà Fernando Rodríguez Garrapucho, «que té sentit com mai: mantenir viva la flama d'un dels dons més grans que l'Esperit ha donat a l'Església en aquests últims temps: la crida a treballar per la unitat i a viure-la en Crist».

El cardenal presideix la Missa per a les Famílies a la Mercè

Redacció / Barcelona

El diumenge 9 de maig, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, va presidir a la basílica de la Mercè la Missa per a les Famílies, amb motiu del Dia Internacional de la Família, que se celebra cada any el 15 de maig.

«Entorn de la data del 15 de maig, cada any a Barcelona i a altres diòcesis celebrem aquesta eucaristia a la qual es convida els matrimonis que celebren els 25, 50, 60 o més anys de matrimoni», ha declarat Mn. Manuel Claret, delegat diocesà de Pastoral Familiar. Varen participar en aquest acte 40 matrimonis de diversos punts de l'arquebisbat de Barcelona. Amb el cardenal Martínez Sistach van celebrar la missa Mn. Manuel Claret, delegat diocesà de Pastoral Familiar; Mn. Jordi Farré, rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè; i Mn. Alfred Sabaté, secretari particular del cardenal arquebisbe. També va participar a la celebració el diaca Josep Vidal, adscrit a la basílica.

«Us hem convocat en el marc joiós

de la celebració de la Pasqua —va dir el cardenal Martínez Sistach en l'homília— per donar gràcies a Déu per l'amor que us ha mantingut units durant tants anys. Com a pastor diocesà, us dono gràcies pel vostre testimoni d'un amor fidel, constant i fecund. Vosaltres feu present el Déu que és amor en les vostres vides, en el si de les vostres famílies i en la nostra societat. Amb les vostres vides esteu dient que l'amor i el compromís de viure un amor fidel és possible, encara que la cultura postmoderna en què vivim rebutgi els compromisos per a tota la vida.» En el moment de l'ofertori de la missa, els matrimonis que celebraven les noces d'or, d'argent o que eren propers a la celebració de les noces de platí van renovar el seu compromís matrimonial. Al final de la celebració, els esposos van rebre un obsequi del cardenal, consistent en una ceràmica de la Sagrada Família, realitzada per les monges del monestir de Sant Benet de Montserrat i que porta la inscripció «Junts fem camí» i la data en què cadascuna de les parelles va contraure matrimoni.

El P. Enric Puig, coordinador de la visita del Sant Pare a Barcelona

Redacció / Barcelona

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, ha nomenat el P. Enric Puig Jofra, s.j., coordinador de la visita apostòlica del Sant Pare a Barcelona, el 7 de novembre, per consagrar el temple de la Sagrada Família.

La comissió encarregada de la preparació de la visita apostòlica del Sant Pare està presidida pel cardenal Martínez Sistach i integrada per Mons. Sebastià

Taltavull Anglada, bisbe auxiliar de Barcelona; Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona; P. Enric Puig, s.j., coordinador de la visita; Mn. Joan Galtés, vicari episcopal de Barcelona; Mn. Sergi Gordo, secretari general de l'arquebisbat; Mn. Antoni Matabosch, delegat diocesà d'Economia; Mn. Jordi Piquer, delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social; Maria Dolors Villas, membre de la secretaria general de l'arquebisbat, i Mini Obiols, membre de la Delegació diocesana d'Economia.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA ■

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Girona

Jordi Pujol «predica» davant dels preveres

«Els cristians, des de la més profunda modèstia, podem sentir la joia de ser cristians»

Víctor Gay

Sant Miquel de Campmajor

Quatre bisbes —Francesc Pardo, Carles Soler, Jaume Camprodon i Màrius Soler, el gironí titular d'una diòcesi peruana— figuraven entre el centenar i mig d'assistents a la Jornada diocesana de preveres i diaques que enguany es va celebrar al santuari de Santa Maria del Collell, que es disposaven a escoltar l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, convidat a presentar el tema central de la trobada.

En la part introductòria de la seva intervenció, Jordi Pujol es va referir a les virtuts teològiques i la seva vigència en els moments presents donant preferència a l'esperança que definia com a «virtut del nostre temps», vinculant-la a dos temps litúrgics concrets, l'Advent i la Quaresma, però especialment al temps que precedeix el Nadal, i va comentar que «en el catolicisme hi ha una mena de primacia del Nadal».

De les virtuts als valors del nostre temps, un temps de crisi que abraça diferents àmbits de la societat i de la qual no s'escapa l'Església, afirmà l'expresident. Davant d'aquesta realitat i d'ençà que, segons ell, es va retirar de la política, s'ha dedicat a «estudiar l'IVA»: Idees, Valors i Actituds», ja que sense unes idees clares, uns valors sòlids i unes actituds positives no podem anar endavant. I això també val per a l'Església, que «ha de fer un gran esforç de depuració, per moltes coses que passen, i cal fer-lo molt a

La Jornada diocesana va finalitzar amb una eucaristia.

fons, perquè ens enfrontem a una renovació de l'anticlericalisme, i fins i tot de l'anticristianisme, sovint de manera barroera, indiscriminada».

Ja en un to més personal, Jordi Pujol tampoc no es va estar de dir, després de definir-se com «un home de fe difícil», que «la fe cada vegada és més difícil, per a vostès potser també, i predicar-la. Igualment, però, tampoc no es pot obviar que «creure és una necessitat humana» i que «l'home és un ésser insatisfet i aquí és on entra la fe, la transcendència. Com que es necessita això, molta gent que deixa l'Església acaba buscant altres fes, siguin religioses o d'altres tipus».

Aparentment semblava que els plan-

tejaments de Jordi Pujol no convidaven gaire a l'optimisme, però es va referir, d'una banda, a les aportacions del cristianisme, la primera, el plantejament «molt personalista», que no es fa al col·lectiu, a la massa; la salvació que planteja la fe cristiana és individual.

I l'altra gran aportació cristiana és la de «trobar el goig a la vida», «el cristianisme és una religió de joia», va dir amb energia i «els cristians, des de la més profunda modèstia, podem sentir la joia de ser cristians».

La realitat de la immigració

La part final de la intervenció de Jordi Pujol va tractar d'un dels fenòmens so-

cials més vius i actuals: la immigració. Va començar referint-se als processos migratoris del darrer segle a Catalunya i la integració d'aquell immigrants en la societat catalana i també en la vessant religiosa cristiana d'aquelles persones, actualment compartint la realitat del nostre país.

Pel que fa al fenomen actual, no es va estar de dir que cal que els drets de cadascú siguin respectats i que l'arribada de totes aquestes persones respon a una realitat: «El model social i econòmic europeu és el millor del món», fins i tot millor que el d'altres països democràtics en altres continents. Aquest model social forjat bàsicament en la segona meitat del segle passat a Europa va ser obra de persones cristianes o «d'inspiració cristiana», uns principis que cal que siguin igualment respectats i reconeguts pels nousvinguts.

Jordi Pujol va compartir tota la Jornada amb els participants i especialment va dialogar amb els bisbes Camprodon i Soler, als quals havia conegut i tractat ja a Barcelona. Precisament, Mons. Carles Soler va presidir la celebració de l'Eucaristia, amb motiu dels seus cinquanta anys d'ordenació de capellà. En la seva homilia, va fer memòria de les seves responsabilitats en el decurs d'aquest mig segle, destacant la seva etapa de prevere per resumir que «al capdavant, en la vida de tot cristià el més important és l'amistat amb Jesucrist».

La Jornada s'havia encetat amb una pregària dels participants que va dirigir Mons. Francesc Pardo.

Barcelona

Dia dels Màrtirs

F. P. / Barcelona

Organitzat per l'Associació Hispania Martyr i la Fundació Regina Martyrum va tenir lloc el dijous dia 15 d'abril, a l'església de l'Adoració Nocturna del carrer Aragó 268, un acte d'homenatge als 978 màrtirs de la fe, beatificats per Roma. Mons. Agustí Cortés Soriano, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, va presidir la celebració de la santa missa, concelebrada i amenitzada amb cants del poble assistent a l'eucaristia.

A continuació, Mons. Agustí Cortés va pronunciar una conferència sota el tema *El carisma del martiri* segons el pensament filosòfic i teològic de sant Agustí. Un tema doctrinal de gran profunditat comprès dintre de l'esperit de l'Església.

Celebració dels 25 anys del Dia del Malalt

El cardenal saludant els malalts assistents a la jornada.

Redacció / Barcelona

La Delegació de Pastoral de la Salut va proposar al Servei Religios de l'Hospital Vall d'Hebron de celebrar conjuntament en l'àmbit de l'arxidiòcesi de Barcelona els 25 anys del Dia del Malalt / Pasqua del Malalt, amb una missa que va ser presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach.

Així, el diumenge 9 de maig es va iniciar la diada amb un recital de la Coral de l'Hospital Vall d'Hebron en l'àrea de Traumatologia. La delegada de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona, M. José Martínez, i membres de la delegació, l'equip del Servei Religios de l'Hospital Vall d'Hebron i els responsables de referència de l'hospital —Dr. Manuel Armengol, Dr. Fernández Nájera i Conxita Peña— van acollir el cardenal Lluís Martínez Sistach i li van mostrar les instal·lacions del servei religiós: capella i despatx.

A les 11 h va començar la missa amb la participació de nombrosos malalts, familiars, professionals, religioses, voluntaris i la Coral de l'Hospital Vall d'Hebron, en una sala habilitada per a l'ocasió. Cants, lectures, homilia, pregàries, ofrenes, la consagració, la comunió, la pregària a la Mare de Déu... van anar creant un clima de joia i celebració de la Pasqua de Resurrecció.

Al final de la missa el cardenal Martínez Sistach va beneir la imatge de la Mare de Déu del Perpetu Socors, recentment restaurada per a la veneració dels fidels.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

106.6 Barcelona
93.7 Catalunya Central
100.6 Tarragona
90.1 Tortosa
96.8 Garraf
91.3 Vic
103.4 Girona
91.5 Lleida
104.4 La Cerdanya
105.0 La Seu d'Urgell
107.5 Andorra

 RàdioEstel

Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»

Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Girona

Trobada familiar interdiocesana de diaques

El Dr. Jordi Font va parlar de «Com evangelitzar els joves avui»

Víctor Gay
Girona

Aquest any litúrgic la diòcesi de Girona ha ordenat els primers diaques permanents, completant d'aquesta manera aquests ministres que són presents a totes les diòcesis catalanes. Per aquest motiu es va decidir que la primera trobada familiar interdiocesana d'enguany (habitualment se'n fan dues) tingués lloc en aquesta diòcesi. Es va escollir el santuari de la mare de Déu dels Àngels, un dels més emblemàtics de la diòcesi amb perspectives visuals damunt de les comarques del Pla de l'Estany, el Gironès, l'Empordà i part de la Selva.

En el darrer diumenge de Pasqua abans de la celebració de l'Ascensió unes quaranta persones, entre diaques i les seves famílies, van ser acollits pel bisbe, Mons. Francesc Pardo. Havien excusat la seva participació els representants de les diòcesis de Lleida i Vic, precisament per les obligacions pastorals dels seus representants.

Després de la benvinguda per part del bisbe, el vicari episcopal per a les

Els participants amb el bisbe de Girona.

«El bisbe Francesc va destacar el paper dels diaques, des dels seus orígens evangèlics fins a la recuperació del seu ministeri»

vocacions, el Dr. Jordi Font i Plana, els va presentar el tema, *Com evangelitzar els joves avui*, fruit de la seva ja llarga experiència en diferents moviments juvenils, especialment l'escoltisme i també actualment en qualitat de rector del Seminari diocesà, que en el present curs ha experimentat un notable increment d'alumnes.

Seguidament el bisbe Francesc va presidir la celebració de l'Eucaristia i en la seva homilia va destacar el paper dels diaques, des dels seus orígens evangèlics, fins a la recuperació del seu ministeri, amb caràcter estable, fruit del Concili Vaticà II. Igualment es va referir a la incorporació dels diaques a l'acció pastoral de l'Església que és a Girona, ja que després dels tres primers ordenats, n'hi ha d'altres que ja culminen la seva formació.

La jornada seguiria amb el dinar de germanor a l'hostatgeria del santuari i ja a la tarda una visita a l'exposició de flors que precisament en l'edició d'aquest any incorpora nous espais de culte com ara la parròquia major de Sant Fèlix, després de la seva restauració.

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA A CATALUNYA

Dia 22 de maig

VIGÍLIA DE PENTECOSTA

21 h a 23 h santuari de Nostra Sra. del Sagrat Cor

c/ Rosselló, 175

Predicarà: **Marcelo Olima**

Dia 23

PENTECOSTA

Recés de lloança i adoració

Acollida: 10 h

Efusió de l'Esperit Sant

Casa d'espiritualitat Sant Felip Neri

c/ Nena Casas, 43-47. FF.CC. «Tres Torres»

Convidat: Marcelo Olima

Cantautor catòlic

Informació: 686 673 072

José Antonio Godina

Coordinador regional de la RCCE a Catalunya

www.renovacioncarismaticacataluña.es

Sant Feliu de Llobregat

Valentí Tenas celebra 25 anys de professió monàstica a Montserrat

Redacció / Montserrat

El dissabte 24 d'abril, el P. Valentí Tenas va celebrar 25 anys de la seva professió monàstica a Montserrat. Durant la missa conventual del monestir, presidida per l'abat Josep M. Soler, el P. Valentí Tenas i Bartrina va renovar els vots monàstics davant els seus germans de comunitat, familiars i amics. El P. Valentí va néixer a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès, diòcesi de Vic) el 15 de gener del 1959, va entrar a Montserrat el 5 de novembre de 1983 i va fer la professió temporal el 20 d'abril de 1985. El 4 de setembre de 1988 va professar solemnement i el 30

de novembre del 2002 va ser ordenat sacerdot pel bisbe auxiliar de Barcelona Pere Tena. Actualment, el P. Valentí Tenas, que és secretari de la Confraria de Campaners de Catalunya, ocupa el càrrec d'ecònom de la Congregació Sublacense a Roma.

«La fe viscuda és el que omple de joia i d'esperança els cristians de tots els temps. És el que mou tanta gent, també als nostres dies, a relacionar-se amb Jesucrist en la pregària, assaborir la seva paraula de vida i a deixar-lo entrar en la pròpia existència perquè la transformi», va dir el pare abat de Montserrat en l'homilia de la missa conventual del dia 24.

La Doctrina Social de l'Església i l'economia (7)

Estudi de l'encíclica «Caritas in veritate» (II)

Josep M. Rovira Belloso
Sacerdot i teòleg

II. ELS CONTINGUTS

1r. L'eix de la Tradició.

L'encíclica se situa en continuïtat amb l'encíclica *Populorum progressio* de Pau VI (escrita fa quaranta anys). La *Populorum progressio*, al seu torn, està profundament relligada al Concili Vaticà II i, sobretot, a la *Gaudium et spes*. Més encara, tot el magisteri de Pau VI apareix situat en el corrent de Tradició que arrenca dels apòstols, sempre antic i nou, de manera que no hi ha una doctrina social preconiliar i una altra —de diferent— postconciliar, sinó una línia coherent que tendeix sempre a la comunió dels homes amb Déu. L'exemple pot ser Fets 2,44, on diria que es dona la primera i potser més contundent afirmació de la «doctrina social»: *Tots ho consideraven tot en bé de tots*.

És la raó per la qual l'Església té veu en les qüestions ètiques, socials i econòmiques, ja que sense Déu no es construirà un món humà (eix apologetic). La qüestió social esdevé antropologia i teologia: abasta tota la vida humana perquè el bé comú és el contrari «de la manca de respecte dels drets dels treballadors provocades per les grans empreses multinacionals i també per grups de producció local» (n. 22). Però, a més, el bé comú és el contrari que la manca de respecte de la vida dels encara no nascuts: «L'Església proposa amb força aquesta relació entre ètica de la vida i ètica social» (n. 15).

2n. Cal unir economia i activitat ètica, així com raó i fe.

Pau VI va presentar la noció de desenvolupament com el cor del missatge social cristià. Però cal precisar quina és la noció correcta, humana i cristiana de desenvolupament. No es pot separar l'ètica de l'economia, ni en l'origen, ja que el subjecte humà ha de ser eficient i honrat. Ha de pensar en les persones i ha de tenir la intenció d'arribar a totes elles, especialment als més marginals; ni en tot el procés de l'activitat econòmica, ni en la finalitat que no pot ser solament el lucre sinó el bé comú. Per tant, l'Església —entregada al bé de tot home i de tots els homes— ha de cooperar en el bé comú mundial. «L'evangeli és un element fonamental del desenvolupament» (n. 18), diu un dels «aforismes teològics» que, com a fites, senyalen tota l'encíclica.

Sobre la relació entre raó i fe, vegeu el n. 56: «En el laïcisme i en el fonamentalisme es perd la possibilitat d'un diàleg fecund i d'una profitosa col·laboració entre la raó i la fe religiosa. La raó cal que sigui sempre purificada per la fe, i això és vàlid també per a la raó política, que no pot creure's omnipotent. D'altra banda, la religió sempre té necessitat de ser purificada per la raó per tal de mostrar el seu autèntic rostre humà.» Aquest és el marc per promoure la col·laboració fraterna entre creients i no creients, diu Benet XVI.

3r. L'encíclica descriu amb realisme els nous fenòmens socials.

«L'encíclica reflexiona sobre la relació constitutiva de la persona i de la família humana»

En el capítol segon tenim sis d'aquests fenòmens: a) el fet que l'economia es proposi com a objectiu exclusiu el benefici, cosa que augmenta tremendament les desigualtats entre rics i pobres (n. 22); b) la necessitat d'un nou plantejament del desenvolupament, ja que és insuficient el progrés tan sols econòmic i tecnològic (n. 23; veure també cap. VI); c) la necessitat de posar fi a la fam del món, cosa que comporta reconèixer el dret universal a l'accés de tothom a l'aigua, al menjar i a la feina (n. 27); d) la deslocalització de les empreses, que no han de perjudicar el país on treballen (n. 25); e) l'obertura a la vida, amb el refús de la mentalitat antinatalista: l'avortament no és pas un dret sinó una vulneració dels drets humans, el mateix que l'eutanàsia activa (n. 28), i f) el dret a la llibertat religiosa (n. 29).

L'eclecticisme cultural i el relativisme, així com l'ateisme pràctic, destorben el camí del desenvolupament presidit per Déu (n. 20-31). Altres fenòmens són la immigració i el *boom* de l'economia financera per sobre de l'economia productiva; les normes ètiques que han d'acompanyar el mercat, l'Estat i el tercer concurrent, la societat civil (n. 39); la qüestió de «l'ecologia ambiental», amb la sentència acompanyant segons la qual «el mode amb el qual l'home tracta l'ambient influeix en el mode amb què es tracta ell mateix, i viceversa» (n. 51); la crítica a l'excés de burocratització (n. 60) per poder garantir la solidaritat; la necessitat del microfinançament (n. 65); etc.

Resposta a les noves qüestions, sobretot a la globalització, és la reforma a fons de les Nacions Unides fins a arribar

a una autoritat mundial (n. 66). Aquesta és la més mediàtica de les propostes de la *Caritas in veritate*. L'autoritat mundial sempre haurà de tenir una dimensió solidària i subsidiària (n. 57).

4t. La qüestió social és la qüestió de l'home.

«L'home és l'autor, el centre i el fi de tota l'activitat econòmica i social» (n. 25). La tasca de l'Estat o de les institucions no es pot suprimir. Però és l'home just, lliure i responsable, el subjecte de l'economia capaç de fer-se càrrec dels drets i també dels deures que li pertocuen (cap. 4).

Els protagonistes de la *Rerum novarum* de Lleó XIII eren els obrers de la industrialització. El protagonista de la *Caritas in veritate* és la persona, que anhelava la vida amb ple sentit.

5è. El model de la relació humana és la relació trinitària.

Recordem el bàsic n. 54 que mostra tot l'abast i la novetat de l'encíclica: «El tema del desenvolupament coincideix amb el de la inclusió relacional de totes les persones i de tots els pobles en l'única comunitat de la família humana que es construeix en la solidaritat, sobre la base dels valors fonamentals de la justícia i la pau. Aquesta perspectiva es veu il·luminada de manera decisiva per la relació entre les persones de la Trinitat en l'única substància divina.»

L'encíclica reflexiona sobre la relació constitutiva de la persona i de la família humana. I sobre la gratuïtat que ha d'impregnar les relacions socioeconòmiques, tal com és gratuïta la relació trinitària entre Pare i Fill en la unitat de la comunió de Déu (veure de nou el n. 54). El referent és la relació mútua que mantenen el Pare i el Fill, units en l'Esperit Sant. Per això Déu ha de tenir un lloc en la societat humana tot evitant el fonamentalisme i el laïcisme dur per tal que pugui brollar la «criatura nova» (Ga 6,15 i 2 Co 5,17; n. 53-54). Cal, per tant, un nou humanisme basat en Déu que és Amor.

Què vol dir això en la pràctica de la relació de l'Església amb la humanitat? Que la fe ens pot ensenyar aquesta in-

clusió dels homes en Déu i que la podem presentar al món, de forma que el món la pugui entendre com a raonable. El que no podem és imposar-la al món, perquè l'Església de la fe que estima els homes i les dones d'aquest món i que respecta la vida i els drets dels més pobres no és un poder polític, sinó una autoritat en matèria de fe i, com deia el mateix Pau VI, una «experta en humanitat». A més, la raó, atenta al present i al futur, purificarà també la religiositat per tal de fer humils i lliures com Ell els creients en Crist, a fi de poder evitar els errors que vénen del món i no de Déu.

III. LA SISENA PART

El desenvolupament dels pobles i la tècnica

Comença i s'introdueix el tema amb cinc sentències:

- 1a «El tema del desenvolupament dels pobles està íntimament lligat al desenvolupament de cadascuna de les persones.» Cadascun de nosaltres rep un «jo-mateix» (rep el ser persona) i ha de constituir la pròpia personalitat: el propi «jo» (n. 68).
- 2a El desenvolupament de la persona (i dels pobles) es degrada quan aquesta persona vol ser l'única creadora de si mateixa. Hem de comptar amb Déu i amb tots els seus dons que, valgui la redundància, ens són donats (són gratuïts) i per això els rebem amb alegria.
- 3a «El desenvolupament dels pobles es degrada quan la humanitat pensa que pot recrear-se, utilitzant tan sols els "prodigis" de la tecnologia» (n. 68 i 23). Tot i que la humanitat es desenvolupa també pel «progrés tecnològic», perquè «la tècnica és un fet profundament humà» (n. 69).
- 4a «La tècnica s'insereix, per tant, en el manament de custodiar i cultivar la terra» (n. 69).
- 5a La llibertat humana es troba ella mateixa quan respon amb decisions que són fruit de la responsabilitat moral als reptes de la tecnologia (n. 70).

Vet aquí com s'exigeix, ja de bell antuvi, la unió entre economia, tècnica, ètica i gratuïtat.

El capítol sisè conclourà amb dues sentències. La 6a diu: «El desenvolupament és impossible sense homes rectes» (n. 71) i la 7a resumeix tot el que he dit: «La qüestió social s'ha convertit radicalment en una qüestió antropològica» (n. 75), és a dir, referent a l'home, a les persones humanes. Vet aquí la clau de tota l'encíclica.

Això i la mundialització de la qüestió social permet a la tercera encíclica de Benet XVI abordar les qüestions més importants del sentit i de l'ètica de l'home actual: els problemes de la bioètica, relacionats amb l'home, és a dir, l'avortament i l'eutanàsia, cosa que tracta aquest capítol sisè, així com el dret de la llibertat religiosa que ha tractat en el n. 29.

Treballs de restauració a la catedral de Lleida

S'han netejat les pintures del cambril de la Mare de Déu de Montserrat

Jordi Curcó

Lleida / Fotos: Jordi Curcó

Els centenars de lleidatans que el dimarts 27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat, van anar a la catedral de Lleida per venerar-hi la patrona de Catalunya en el seu cambril, van poder contemplar les pintures murals que el decoren en tota la seva esplendor.

La Confraria, en vigílies de la festa de la Moreneta, va encomanar la neteja d'aquest conjunt de pintures murals al taller dels restauradors lleidatans José Antonio Ferrer i Lluís Capdevila. Els restauradors hi van treballar durant quatre jornades. Van netejar amb delicadesa el conjunt de pintures murals, van treure el fum i la brutícia que s'hi havia acumulat amb el pas del temps i van recuperar-ne els colors originals. Així mateix, s'hi van retirar dos vidres de protecció, ja que perjudicaven la contemplació de les pintures.

Els treballs de restauració han inclòs també algun retoc o recuperació d'elements deteriorats, a base de pintura reversible. «S'ha respectat en tot moment l'original i hi hem treballat fins a arribar al vernís que protegeix la pintura, que no s'ha tocat en cap moment», explica José Antonio Ferrer. El pintor ha manifestat a *Catalunya Cristiana* la seva satisfacció per haver retornat tota la seva bellesa a aquests murals, «que són d'una qualitat artística i espiritual exquisides».

Pintures inaugurades el 1960

Aquest conjunt, format per dos murals rectangulars que decoren els replans de les escales de la capella, així com la pintura que envolta la imatge de la Moreneta al seu cambril, vol evocar i convidar alhora a lloar, cantar i

Els restauradors durant el delicat treball de neteja de les pintures.

venerar la Mare de Déu. El pintor ho fa representant diversos grups d'àngels, infants, escolans i clergues en actitud de veneració, com els angelets que porten a les mans pomells de flors que ofrenen als peus de la Mare de Déu, o de lloança, ja que molts dels àngels pintats porten instruments musicals.

Els murals, que donen un tret característic a la capella de la patrona de Catalunya a la catedral de Lleida, són obra del pintor Josep Obiols (Barcelona, 1894-1967). Van ser inaugurats el 8 de setembre del 1960, festa de la Nativitat de la Mare de Déu. Enguany es compliran cinquanta anys de la seva estrena i mai des d'aleshores no se'ls havia fet cap neteja ni restauració.

El pintor Josep Obiols és considerat un dibuixant i muralista de primer ordre, amb un extraordinari domini de la figura humana. Tot i la seva important producció artística, ha passat

a la història de l'art de casa nostra per haver treballat entre els anys 1944 i 1951 com a muralista a Montserrat: la sagristia nova de la basílica, el cambril de la Mare de Déu, el refectori i la Sala de l'Abat Aureli de l'abadia montserratina. Les seves obres posseeixen un refinat estil noucentista que queda reflectit també en aquest treball que va fer per al cambril de la Mare de Déu de Montserrat de la catedral de Lleida, encomanat per la seva Confraria.

Com recordaran els nostres lectors, des de juliol fins a l'octubre de l'any passat, la Sala Daurada del Museu de Montserrat va acollir l'exposició *José Obiols, pintor de Montserrat*, on es presentava aquest pintor, dibuixant i gravador com un dels més emblemàtics del noucentisme a Catalunya.

A aquest treball de neteja de les pintures murals s'hi ha sumat també la restauració de les disset llànties

votives, a imitació de les que envolten tota la basílica del monestir de Montserrat.

Les llànties que donen llum permanent a la imatge de la patrona van ser col·locades en aquesta capella el 27 d'abril del 1966, sufragades pels membres de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida, els quals, en aquells anys, procuraven embellir la capella de la patrona, inaugurada l'any 1956. Els treballs de recuperació d'aquests elements lumínics i d'ornamentació han estat realitzats també per José Antonio Ferrer, amb la col·laboració de l'electricista Jordi Carles, que n'ha refet tota la instal·lació elèctrica.

Amb aquests dos treballs de restauració, la capella de la Mare de Déu de Montserrat de la catedral nova de Lleida va lluir com mai en la festa de la seva patrona.

29è Concurs de Narracions Fràter Lleida

J. C. / Lleida

Un any més, coincidint amb la festa de Sant Jordi, la Fràter Lleida va celebrar la seva vetllada literària i va atorgar els premis de la 29a edició del seu Concurs de Narracions. L'acte va tenir com a pròleg la celebració de l'eucaristia a la parròquia de la Mare de Déu del Carme. Tot seguit, en un restaurant es va fer el dinar de germanor i el lliurament dels premis als escriptors guardonats. Hi eren representades l'Associació de Síndrome de Down, l'Associació Antisida de Lleida i l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. A l'acte també hi van assistir el regidor d'Educació i Atenció a la Infància de l'Ajuntament de Lleida, Jesús Castillo, i la regidora Montse Bertran. En aquesta edició del Premi de Narracions Fràter, l'entitat van rebre 15 obres en la secció d'adults i al voltant de 50 obres en l'apartat de juvenil. El jurat del premi va valorar molt positivament la participació dels col·legis de Lleida. També es important esmentar la participació individual de nombrosos joves d'arreu Catalunya.

Els guardonats

En l'apartat d'adults, el primer premi ha estat per al periodista Víctor Gay, membre de la delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Girona i corresponsal de *Catalunya Cristiana*, per l'obra *El*

Els guardonats juntament amb els membres de la Fràter i de l'Hospitalitat de Lourdes.

Miracle 68 per Holly Martins. Gay va rebre un premi en metàl·lic de 400 euros i una placa. Xavier Serrahima, de Terrassa, va obtenir el segon premi amb l'obra *Com no ho havia vist abans?*, dotat amb 200 euros i una placa.

Pel que fa als premis juvenils de primària, el primer

premi (60 euros, diploma i lot de llibres) va ser per a Júlia Lafuerza Mòdol, del col·legi de Sant Jaume de Lleida, pel treball *Les memòries d'un minusvàlid*. El segon premi (40 euros, diploma i lot de llibres) el va rebre Toni Alfèrez Balsell, del CEIP Guillem Isarn, de la Fuliola, amb l'obra *En Josep, una persona senzilla*.

En la categoria de premis juvenils de secundària, el primer premi (100 euros, diploma i lot de llibres) va ser atorgat a Elena Cobos Rius, del col·legi del Carme de Lleida, per l'obra *Estimat diari*. El segon premi (70 euros, diploma i lot de llibres) va ser per a Clàudia Pujol Lucas, d'Amposta, amb l'obra *Un repte diari*.

El jurat, a causa a la bona qualitat de les obres de secundària, va atorgar un accèssit (40 euros, diploma i lot de llibres) a Glòria Goma Elizalde, del col·legi del Carme, de Balaguer, per l'obra *Això és el que jo vull*.

En el moment dels parlaments, els ponents van felicitar la Fràter, entitat organitzadora, per l'arrelament i la consolidació d'aquest Premi de Narracions, alhora que es va convidar tothom a promocionar-lo. En el mateix acte es va convocar el 30è Concurs de Narracions Fràter Lleida, que es lliurarà durant la diada de Sant Jordi del 2011.

«La Passió de sant Fructuós» es torna a representar a Tarragona

L'espectacle, que compleix vint anys, rep finalment ajudes econòmiques

Joan Boronat
Tarragona

Contràriament al que s'havia anunciat el mes de gener, la representació de *La Passió de sant Fructuós* tornarà a escenificar-se enguany a l'escenari de l'amfiteatre romà de Tarragona. Les representacions tindran lloc els dies 12, 18 i 19 de juny.

L'Associació Cultural Sant Fructuós és l'entitat organitzadora de la recreació, cada dos anys, del martiri de sant Fructuós, bisbe de Tarragona, i dels diaques sant Auguri i sant Eulogi, ocorregut l'any 259 a la mateixa sorra de l'amfiteatre de Tarraco, víctimes de la persecució romana als cristians.

Els responsables de l'entitat van anunciar, a primers d'any, que la manca de recursos econòmics provinents de les administracions feien inviable la representació d'enguany —la darrera va tenir lloc el 2008 amb motiu de la celebració de l'Any Jubilar—, malgrat la predisposició del nombrós grup de voluntaris que la fa possible.

Finalment, les ajudes de les diferents institucions que donen suport econòmicament a les representacions de *La Passió de sant Fructuós* es faran efectives. Joaquim Galià, president de l'Associació Cultural Sant Fructuós, va informar que «tothom s'ha compromès, malgrat el poc temps de què disposem, a tirar endavant la representació», la qual compleix aquest any el vintè aniversari. Cal recordar

que a l'espectacle intervenen més de tres-centes persones, entre membres de l'Associació i del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral.

El pressupost final per a aquestes representacions arriba als 69.000 euros, xifra que iguala la que disposava l'associació organitzadora el 2008. D'aquesta quantitat, 37.000 euros són aportats per l'ajuntament de Tarragona, a través del Patronat Municipal de Turisme i de la candidatura Tarragona 2016. La resta són aportats per la Generalitat i la Diputació de Tarragona.

L'organització ha previst distribuir

15.000 tríptics arreu del territori català amb la finalitat de captar visitants. Les actuacions seran a partir de les deu del vespre i, segons Andreu Muñoz, membre de l'Associació Cultural Sant Fructuós, es confia rebre uns 2.500 visitants desplaçats expressament per a l'ocasió. El preu de les entrades és de 10 euros i de 5 euros per a infants menors de 14 anys. Les localitats es poden adquirir anticipadament al ServiCaixa, a la taquilla del Teatre Metropol, situat a la Rambla Nova de Tarragona, o bé una hora abans de l'inici de la representació al mateix amfiteatre.

Per a més informació i reserva de grups: tel. 659 299 708, a/e: acsf@acsantfructuos.cat, web: www.acsfantfructuos.cat, www.tarragonaturisme.cat i www.costadaurada.info.

Ruta dels Primers Cristians

Com a complement i novetat a la representació de *La Passió de sant Fructuós*, es podrà participar, en visita guiada, en la Ruta dels Primers Cristians de Tarraco, que recorrerà escenaris com ara la capella de Sant Pau al Seminari, la capella de Sant Fructuós a la catedral, el Museu Bíblic Tarraconense, el sector de la necròpolis obert al públic, la vil·la romana de Centelles a Constantí o l'amfiteatre romà de Tarragona.

Festa del beat Pere Tarrés

Redacció / Barcelona

Per tal de celebrar la festa del beat Pere Tarrés, el 27 de maig, a les 19.30, s'oficiarà una missa concelebrada a la parròquia barcelonina de Sant Vicenç de Sarrià, presidida per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona. Tot i que la festivitat del beat Pere Tarrés se celebra oficialment el 30 de maig, que enguany coincideix amb la festa de la Santíssima Trinitat, en escaure's en diumenge, l'eucaristia es

trasllada al dijous 27.

Pere Tarrés i Claret neix a Manresa el 30 de maig del 1905. El 1928 obté la llicenciatura en Medicina i es dona cristianament a la seva professió veient la imatge de Crist en cada malalt. Apòstol incansable de la joventut en la Federació de Joves Cristians de Catalunya i en l'Acció Catòlica, el 30 de maig del 1942 és ordenat sacerdot i inicia una gran acció pastoral. Mor el 31 d'agost del 1950. Joan Pau II el beatifica el 5 de setembre del 2004 a Loreto.

Concert de l'Escolania de Montserrat en favor de l'associació ACIDH

Redacció / Barcelona

El 28 de maig, a les 19.30, tindrà lloc a la parròquia de Corpus Christi, a Barcelona, un concert solidari de l'Escolania de Montserrat en favor d'ACIDH (Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà), entitat que treballa al servei de la inserció sociolaboral de les persones amb intel·ligència límit (aquelles que tenen un quocient intel·lectual entre 70 i 85, quan la mitjana se situa entre 85 i 115). Creada el 1994, ACIDH també té la missió de do-

nar a conèixer el col·lectiu, promoure i defensar els seus drets i sensibilitzar la societat vers les persones amb discapacitat intel·lectual lleugera.

El preu de l'entrada del concert són 30 euros. Sota la direcció de Bernat Vivancos i l'actuació de Vicenç Prunés al piano, l'Escolania de Montserrat interpretarà obres clàssiques de Felix Mendelssohn, Johann S. Bach, W. A. Mozart, Robert Schumann i Johannes Brahms, entre d'altres.

Per a més informació: tel. 932 193 651 i 932 859 977.

*claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat

www.claret.cat

José Moratíel

El silenci, company de camí

Cent textos de José Moratíel, iniciador de l'Escola del Silenci, que ens ajudaran a descobrir el camí que ens condueix vers la font que pot sadollar la nostra set de plenitud.

Presentació de sor Lúcia Caram.
Inclou un CD per escoltar tots els textos del llibre en format MP3.

216 pàg. 14,95 €

Joan Carreres i Péra

Jacint Verdaguer: Caritat

Un ampli estudi de l'especialista Joan Carreres acompanya els poemes d'aquest recull que ens mostra Mossèn Cinto en la seva vessant més humana, generosa i solidària.

21 x 29,5 cm. 130 pàg. 17,95 €

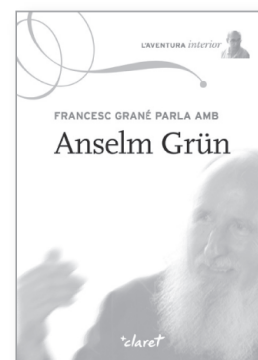

Francesc Grané

parla amb Anselm Grün

Per què parlar de vida interior, avui? Quina és la funció de l'espiritualitat cristiana en un context on l'espiritualitat comença a estar de moda? El periodista Francesc Grané en parla amb un dels autors més llegits en l'actualitat.

50 pàg. 7,95 €

El Quebec: un model d'educació religiosa per a Catalunya?

La doctora Solange Lefebvre, de la Universitat de Mont-real, analitza l'ensenyament de la religió a les escoles quebequeses

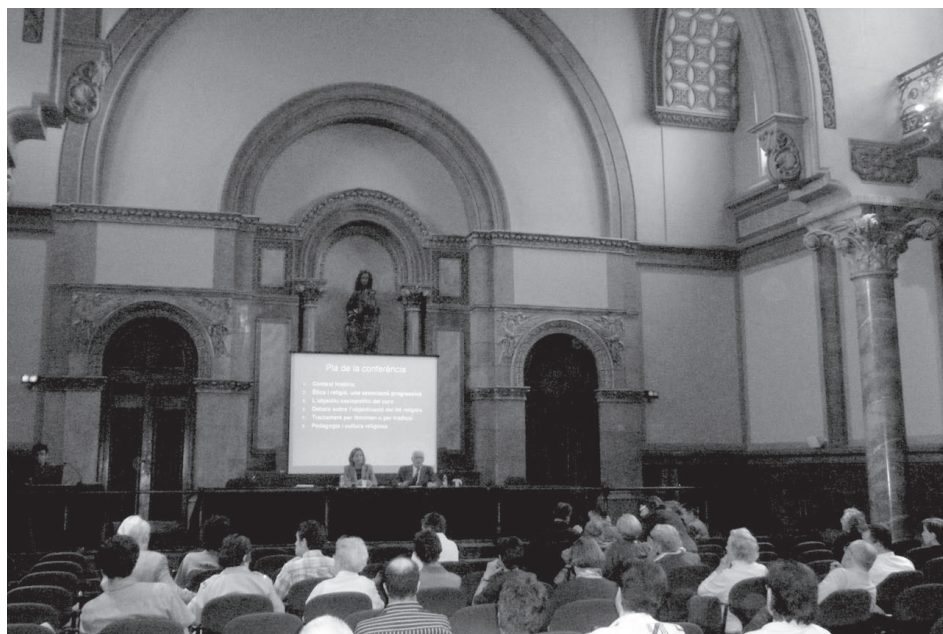
Eduard Brufau
Barcelona

La Fundació Joan Maragall, l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB) i el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) van organitzar del 28 d'abril al 4 de maig una trobada entre la doctora Solange Lefebvre —directora de la Facultat de Teologia i de Ciències Religioses de la Universitat de Mont-real— i diversos professors universitaris catalans. La iniciativa s'emmarca dins d'un projecte de recerca, *Quebec-Catalunya: mirades creuades sobre la religió i l'espiritualitat*, que pretén obrir un diàleg sobre la realitat religiosa a tots dos territoris.

La doctora Lefebvre, teòloga i directora de la càtedra Religió, cultura i societat de la Universitat de Mont-real, va pronunciar una conferència al Seminari Conciliar de Barcelona per explicar l'evolució i l'estat actual de l'ensenyament de la religió a les escoles del Quebec. Posteriorment també es va reunir amb els docents de les universitats catalanes per exposar les experiències de cada país en aquest àmbit i veure'n les divergències i els punts en comú.

La religió en una societat diversa

El Quebec i Catalunya, tot i la distància geogràfica que els separa, són dos països que comparteixen alguns paral·lelismes interessants. Tots dos són

territoris que tenen una llengua pròpia diferent de la majoritària a l'estat on pertanyen; en el cas del Quebec la llengua pròpia és el francès, en contrast amb la resta del Canadà, on es parla l'anglès. A això s'hi ha d'afegir que tant Catalunya com el Quebec són motors econòmics dels estats dels quals formen part, fet que juntament amb la llengua ha ajudat a crear un sentiment nacional fort. També trobem semblances en la diversitat social, tant lingüística com religiosa, si bé l'origen d'aquesta diversitat és diferent en un cas i en l'altre. A Catalunya és fruit del fet migratori recent, mentre que al

La diversitat lingüística i religiosa al Quebec

RELIGIÓ:

Catòlics: 83%
Protestants (diverses confessions): 5%
Ortodoxos: 2%
Musulmans: 1,5%
Jueus: 1,3%
Religions aborígens: 0,01%

LLENGUA:

Francès: 82%
Anglès: 10%
Italià: 5%
Àrab: 2%
Llengües aborígens: 1%

Quebec la immigració es va afegir a la coexistència entre francòfons catòlics i anglòfons protestants, que es remunta al segle XVIII. A part s'hi ha d'afegir la important minoria jueva i les poblacions ameríndies autòctones.

Partint de la realitat complexa del Quebec, a la conferència pronunciada al Seminari Conciliar la Dra. Lefebvre va analitzar detalladament el model d'ensenyament de la religió als centres educatius quebequesos i les transformacions que ha sofert al llarg de les darreres dècades. La directora de la Facultat de Teologia de Mont-real va explicar com fins als anys setanta l'escola del Quebec era confessional, amb una majoria de centres catòlics i una minoria de protestants. Des de llavors, però, s'ha dut a terme un procés de desconfessionalització del sistema educatiu, de manera que avui la matèria de religió ha estat substituïda pels cursos d'Ètica i cultura religiosa. Aquest canvi pretén preparar els alumnes per viure en una societat religiosament molt diversa i alhora donar uns principis ètics i culturals forts, però sempre «respectant la llibertat de consciència i de religió dels alumnes, dels pares i dels membres del personal educatiu».

Aquest model deixa la formació religiosa pròpiament dita, per tant, a l'ensenyament superior, on, a diferència d'Espanya i Catalunya, el sistema universitari integra amb naturalitat els estudis de teologia. D'altra banda aquesta formació desconfessionalitzada no implica un desconeixement del fet espiritual i de la cultura religiosa, sinó que dona a l'alumnat una visió àmplia i prou profunda de les religions presents al Quebec. La Dra. Lefebvre, però, admet que el procés de desconfessionalització no ha rebut un vistiplau unànim i ha creat un debat al voltant de diversos punts d'aquesta reforma, com ara la conveniència de combinar ètica i cultura religiosa en un sol programa o l'encert d'encarar l'ensenyament de la religió d'una manera «objectiva» i no des de l'experiència personal. Pel que fa a la posició de les Esglésies, tant la catòlica com les protestants, sobre aquest model, tot i l'oposició d'alguns sectors, la majoria de bisbes, sacerdots i laics l'han rebut amb naturalitat, si bé han posat l'atenció en les qüestions més discutibles, citades més amunt.

Per acabar, la Dra. Solange Lefebvre va voler deixar clar que la religió no pot ser mai una assignatura com les altres: «A diferència d'altres matèries, com les matemàtiques, on el docent es basa en un saber constituït, la religió és un lloc cultural compartit i interpretat quotidianament. Tothom arriba a l'escola amb una comprensió de les religions... i la formació dels docents, doncs, es perfila com una qüestió important.»

Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot

40 Hores

CALENDARI DE L'ADORACIÓ CONTINUADA AL SANTÍSSIM SAGRAMENT DURANT EL TEMPS PASQUAL I FINS AL CORPUS CHRISTI (8 d'abril - 6 de juny)

El lema 2010 evoca l'**Any Sacerdotal**. Ens apleguem una munió de comunitats al voltant de Jesús ressuscitat, per donar-li gràcies pel do del sacerdoti ministerial, per pregar perquè els cridats visquin en plenitud la grandesa del do que els ha estat confiat, i alhora per demanar la gràcia de més i santes vocacions generoses disposades a seguir-lo en el servei a l'Església. Vivim també moments d'aflicció. Supliquem al Senyor amb esperança ferma: Ell és el Salvador únic de la humanitat. Els torns d'aquest clamor magne i unànim a Jesús Sagratament són el següents:

DEL 20 AL 26 DE MAIG

- 20 Santuari de Sant Josep de la Muntanya**, av. Sant Josep de la Muntanya, 25. Dijous 20, de 7 a 19 h.
Parròquia Sant Joan Maria Vianney, c/ Melcior de Palau, 56. (Sants). Dijous 20, de 8 a 20 h.
Parròquia de Santa Maria del Remei, pl. Concòrdia, 1 (M L3, les Corts). Dijous 20, de 9.30 a 19 h.
- 20-22 Parròquia de l'Esperit Sant**, Trav. de Gràcia, 407. Tridu de Pentecosta: del dijous 20 al dissabte 22, de 18 a 20 h.
- 22-23 Basílica de la Puríssima Concepció**, c/ Aragó, 299. De les 7 del matí del dissabte 22 a les 23 h del diumenge de Pentecosta 23. Hores nocturnes a la capella Montserrat (Roger de Llúria, 70 b).
- 24-26 Església de Sant Gaietà dels PP. Teatins**, Consell de Cent, 293 (capella del Santíssim: c/ Enric Granados). Dilluns 24, dimarts 25 i dimecres 26, de 10 a 20 h.

Coses de la vida

El sant rector d'Ars

Cecília Aranés
Mallol

Hola, amics! «Si us plau, noi, és aquest el camí d'Ars?», pregunta Joan M. Vianney. El vaillet contesta afirmativament. I el sacerdot afegeix: «Tu m'ensenyas el camí del poble i jo t'ensenyaré el del cel.» Així comença la pujada al seu particular mont Calvari aquell home menut, eixut, pacient, amb voluntat de ferro i amb uns ulls blaus com el mar, plens de bondat i dolcesa. Déu tria les seves criatures i decideix que aquell jove que amb prou feines sabia llatí farà cèlebres les seves confessions. Dejunis, lluites contra el dimoni i actes de sacrifici i humilitat fan que la fama del sant augmenti. Aquell sacerdot, humil entre els humils, va ser enaltit per Déu de tal manera que avui dia és el model i patró de tots els sacerdots.

Més de mil joves assisteixen al PJ Rock

En aquest festival de música hi va haver actuacions, pregària, concursos i tallers

Redacció
Torrijos

Els dies 30 d'abril, 1 i 2 de maig va tenir lloc a la localitat de Torrijos (Toledo) el PJ Rock 2010 organitzat pel Secretariat de Joventut de l'arxidiòcesi de Toledo. Més de quinze hores de concerts van fer que els joves s'apropessin a Déu a través de la música.

La trobada va començar amb la vetlla de pregària, guiada per la Hermana Glenda, a la col·legiata de Torrijos, on va estar exposat el Santíssim. Una gran esplanada va rebre, el dia 30, tots els participants, envoltats per 100.000 watts de llum i 35.000 watts de so per sentir els Voz del Desierto, que va obrir els concerts d'aquella nit, els quals van continuar fins tocades les tres de la matinada amb grups com Católicos sin Complejos, Don José, Kairoi, Kénosis... La nit va continuar amb adoració al Santíssim, amb moments de pregària en una tenda habilitada i amb la possibilitat de confessió en qualsevol moment.

L'endemà van tenir lloc les catequesis amb el tema *L'alegria de la meua joventut* amb Mons. César Franco, bisbe auxiliar de Madrid, i Mons. Antonio Algora, bisbe de Ciudad Real. Els participants també van poder participar en diferents tallers que tenien per tema *L'eucaristia en la pastoral juvenil*, de la Delegació de Joventut de Madrid, i l'*Eucaristia i la vocació en*

Actuació de Don José en aquest festival de música cristiana.

els joves, de la Delegació de Joventut de Getafe, així com en el concurs-gimcana de Joves Cristians en Acció (grafitis, vídeos, música, fotografia, publicitat...).

La tarda va començar amb el primer concurs nacional de cantants novells en el qual el jurat ho va tenir difícil per atorgar els premis. El guanyador en la categoria de menors de 30 anys va ser el grup Arturo&Company. D'altra banda, el grup de la parròquia de

Torrijos va ser premiat en la categoria de majors de 30 anys. Posteriorment, va tenir lloc el torneig nacional de futbol sala, en el qual van vèncer la parròquia de Torrijos i Peregrinos de María. Els joves també van participar en el taller de màgia pastoral, a càrrec d'Agustín de la Poza, del Cercle Màgic Internacional Don Bosco, i en diferents estands organitzats per la Jornada Mundial de la Joventut, Mans Unides, Càritas, Obres Missionals Pontifícies,

Editorial San Pablo, etc.

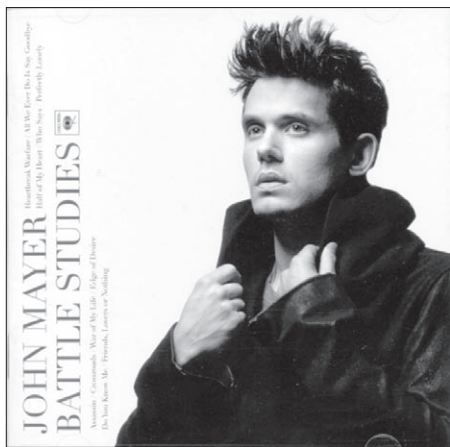
Els concerts van continuar a l'escenari amb Chito, de Brotes de Olivo, Toni Torrelles, Maite López, Olga Martínez, Fray Nacho, Siete Días, Gabby and Company, Nico, la Hermana Glenda i Migueli, entre d'altres.

L'arquebisbe de Toledo, Mons. Braulio Rodríguez, va presidir el 2 de maig l'eucaristia de cloenda i va recordar als presents la centralitat de Crist a les nostres vides. Així mateix, es va procedir a la lectura del manifest del PJ Rock 2010: «Nosaltres, joves i artistes catòlics aplegats a Torrijos (Toledo) amb ocasió del festival de música PJ Rock, volem transmetre a tots els joves d'Espanya un missatge de pau, d'amistat, de felicitat i d'amor veritable. En aquests tres dies de festival hem gaudit de la música que ens parla de Déu, hem viscut la comunió amb Jesús Eucaristia, hem sentit la proximitat de l'Església de la qual formem part i hem conviscut fraternalment malgrat els diferents orígens i sensibilitats de cadascun de nosaltres.»

En un altre dels paràgrafs més significatius es manifestava que «davant de la injustícia, el patiment, la corrupció i la pobresa volem cantar l'esperança, l'alegria, la dignitat i el compromís. La societat necessita els joves i els joves catòlics hi podem tenir un paper fonamental des de la nostra proximitat a Déu, la nostra pertinença a l'Església i la nostra passió per construir, entre tots, un món millor».

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ John Mayer, *Battle studies*.
Sony Music.

Artista emblemàtic

Des de la seva aparició el 2001 amb el seu primer àlbum, *Room for squares*, John Mayer s'ha guanyat el respecte com a compositor i músic, i cada nou disc ha augmentat el nombre dels seus seguidors. Mayer ja s'ha establert com un artista emblemàtic al marge d'estils i gèneres. «M'apropro a la música com un director a la seva partitura», ha comentat. Acaba de publicar el seu quart disc, *Battle studies*, en el qual incorpora les melodies del rock californià dels anys setanta i vuitanta.

★ Eduard Iniesta, *Nítid*.
Temps Record.

Homenatge a la nit

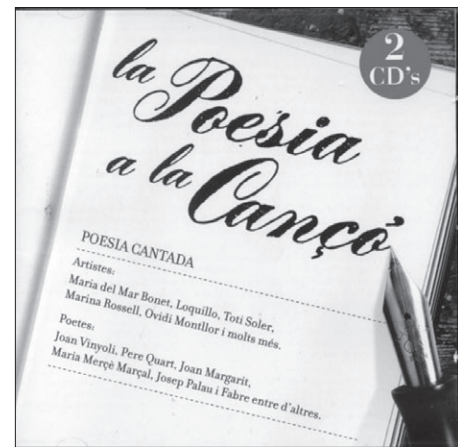
Eduard Iniesta, compositor i intèrpret de gran varietat d'instruments de corda (mandolina, llaüt, bandúrria...), és un dels grans referents del so mediterrani. Ha treballat en gèneres tan diferents com el jazz, l'òpera o el musical. El seu darrer àlbum, *Nítid*, és un homenatge a la nit. De fet, ha estat inspirat, creat i gravat de nit. Iniesta explora a les dotze cançons del disc noves textures melòdiques encaminades a plasmar l'atmosfera nocturna.

★ AA.DD., *Que cante la vida por Chile*. Emi Music.

Iniciativa solidària

Més de vint artistes llatins han participat en la cançó *Que cante la vida por Chile*, un projecte impulsat per Emi Music i el cantant i compositor xilè Alberto Plaza, els ingressos de la qual es destinaran als damnificats pel sisme que va sacsejar el 27 de febrer passat aquest país sud-americà. El 100% dels diners aniran a parar a Creu Roja Xilena. En aquesta iniciativa musical solidària hi han participat, entre d'altres, Juan Luis Guerra, Luis Fonsi, Álex Ubago i Carlos Baute.

★ AA.DD., *La poesia a la cançó*.
Picap.

La veu de la poesia

La cançó d'autor sempre s'ha caracteritzat per treballar molt els textos. Un dels objectius més importants que han fet els cantautors catalans ha estat el d'apropar al públic la poesia i donar a conèixer una sèrie de poetes il·lustres. Ara es publica aquest doble CD on es recullen trenta-un poemes (de Verdager, Martí i Pol, Maragall, Carner, Sagarra...) cantats per cantautors cèlebres (Lluís Llach, Maria del Mar Bonet, Enric Barbat, Santi Vendrell...).

Crítica literària

Quan diem «ossos» volem dir «ossos»!

René Descartes continua estant de moda. La monografia de l'autor nord-americà, Russell Shorto, situa el personatge i no tan sols la seva obra, en el temps i en els debats que se'n van desprendre.

En aquesta exposició, Shorto explica com varen jugar els sentiments i les conviccions profundes del primer il·lustrat francès, en el seu intent de fonamentar el coneixement en la ciència i no en la tradició, que era el que Descartes posava en dubte. En efecte, el cartesianisme va suposar un dalta baix pel que feia a la metafísica clàssica i, encara més, per a la teoria del coneixement que se'n va desprendre.

La seva fou una aportació revolucionària, que va somoure el món conegut fins al moment i va fer aixecar nombroses reaccions i suspicàcies entre els seus coetanis, especialment entre l'elit teològica que, d'altra banda, era la que tenia el monopoli sobre el coneixement i sobre la vida social del temps.

Podríem definir les tesis del llibre en aquests punts:

Primer. Descartes vol proposar un mètode de coneixement nou, que dubti de tot el que es té com a cert fins al

RUSSELL SHORTO
Els ossos de Descartes
La Campana, 2009, 390 pàg.

moment i fonamenti la veritat en la certesa deguda davant del nou mètode científic: observació d'un fet, redacció de tesi, comprovació i repetició, crisi i correcció, arribant al coneixement perfecte dels fets i dels esdeveniments per la ciència moderna.

Segon. A Descartes no li interessaven, en principi, els coneixements de l'àmbit de l'ànima ni de l'esperit, ni de Déu, ni de l'àmbit teològic, precisament perquè no pertanyien a l'àmbit de la ciència, de la seva ciència, és a dir, d'aquella que es limita i s'autolimita a les coses físiques, comprovables i reproduïbles. Déu, l'ànima, l'esperit humà, no pertanyien a aquest segment de la realitat i, per això, quedaven al marge del seu coneixement i del seu interès.

Tercer. No obstant, la recerca de Descartes estava motivada per uns impulsos i per unes motivacions que anaven més enllà de la ciència i que arrelaven

en sentiments, experiències, creences i conviccions que, d'altra banda, no podien estar sotmeses a la crítica del seu propi mètode. Aquestes motivacions eren, per exemple, poder allargar la seva vida i viure amb qualitat, davant de la fragilitat de la seva pròpia salut i dubtar per sistema de tot allò après fins al moment.

L'obra de Shorto, a més, i com indica el seu subtítol, proposa un recorregut del seguiment dels ossos de René Descartes, després de la seva mort: els diversos funerals catòlics que va tenir, el trasllat del seu esquelet, la consideració de part del seu ossam com a relíquia i, per tant, com a sant laic de la ciència moderna; la seva fe catòlica i la resposta, interessant, a la qüestió discutida sobre la transsubstanciació del pa i vi de l'eucaristia; fins a arribar al seu exili a Holanda, primer, i a Suècia, després.

Imprescindible.

Mn. Jordi Castellet i Sala
Rector de Sant Hipòlit de Voltregà

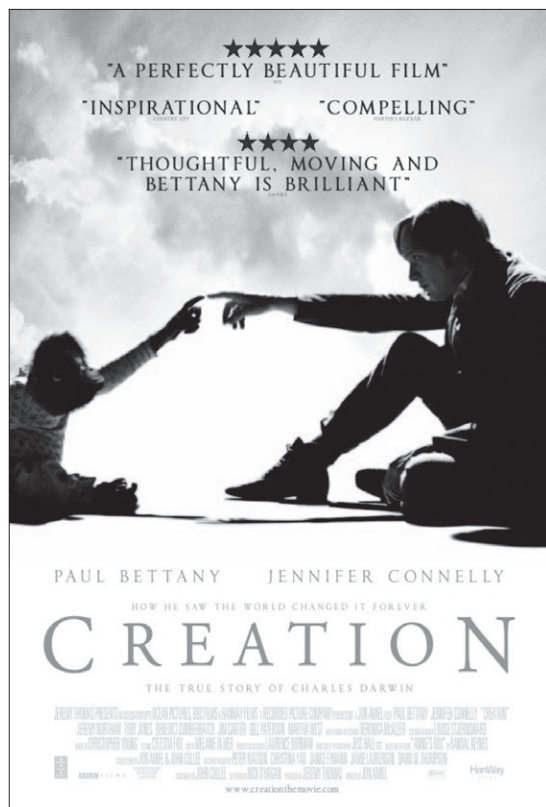
Crítica cinematogràfica

Revitalitzar la controvèrsia

CREATION
DIRECTOR: Jon Amiel.
INTÈRPRETS: Paul Bettany, Jennifer Connelly.
DRAMA-BIOPIC. 108 minuts.
Regne Unit, 2009.

El mes de març es va estrenar *Creation*, de Jon Amiel, a les pantalles dels Estats Units i com era previsible la polèmica va saltar a l'opinió pública. Aquesta pel·lícula explica la vida de Charles Darwin que, a la vegada que escrivia la seva obra *L'origen de les espècies*, entrava en una crisi de fe motivada per la mort de la seva filla Anne. Des d'un plantejament aparentment neutral, la tesi de fons planteja la incompatibilitat entre l'evolució dels processos naturals i la fe en la creació divina.

Amb tot, la pel·lícula no és gens simplista. Alimenta un debat que permet aprofundir en una qüestió essencial en el nostre context cultural la relació religió i ciència i en el fons el diàleg entre fe i raó. Centrada en un relat biogràfic, segueix l'obra *Annie's box: Charles Darwin, his daughter and human evolution* («La caixa de Ana») escrita per Randal Keynes, besnet de Darwin i besnebot del l'economista John M. Keynes. El descobriment d'una capsula que conté nombrosos records de la petita Anna morta el 1851 amb deu anys és una ocasió per

aprofundir en la vida personal, familiar i científica del seu pare Charles. A través d'aquesta perspectiva, la pel·lícula barreja dos plans; d'una banda, el relat del descobriment de la teoria de l'evolució a través de les observacions de Darwin així com de la revisió de les creences que planteja aquest descobriment. I de l'altra, la crisi personal del matrimoni

de Charles i Emma, interpretats per Paul Bettany i la seva dona en la vida real, Jennifer Connelly, quan han d'afrontar la mort de la seva filla i el seu distanciament progressiu. Així la pel·lícula de pensament es barreja amb el melodrama oferint atractiu al públic a la vegada que alimenta l'ambigüitat reflexiva quan barreja el pla ideològic i l'existencial.

Amb un guió de John Collee, responsable també de *Master and Commander*, en aquesta ocasió radicalitza el plantejament, i si en aquesta esmentada, la complementaritat entre acció creadora de Déu i evolució era possible, aquí totes dues línies són paral·leles sense trobar-se. Així els personatges se situen en un dels dos bàndols. Al costat de la fe en Déu: l'Emma, l'esposa del científic, i el pastor John Innes (Jeremy Northam); i al costat de la ciència: el biòleg Thomas Huxley (Toby Jones, recordem la sèrie de Harry Potter) i el botànic Joseph Hooker (Benedict Cumberbatch). El mateix Darwin comença lluitant amb aquesta tensió en la qual no troba cap camí de reconciliació. Així els plantejaments d'incompatibilitat s'expressen amb fermesa especialment pel personatge de Huxley mentre que la lectura creient apareix plantejada

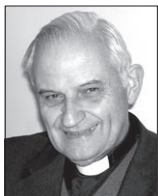
però no fonamentada. Des d'aquí la pel·lícula sosté que en el fons la ciència ha reemplaçat la religió. Així el cartell de la pel·lícula expressa bé, des del punt de vista simbòlic, el desig d'aquesta substitució quan el dit de Déu és canviat pel d'un mico.

No obstant això, la pel·lícula ens situa molt bé en la polèmica i permet desenvolupar els arguments de la fe en la creació plantejant els termes de la controvèrsia actual, així com els límits de les propostes vinculades al disseny intel·ligent. En insistir en el fals dilema entre creació i evolució permet afrontar la demarcació de la perspectiva científica i la teològica, en quina mesura els textos del Gènesi no s'oposen a l'evolució i les propostes actuals de complementaritat com les de Ian G. Barbour, John Polkinghorne o Philip Hefner.

Per concloure, i qüestionant la línia de la pel·lícula que es planteja clarament en el territori de la polèmica unes paraules de Joan Pau II escrites el 1987, amb motiu del centenari de la publicació dels «Principia» de Newton: «La ciència pot purificar la religió de l'error i de la superstició; la religió pot purificar la ciència d'idolatria i falsos absoluts. Cadascuna pot atraure l'altra cap un món més ampli, en el qual totes dues poden florir.» Certament que en aquest cas la pel·lícula pot ser una provocació que es pot convertir en ocasió d'aprofundiment.

Peio Sánchez
Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Actualitats científiques

Una altra espècie en la línia evolutiva humana?

Així ho diuen els seus descobridors: es tracta d'un homínid que es troba en un intermedi de la progressió que va des de l'*Australopithecus afarensis* fins a l'*Homo erectus*. Aquesta nova espècie, batejada amb el nom d'*Australopithecus sediba*, va ser descoberta a l'estiu del 2008, però després de l'estudi minuciós que se n'ha fet no s'han publicat els resultats fins a l'abril d'enguany a la revista *Science*.

La troballa la féu un equip d'investigadors, dirigit per Lee Berger, de la universitat Witwatersrand de Johannesburg, en un sistema de coves de Malapa, a uns 30 km de Johannesburg. La primera descoberta la va fer precisament el fill de Berger, un noi de 9 anys. Anava amb el seu pare i un altre estudiant de paleontologia quan li féu notar que es veia una clavícula incrustada a la roca. Allò va ser el que provocà la col·laboració de l'equip de 60 investigadors que trobaren entre abundosa fauna de felins, antílops, rates i conills, les restes de dos esquelets parcials d'homínids corresponents a un individu de sexe femení d'uns 30 anys d'edat i a un jove masculí. L'anàlisi ha mostrat que clarament s'han d'incloure en el gènere *Australopithecus*, però diuen que com una espècie diferent dels *afarensis*. Tenen uns trets que s'acosten més al gènere *Homo*, principalment en el crani i en la pelvis. Això indica que podria tractar-se de l'espècie immedia-

Crani de l'«*Australopithecus sediba*».

tament anterior a l'*Homo erectus* (cosa que faria passar per alt l'*Homo habilis*), fent una nova correcció de l'arbre filogenètic humà. Una més, és clar. Se n'han fet tantes!

Les restes d'aquest *Australopithecus sediba* s'han trobat en un estrat que té una edat compresa entre fa 1,78 i 1,95 milions. No és estrany que ja es vegi més evolucionat que l'*A. africanus* que aparegué fa uns 2,8 milions d'anys (poc després de l'*A. afarensis*). Serien dos individus de 1,27 d'alçada i uns 30 kg de pes. El crani amb una capacitat de 420 cm³ només arribava a una tercera part de la de l'home actual; encara eren australopitecs. També tenien braços força llargs, cosa que permet suposar que feien vida arborícola. El lloc on foren trobats podia haver estat un avenc i tot sembla mostrar que hi havien caigut, com també altres animals, i després una riuada els hauria portat al fons d'un llac subterrani que és on han fossilitzat. Suposicions només, però força versemblants. El bon estat de conservació indica que els ossos havien de ser sepultats molt aviat.

Benvinguda la nova troballa paleontològica. Però és clar que no afegeix gran cosa al que ja sabíem. Les noves precisions que es facin en els avantpassats dels humans ben poc poden modificar la línia evolutiva ja coneguda.

La intimitat de la matèria

48. Comprovació experimental del principi d'incertitud

Recordem que la mecànica quàntica posa la dualitat ona-partícula i el principi d'incertesa com uns punts essencials de la interpretació de la realitat. Ara bé, cal notar que la interpretació de Copenhaguen entén la dualitat onacorpúscle una mica diferent de com la concebia l'autor de la mecànica ondulatoria, Louis de Broglie, que els considerava ona i pilot, com si la partícula anés a cavall de l'ona associada, mentre que Bohr hi veu dos aspectes diferents de la mateixa i única realitat. I del principi d'incertitud afirma Bohr que no és tan sols una delimitació de les possibilitats experimentals de mesura (cosa que també admetia Einstein), sinó l'expressió d'una propietat essencial de la naturalesa, la qual és essencialment indeterminada, i no hi ha variables ocultes que l'obliguin a un sol resultat. Hi ha raons observacionals per poder fer aquesta afirmació? Un experiment sembla que seria decisiu:

L'experiment dels dos forats

Richard Philips Feynman (1918-1988) es va proposar el treball de corregir les equacions de l'electromagnetisme de Maxwell per acomodar-les als principis de la nova mecànica dels quanta, essent un dels creadors de l'electrodinàmica quàntica. Per això rebé el premi Nobel de Física el 1965, junt amb Tomonaga i Schwinger. Professor, primer a la universitat de Cornell i després a l'Institut de Tecnologia de Califòrnia, es va distingir com a molt bon pedagog per explicar de manera assequible els nous conceptes de la física actual. El seu text *Feynman Lectures of Physics*

(1963-1964), compendi de les lliçons donades als estudiants dels dos primers cursos del Caltech, va tenir un enorme èxit per la claredat de la seva exposició. Comença l'explicació de la mecànica quàntica posant l'experiment dit dels dos forats com el més bàsic per entendre-la, «fenomen que resulta impossible d'explicar clàssicament i que conté l'essència de la mecànica quàntica», hi diu. Després es publicà un extracte d'aquest llibre amb el títol *Six easy pieces* («Sis peces fàcils», que l'Ed. Crítica de Barcelona traduí al castellà i publicà el 1998). L'última d'aquestes sis «peces» és la dedicada a la mecànica quàntica i hi explica aquest experiment.

Resumint, diu que si posem una pantalla amb dues petites esclatxes molt acostades i davant seu un emissor d'electrons i darrere una altra pantalla detectora de l'arribada dels electrons, el flux d'aquestes partícules a través dels dos forats originarà en la pantalla detectora la imatge pròpia d'una interferència d'ones (anàlogues a la que originaria, per exemple, una font d'ones d'aigua davant d'unes pantalles col·locades semblantment). La propagació dels electrons és com la d'ones, són ones que s'interfereixen. Ara bé, si tapem una de les dues esclatxes els electrons faran la imatge corresponent a un flux de partícules, i igualment si tapem només l'altra esclatxa. En les dues deteccions ja no s'hi veu imatge d'interferència. I què passa si volem observar el pas dels electrons un per un, posant un detector al seu pas després de passar per una esclatxa? Que aleshores es comporten també com partícules encara que estiguin obertes

les dues esclatxes! És clar que si l'electró és realment una partícula ha de passar només per una de les dues esclatxes i no per les dues alhora, però per què fa interferències quan no és observat, comportant-se aleshores com si fos una ona? I les fa, si els dos forats estan oberts, encara que els anem disparant un per un amb gran lentitud durant hores i hores (així es comprovà a la Universitat de Bolonya). Com si passant per un forat sabés que l'altre també està obert. Si l'observació fa que no hi hagi interferències sembla que hi hagi una interacció entre observador i experiment. Què dir-hi?

Es pot recórrer a paràmetres ocults?

Einstein, com vam dir, no va creure mai que les partícules poguessin actuar «com els donés la gana». Deia que hi havia d'haver uns paràmetres o variables que se'ns escapen i que ens farien saber per on han d'anar les partícules. Però que no s'entendria que no estiguessin determinades fixament en el seu comportament i que el fet de verificar-se la indeterminació no exclouïa pas la possibilitat d'aquests paràmetres. Però els fets cada vegada estaven més a favor de la indeterminació objectiva.

El 1982 a la Universitat de Columbia (Missouri) es féu un experiment que la reafirmava. Un feix de neutrons de característiques conegudes fou enviat per un forat molt puntual cap a una pantalla amb dues esclatxes, seguida d'una làmina d'alumini intercalada en un dels dos camins possibles per fre-

nar-ne la velocitat i encara una altra làmina variable davant de la pantalla receptora per retardar el que calgués la velocitat dels dos fluxos de neutrons que hi arribaven. Aquesta segona làmina de gruix variable podia girar i retardar diferentment els uns i els altres. Modificant-ne la posició es provocaven màxims i mínims en la figura d'interferència. Si la làmina intercaladora s'anava fent més gruixuda disminuïa el contrast fins que l'endarreriment provocat arribava a la mida de la incertesa de posició del neutró i desapareixia tota figura d'interferència. Els càlculs mostraren que les incerteses de posició i velocitat coincidien exactament amb la predicció que en fa el principi de Heisenberg. Va ser una mesura física del principi. La natura el va obeir.

No cal dir que aquests experiments són força convincents. Si la mecànica quàntica els preveia semblen dir-nos que ens en podem fiar, almenys com d'una eina predictiva. De fet fins ara no hi ha hagut cap experiment que fes dubtar de la seva validesa. Sempre podem dir que potser només sigui una aproximació de la realitat com la llei de la gravitació universal de Newton, que continua sent vàlida encara que la relativitat einsteiniana ens digui que solament va ser una aproximació del fet global de la gravitació. Aproximació suficient per a tots els càlculs com també ho està resultant la mecànica quàntica. L'única cosa que ens en podria fer dubtar seria que hi hagués una contradicció en el fet que una partícula pugui presentar dues cares, com a ona i com a partícula. En parlarem al pròxim capítol.

El programa «5cèntims» va tractar del futur d'Europa.

Europa i les cooperatives a «5cèntims»

Claudi Cervelló
Barcelona

Vivim en una Europa bastant social-demòcrata, una mica escorada a la dreta, que els polítics han construït com una Europa dels estats, no una unió de pobles, on sobiranes nacionals no deixen avançar cap a una Europa més unida, com s'ha vist en l'ajuda a Grècia. El procés de la UE és lent, però inexorable, i de cara al futur, afrontem un període de desoccidentalització d'Europa, on la població musulmana tendeix a superar la cristiana. I el segon repte: Europa ha de ser l'Europa dels ciutadans i situar els seus drets al centre de la Unió. Aquestes son les frases més significatives del programa *5cèntims*, que el dia 22 de març va abordar el tema de *L'Europa dels diners o l'Europa de les persones?* Van participar en el programa Francesc Granell, catedràtic i exdirector d'Ajut al Desenvolupament a la Comissió Europea, Carme Moliné, advocada i membre de la Junta Directiva del Consell Català del Moviment Europeu, Agustí Ulled, membre del Team Europa de la Comissió Europea, i Eduard Arruga, professor de comerç internacional a la Universitat Politècnica de Catalunya. El 29 de març, el programa *5cèntims* va tractar el tema del *Cooperativisme*, amb Oriol Amat, catedràtic d'Economia de la UPF, Mercè Fluvià, vicepresidenta de la Confederació de Cooperatives de Catalunya, Mireia Franch, directora general d'Economia Cooperativa i Creació d'Empreses, i Xavier López, director del Grup Clade, d'empreses cooperatives. La primera constatació fou que les realitats que funcionen tant a Catalunya com a Euskadi demostren que el model cooperatiu no és utòpic: només a Catalunya, les cooperatives representen un 6% del PIB, l'11% llocs de treball i un 65% de les explotacions agràries. Fins i tot, en un moment de crisi com l'actual, el model de cooperativa, pel fet de ser democràtic i d'implicar tots els socis treballadors, facilita prendre decisions sobre reduccions de sou, reorientació de l'empresa, etc. En canvi, en una societat mercantil, és més difícil que els treballadors acceptin rebaixes en el sou, o posar més diners a l'empresa. Els convidats van coincidir que el cooperativisme és un model que no es coneix prou. I tot i que les dificultats no són diferents de les de les PIMES, una cooperativa pot ser igual o més competitiva que una empresa, i a més és un model empresarial més just però igual d'eficient.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari				
0:00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0:00				
	l'Evangeli											
0:15	Ressons							0:15				
1:00	Espurna d'alba							1:00				
1:03	Dietaris de música i músics							1:03				
2:00								2:00				
3:00								3:00				
4:00								4:00				
5:00								5:00				
6:00								6:00				
6:57	Ressò de festa							6:57				
7:00	El Rosari							7:00				
7:25	l'Evangeli							7:25				
7:30	Laudes des del monestir de Montserrat							7:30				
8:00	El primer cafè					Agenda		8:00				
							La cantata					
							Dietari					
9:00						El temps		9:00				
							Tot sardana					
10:00						A tota costa	Sardana de l'any Avui és festa		10:00			
						Taula Evangeli	10:30					
11:00							Informatiu					Missa Conventual des de Montserrat
						5 cèntims	Projectes	A peu de carrer	De cap i de nou	Mirades		
12:00	Angelus					Trotamundos	Rutes per Catalunya	12:30				
	Informatiu											
13:00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat								Projectes (repetició)			
14:00	Infoestel migdia											
								14:30				
15:00	Informatiu							15:00				
15:30	l'Evangeli							15:30				
16:00	Reportatge							16:00				
17:00	Comentari actualitat							17:00				
17:30		Missatge en una ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria	Finestra al bisbat de Lleida		17:30				
						Taula Evangeli		18:00				
18:30	Infoestel tarda					Carta Dominical		18:30				
18:45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor	19:00				
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres		Església viva	20:00				
20:30	Ressò de festa					5 cèntims (repetició)	El Campanar	20:30				
	Nits Estel						Església d'Urgell	21:00				
												21:30
22:30		Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia	Vida sana (repetició)	Parlem d'empresa (repetició)					
23:30	Factoria M. Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30				
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari				

Espais de radiofórmula

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

“Grup Avant” TERRASSA

65.079 PARTICIPANTS

XXV CONCURS BÍBLIC
XXI CONCURS BÍBLIC DE REDACCIÓ
XI CONCURS BÍBLIC DE DIBUIX
II CONCURS BÍBLIC INFORMÀTIC

Tema: “Déu et parla.
Descobreix la seva PARAULA”

VEREDICTE

A través d’aquesta nota, queda oficialment notificat.

Enguany, com ja dèiem a les bases, els premis es lliuraran a cada bisbat.

Volem regraciar a CATALUNYA CRISTIANA tot el suport i la bona acollida i difusió que ha realitzat a través de les seves pàgines.

LLOCS DE LLIURAMENT DE PREMIS

Dia: 27 de maig (dijous) a les 6 de la tarda

Bisbat de LLEIDA: Acadèmia Mariana Casa de l’Església c/ Acadèmia, s/n. LLEIDA

Dia: 29 de maig (dissabte) a les 11 del matí

Arquebisbat de BARCELONA – Bisbat de TERRASSA
Centre Cultural de la Caixa de Terrassa Rambla d’Egara, 340 TERRASSA
Bisbat de TORTOSA: Seminari Carretera d’accés al Seminari, s/n TORTOSA
Bisbat de GIRONA: Casal del Bisbe Cartanyà Antic Roca, 38 GIRONA
Bisbat de VIC Col·legi La Salle Avgda. de la Pau, s/n MANRESA
Bisbat de S. FELIU DE LLOBREGAT Col·legi Verge de la Salut Plaça de Catalunya, 4-8 S. FELIU LLOB.
Arquebisbat de TARRAGONA: Col·legi La Salle Avgda. Països Catalans (Barri Sant Pere i Sant Pau) TARRAGONA
Bisbat de SOLSONA: Col·legi Arrels de Secundària Avgda. Cardenal Tarancón, 49 SOLSONA

Dia: 29 de maig (dissabte) a les 12 del matí

Bisbat de LA SEU D’URGELL: Casa del Bisbat d’Urgell Pati de Palau, nº 1-5 SEU D’URGELL

PREMIATS ARQUEBISBAT BARCELONA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	BARCELONA	MAR LÁZARO ASENSIO	CEIP MESTRE ENRIC GIBERT I CAMINS	BARCELONA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	BARCELONA	MARIA CEDRÁN PARLÓN	COL·LEGI REGINA CARMELI	BARCELONA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	BARCELONA	XAVIER GARCIA MARTINEZ	COL·LEGI TECLA SALA	L'HOSPITALET DE LL.
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	BARCELONA	IVAN MARCEL CORCHADO	COL·LEGI SANT JOSEP OBRER	L'HOSPITALET DE LL.
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	BARCELONA	JENNY CHICA	CEIP MILAGROS CONSARNAU	L'HOSPITALET DE LL.
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	BARCELONA	ANNA BAÑOS VALL	CEIP ESCOLA DEL MAR	VILASSAR DE MAR
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	BARCELONA	MARGARITA MUÑOZ	ESCOLA BETÀNIA	CORNELLÀ DE LL.
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	BARCELONA	ANNA PRATS LOPEZ	ESCOLA ASSIS	PREMIÀ DE MAR
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	BARCELONA	MAR MARTINEZ MAS	MARE DE DÉU DELS ÀNGELS	BARCELONA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		BARCELONA	SERGI MARTINEZ ARANDA	COL·LEGI URGELL	BARCELONA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		BARCELONA	FRANCO VITAGLIANO	MADRES CONCEPCIONISTAS	BARCELONA
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	BARCELONA		COL·LEGI STA. TERESA DE JESÚS	BARCELONA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	BARCELONA		ESCOLA SANT MEDIR	BARCELONA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	BARCELONA		CEIP ELS HORTS	BARCELONA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	BARCELONA		IES MIQUEL TARRADELL	BARCELONA
PREMIS PARRÒQUIES	PRIMER PREMI	BARCELONA		PARRÒQUIA STA. MARIA	CORNELLÀ DE LLOB.
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	BARCELONA	JESSICA MORALES BAUTISTA	PARRÒQUIA DE DE SANT FELIU	ALELLA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	BARCELONA	LAIA MARTI	COL·LEGI SGDA. FAMILIA-HORTA	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	BARCELONA	CARLA TORRENTS	COL·LEGI JESÚS MARIA-S. GERVASI	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	BARCELONA	JOSEP ESPRIU HERNANDEZ	COL·LEGI MARE DE DÉU DELS ÀNGELS	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	BARCELONA	JUDITH MANJON VERDÚ	PARRÒQUIA DE ST. FELIU	ALELLA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	BARCELONA	CELIA GORDILLO MARTINEZ	MARE DE DÉU DE LES ESCOLES PIES	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	BARCELONA	CARLA APARICIO GONZALEZ	ESCOLA INFANT JESÚS	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	BARCELONA	JULIA NOGUÉS RODRIGUEZ	COL·LEGI PARE MANYANET	BARCELONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	BARCELONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI - Grup 0	BARCELONA	MARC CAMPS DIAZ	COL·LEGI MM. CONCEPCIONISTAS	BARCELONA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI - Grup A	BARCELONA	LAURA CALISE GARCIA	COL·LEGI COR DE MARIA	MATARÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac.-Comp. Grup A	BARCELONA	MARIA DEL MAR PUIGFERRAT	COL·LEGI ESCOLÀPIES-LA IMMACULADA	EL MASNOU
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac.-Comp. Grup A	BARCELONA	LAIA GARRIT	COL·LEGI ESCOLÀPIES-LA IMMACULADA	EL MASNOU
II CONCURS INFORMÀTIC	1er PREMI-Grup B	BARCELONA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1er PREMI-Grup A	BARCELONA	CLARA TORRECILLA VALL-LLOSERA	COL·LEGI STA. TERESA DE JESÚS	BARCELONA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	Accèssit GRUP A	BARCELONA	SILVIA ARNAU	COL·LEGI STA. TERESA DE JESÚS	BARCELONA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	BARCELONA	DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS ARQUEBISBAT TARRAGONA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	TARRAGONA	NATASHA MONTES MATA	CEIP SANTA PERE I SANT PAU	TARRAGONA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	TARRAGONA	ARNAU BELTRAN MATEU	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	TARRAGONA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	TARRAGONA	LAURA MAZARIEGOS LACAMORA	LA SALLE TARRAGONA	TARRAGONA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TARRAGONA	MARINA RAMON CAPARROS	CEIP ÀNGELS GARRIGA	EL VENDRELL
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TARRAGONA	MIGUEL FERNANDEZ ARAGONES	CEIP MARE DE DÉU DE LA ROCA	MONT-ROIG DEL CAMP
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TARRAGONA	KAREN MEDRANO TERRAZAS	CEIP SAAVEDRA	TARRAGONA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TARRAGONA	ANDER SAGASTI VISCASILLAS	COL·LEGI CLARET	VALLS
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TARRAGONA	ESTHER MARTINEZ BUIGES	COL·LEGI SANT JOSEP	REUS
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TARRAGONA	MARIA CALERO CASTILLO	COL·LEGI MARIA ROSA MOLAS	REUS

Continua

PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	ALEX ROPERO	COL·LEGI SANT RAFAEL	LA SELVA DEL CAMP
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	JORDI ROFES	COL·LEGI SANT RAFAEL	LA SELVA DEL CAMP
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	VIDA PALLEJÀ SANCHEZ	COL·LEGI SANT RAFAEL	LA SELVA DEL CAMP
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	ORIOl SERENA CIRERA	CEIP LA COLOMINA	MONTGAI
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	JESÚS ADSERIES AMADOR	CEIP MARE DE DÉU DEL LLADÓ	LA POBLA DE MAFUMET
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		ARRAGONA	NOELIA CALATRAVA GARCIA	CEIP CENTCELLES	CONSTANTI
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TARRAGONA	ANTONIO REYES SEDEÑO	CEIP CENTCELLES	CONSTANTI
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	TARRAGONA		COL·LEGI LA PRESENTACIÓ	REUS
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	TARRAGONA		CEIP BONAVISTA	BONAVISTA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	TARRAGONA		CEIP SANTA MARIA DEL MAR	SALOU
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	TARRAGONA		IES DE L'ARBOÇ	L'ARBOÇ DEL PENENDÉS
PREMIS PARRÒQUIES	PRIMER PREMI	TARRAGONA		PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE	VILA-SECA
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	TARRAGONA	DIANA ALVAREZ AHIO	PARRÒQUIA SANT JOAN BAPTISTA	TARRAGONA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	TARRAGONA	XAVIER AMORÓS GABARRÓN	CEIP ST. BERNAT CALVÓ	VILA-SECA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	TARRAGONA	FRANCESC NOGUES HARO	COL·LEGI SANT JOSEP	REUS
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	TARRAGONA	ANNA FERRÉ	COL·LEGI LA SALLE	TARRAGONA
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	TARRAGONA	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	TARRAGONA	MARCELO AGUDO CASTILLO	CEIP MARE DE DÉU DE LA ROCA	MONT-ROIG DEL CAMP
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	TARRAGONA	MARC FORTUNY BADET	CEIP BEAT BONAVENTURA GRAN	RIUDOMS
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	TARRAGONA	ANGELA JUNCOSA BOLUDA	COL·LEGI SANT PAU APOSTOL	TARRAGONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	TARRAGONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	TARRAGONA	MERCEDES MARTINEZ BAUTISTA	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	ACCÈSSIT-Grup 0	TARRAGONA	MARICEL LOYOLA	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	ACCÈSSIT-Grup 0	TARRAGONA	ALBA GONZALEZ GARCIA	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup A	TARRAGONA	ISAAC VIDAL	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac. Comp.-Grup A	TARRAGONA	AYLEN BRUSELARIO	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac. Comp.-Grup A	TARRAGONA	NOELIA GAZULLA BRAVO	IES DE CONSTANTÍ	CONSTANTÍ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	TARRAGONA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	TARRAGONA	ANDREA CONDE RIC	COL·LEGI SANT PAU APOSTOL	TARRAGONA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	GRUP A	TARRAGONA			
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	Accèssit GRUP A	TARRAGONA			
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	TARRAGONA	DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS BISBAT GIRONA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	GIRONA	REBECA GONZALEZ ASENSIO	CEIP ROCALBA	SANT FELIU DE PALLEROLS
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	GIRONA	JULIA CARBONELL BROSÀ	CEIP CASTELLROC	CASTELLFOLLIT DE LA ROCA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	GIRONA	JULIA ROIG BOSCH	COL·LEGI SANT GABRIEL	TORROELLA DE MONTGRI
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	GIRONA	GERARD PONT MORENO	COL·LEGI VALL DELS ÀNGELS	ANGLÉS
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	GIRONA	JANINA MORELL PARCET	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL ROSER	PINEDA DE MAR
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	GIRONA	CARLES SERRA PUIG	COL·LEGI BELL-LLOC DEL PLA	GIRONA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	GIRONA	CLARA SANCHEZ BLANCO	CEIP CASTANYER	SANT JOAN LES FONTS
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	GIRONA	IRIS FONT FOGUET	FUNDACIÓ PRIVADA COR DE MARIA	OLOT
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	GIRONA	JULIA MERCODER GIBERT	ESCOLA VEDRUNA	PALAMÓS
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	GIRONA		ESCOLA DOCTOR SOBREQUÉS	BESCANÓ
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	GIRONA		COL·LEGI IMMACULADA CONCEPCIÓ	LLORET DE MAR
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	GIRONA		CEIP JOAN DE MARGARIT	LA BISBAL D'EMPORDÀ
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	GIRONA		IES BAIX EMPORDÀ	PALAFRUGELL
PREMIS PARRÒQUIES	PRIMER PREMI	GIRONA		PARRÒQUIA STA. MARIA DEL PUIG	LA BISBAL D'EMPORDÀ
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	GIRONA	AFRA ESTANYOL	PARRÒQUIA STA. EULALIA	CRUÏLLES
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	GIRONA	SARA RAMOS BARTI	CEIP CASTANYER	SANT JOAN LES FONTS
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	GIRONA	ELSSY CHALLITA EN NADI	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL ROSER	PINEDA DE MAR
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	GIRONA	GEMMA ROSSELLÓ SALA	COL·LEGI VEDRUNA	PALAMÓS
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	GIRONA	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	GIRONA	MARÇAL ARTIGAS COLL	COL·EGI COR DE MARIA	LA BISBAL D'EMPORDÀ
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	GIRONA	CARLOTA PUIGVERD PUIGDEVALL	CEIP ESCOLA LLAR LLUÍS Mª MESTRES	OLOT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	GIRONA	JOSEP Mª ORTIZ FRIGOLA	COL·LEGI LA SALLE	CASSÀ DE LA SELVA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	GIRONA	MONTSE SANCHEZ ARREBOLA	PARRÒQUIA STA. COLOMA	STA. COLOMA DE FARNERS
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	GIRONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	GIRONA	MIREIA ALBERTÍ FERRR	COL·LEGI SANT JOSEP	SANT FELIU DE GUÍXOLS
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	GIRONA	JORDINA COSTART SANCHEZ	COL·LEGI SANT JOSEP	SANT FELIU DE GUÍXOLS
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	GIRONA	CARLA JIMENEZ PAJARES	COL·LEGI SANT JOSEP	SANT FELIU DE GUÍXOLS
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac. Comp.-Grup A	GIRONA	CRISTINA FREIXA	IES JOSEP BRUGULAT	BANYOLES
II CONCURS INFORMÀTIC	Ac. Comp.-Grup A	GIRONA	JORDINA FREIXA	IES JOSEP BRUGULAT	BANYOLES
II CONCURS INFORMÀTIC	1er Premi-Grup B	GIRONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	Catequesi Parroquial	GIRONA	2n CURS CATEQUESI CONFIRMACIÓ	PARROQUIA DE SANT ESTEVE	VILOBÍ D'ONYAR
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	GIRONA	PAULA AGUSTI RIBAS	COL·LEGI SANT JOSEP	SANT FELIU DE GUÍXOLS
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	GIRONA	DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS BISBAT LA SEU D'URGELL

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	LA SEU D'URGELL	JOSEP DOMINGO TORREMORELL	CEIP GASPAR DE PORTOLÀ	BALAGUER
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	LA SEU D'URGELL	JORDINA COMAS BELTRAN	ESCOLA VEDRUNA PUIGCERDÀ	PUIGCERDÀ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	LA SEU D'URGELL	JUANJO MARTINEZ OJEDA	COL·LEGI NTRA. SRA. DEL CARMÉ	BALAGUER
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	LA SEU D'URGELL	NAILA CELESTE AGREDA BENAVIDES	CEIP EL PUIG	PRULLANS
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	LA SEU D'URGELL	BERNAT VILALATA GRACIA	CEIP GUILLEM ISERN	LA FULIOLA I BOLDÚ
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	LA SEU D'URGELL	JANA PRATS TO	ESCOLA ANDORRANA GERMANS RIBA	ORDINO
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	LA SEU D'URGELL	CORAIMÀ DOS SANTOS MARTINES	ESCOLA ANDORRANA PAS DE LA CASA	PAS DE LA CASA-ENCAMP
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	LA SEU D'URGELL	JUDIT ADMELLA SERANTES	COL·LEGI MARIA IMMACULADA	TREMP
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	LA SEU D'URGELL	MARTA AGUSTI VIDAL	IES ERMENGOL IV	BELLCAIRE D'URGELL
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		LA SEU D'URGELL	ERIKA LOPEZ RANGEL	COL·LEGI M. JANER	STA. COLOMA-ANDORRA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		LA SEU D'URGELL	ANDREA FILIPA AUGUSTO PEREIRA	COL·LEGI M. JANER	STA. COLOMA-ANDORRA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		LA SEU D'URGELL	GERARD CERRILLO JOU	IES ELS PLANELLS	ARTESA DE SEGRE
PREMI EDUCACIO ESPECIAL		LA SEU D'URGELL	CARMÉ ESTEVE I SELVA	CEIP ELS PLANELLS	ARTESA DE SEGRE
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	LA SEU D'URGELL		LA SALLE DE LA SEU D'URGELL	LA SEU D'URGELL
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	LA SEU D'URGELL		CEIP ALFONSO I	PUIGCERDÀ
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSITS 2ª CAT	LA SEU D'URGELL		ESCOLA ESP. DE LA VALL D'ORIENT	ENCAMP
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	LA SEU D'URGELL		IEIS D'AUBENÇ	OLIANA
PREMIS PARRÒQUIES	PRIMER PREMI	LA SEU D'URGELL		PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE	ANDORRA LA VELLA
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	LA SEU D'URGELL	MIREIA GARUB GARCIA	PARRÒQUIA DE BARBENS	BARBENS
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	LA SEU D'URGELL	JUDITH BATLLORI	COL·LEGI LA SALLE	LA SEU D'URGELL
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	LA SEU D'URGELL	LOURDES SAEZ RAMOS	COL·LEGI M. JANER	SANTA COLOMA (ANDORRA)
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	LA SEU D'URGELL	PAU BADIA RELAÑO	IES CIUTAT DE BALAGUER	BALAGUER
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	LA SEU D'URGELL	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	LA SEU D'URGELL	XAVIER SALVIA PEIRÓ	CEIP GASPAR DE PORTOLÀ	BALAGUER
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	LA SEU D'URGELL	LAIA MAGDALENO GRAS	COL·LEGI NTRA. SRA. DEL CARMÉ	BALAGUER
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	LA SEU D'URGELL	ELIA MORENO GRANJA	IES TREMP	TREMP
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	LA SEU D'URGELL	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	LA SEU D'URGELL	ALUMNES DE 5è B	CEIP ELS PLANELLS	ARTESA DE SEGRE
II CONCURS INFORMÀTIC	ACCÈSSIT -Grup 0	LA SEU D'URGELL	ALUMNES DE 6è B	CEIP ELS PLANELLS	ARTESA DE SEGRE
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup A	LA SEU D'URGELL	ANNA PLA MARSINACH	COL·LEGI MARE JANER	SANTA COLOMA (ANDORRA)
II CONCURS INFORMÀTIC	ACCÈSSIT-Grup A	LA SEU D'URGELL	MARTA VILELLA PIÑOL	IES ALMATÀ	BALAGUER
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	LA SEU D'URGELL	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	LA SEU D'URGELL	MERITXELL GONZALEZ CAMPOS	COL·LEGI M JANER	SANTA COLOMA (ANDORRA)
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	LA SEU D'URGELL	DESERT	DESERT	DESERTS

Continua

PREMIATS BISBAT LLEIDA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	LLEIDA	ANDREI CATALIN BOLOBRAN	CEIP JOC DE LA BOLA	LLEIDA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	LLEIDA	DORIN BRICIN MIHAIT	CEIP JOAN XXIII	LES BORGES BLANQUES
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	LLEIDA	GENIS GINESTA CHARLES	IES ALCARRÀS	ALCARRÀS
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	LLEIDA	SANDRA PETRICA SERBU	COL·LEGI PARE PALAU	AITONA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	LLEIDA	NURIA CAMPO	COL·LEGI SANTA ANNA	LLEIDA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	LLEIDA	EMMA CHIMENO PUJOL	COL·LEGI PARE PALAU	AITONA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	LLEIDA	DANA MARIA TINAR	CEIP MANUEL ORTIZ I CASTELLÓ	JUNEDA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	LLEIDA	XAVIER GRANADOS ESTEVE	COL·LEGI SANTA ANNA	LLEIDA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	LLEIDA	SIMONA ATANASONA TONEVA	COL. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT	LES BORGES BLANQUES
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	LLEIDA		COL. EPISC. M. DE DÉU DE L'ACADÈMIA	LLEIDA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	LLEIDA		CEIP FEDERIC GODÀS	LLEIDA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	LLEIDA		CEIP MANUEL ORTIZ I CASTELLÓ	JUNEDA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	LLEIDA		IES MARIA RUBIES	LLEIDA
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	LLEIDA		PARRÒQUIA MARE DE DÉU DEL CARME	LLEIDA
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	LLEIDA	PAULA CORTÉS HENARES	CEIP JOC DE LA BOLA	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	LLEIDA	SANDRA AZORIN VILELLA	COL. EPISC. M. DE DÉU DE L'ACADEMIA	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	LLEIDA	MAR GLORIA RUIZ CABEZA	IES MARIA RUBIES	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	LLEIDA	POL CRIADO MARTINEZ	CEIP FEDERIC GODÀS	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	LLEIDA	CLARA OLIVA	COL·LEGI MARISTES MONTSERRAT	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	LLEIDA	MARTA ARIAS MARIN	IES JOSEP LLADONOSA	LLEIDA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	LLEIDA	ANNA LLINÀS VAQUER	COL·LEGI L' ANUNCIATA-DOMINIKES	LLEIDA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup A	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	LLEIDA	DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS BISBAT SANT FELIU DE LLOBREGAT

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	SANT FELIU LLOB	JOAN HIDALGO LOPEZ	COL·LEGI VERGE DE LA SALUT	SAN FELIU DE LLOBREGAT
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	SANT FELIU DE LLOB.	DIEGO ABAD MOTERO	CEIP PUIG D'AGULLES	CORBERA DE LLOBREGAT
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	SANT FELIU DE LLOB.	MARIANA MORALES SOTO	IES CAN MARGARIT	CORBERA DE LLOBREGAT
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	SANT FELIU DE LLOB.	LAURA MORENO ESQUINAS	COL·LEGI MARE DE DÉU DE LA MERCÈ	SAN FELIU DE LLOBREGAT
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	SANT FELIU DE LLOB.	DIANA MISHELL CHANCHICOCHA	CEIP MONTCAU	GELIDA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	SANT FELIU DE LLOB.	CLARA MATEO SARMIENTO	COL·LEGI SAGRADA FAMILIA	VILADECANS
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	SANT FELIU DE LLOB.	MARC GARCIA MORENO	CEIP JACINT VERDAGUER	PALLEJÀ
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	SANT FELIU DE LLOB.	SONIA GRANDES URZAINQUI	IES VALL D'ARÚS	VALLIRANA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	SANT FELIU DE LLOB.	MARIA FERRER RIUTORT	IES DE JOAN RAMON BENAPRES	SITGES
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		SANT FELIU DE LLOB.	SERGI JULIÀ CANALS	CEIP JAUME BALMES	CORBERA DE LLOBREGAT
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	SANT FELIU DE LLOB.		COL·LEGI BON SALVADOR	SANT FELIU DE LL.
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.		COL·LEGI LA MERCÈ	MARTORELL
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.		CEIP JAUME BALMES	CORBERA DE LLOBREGAT
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.		COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	EL PRAT DE LLOBREGAT
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	SANT FELIU DE LLOB.		PARROQUIA SANT JOAN BAPTISTA	SANT JOAN DESPÍ
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	SANT FELIU DE LLOB.	JEFERSSON LUCAS	PARROQUIA DE S. PERE APOSTOL	SANT BOI DE LLOBREGAT
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	ERIC SOLSONA ROCA	CEIP ANGEL GUIMERÀ	S. ANDREU DE LA BARCA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	ELENA GIMÓ GALLARDO	CEIP JAUME BALMES	CORBERA DE LLOBREGAT
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	CLAUDIA CAMPS LOPEZ	COL·LEGI BON SALVADOR	S. FELIU DE LLOBREGAT
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	SANT FELIU DE LLOB.	MATHEOS CABRERA	PARROQUIA S. PERE APOSTOL	SANT BOI DE LLOBREGAT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	MIRIAM VIDAL PEREZ	COL·LEGI IMMACULADA	S.VICENÇ DELS HORTS
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	DANY JORDAN SALINAS DIAZ	COL·LEGI EL CARME - SANT ELIES	VILAFRANCA DEL PENEDÈS
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	SANT FELIU DE LLOB.	SARA MORENO SABATÉ	COL·LEGI BON SALVADOR	SANT FELIU DE LLOBREGAT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	SANT FELIU DE LLOB.	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	SANT FELIU DE LLOB.	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Compartit-G. A	SANT FELIU DE LLOB.	SERGI SANCHEZ ZAPATA	COL·LEGI LA MERCÈ	MARTORELL
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Compartit-G. A	SANT FELIU DE LLOB.	MARC MORILLAS MIRÓ	COL·LEGI LA MERCÈ	MARTORELL
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI - Grup B	SANT FELIU DE LLOB.	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	SANT FELIU DE LLOB.	JOANA LLADÓ BORDAS	COL·LEGI BON SALVADOR	SANT FELIU DE LL.
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	SANT FELIU DE LLOB.	RAQUEL PEREZ HERRANZ	COL·LEGI BON SALVADOR	SANT FELIU DE LL.
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	ACCÈSSIT-Grup B	SANT FELIU DE LLOB.	CARLOS GARCIA GUTIERREZ	COL·LEGI BON SALVADOR	SANT FELIU DE LL.

PREMIATS BISBAT SOLSONA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	SOLSONA	GEMMA TORRENT GINESTÀ	COL·LEGI ARRELS 1	SOLSONA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	SOLSONA	QUERALT GIRALT SOLER	ESCOLA SANT MARTÍ	PUIG-REIG
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	SOLSONA	JULIA BUSQUETS ESCOBET	ESCOLA DIOCESANA DE NAVÀS	NAVÀS
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	SOLSONA	MIREIA TARRÉS GUITART	COL·LEGI VEDRUNA	BERGA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	SOLSONA	JUDIT OLIVA COSTA	CEIP SANT JORDI	NAVÀS
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	SOLSONA	MARIA CASAS ROMAGOSA	CEIP PRINCESA LASCARIS	CASSERRES
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	SOLSONA	MATILDE GIMENEZ ALCADIAS	FUNDACIÓ PRIVADA EL CARME	MOLLERUSSA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	SOLSONA	NURIA CANES VENGUE	COL·LEGI ARRELS II	SOLSONA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	SOLSONA	ALBERT RIBERA SENDRA	IES LA SEGARRA	CERVERA
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	SOLSONA		COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	CARDONA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	SOLSONA		FUNDACIÓ PRIVADA MARE DE DÉU DEL CARME	BELLPUIG
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 2ª CAT	SOLSONA		CEIP MARE DE DÉU DEL PATROCINI	CARDONA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	SOLSONA		IES LO PLA D'URGELL	BELLPUIG
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	SOLSONA		PARRÒQUIA NTRA. SRA. DELS ÀNGELS	CASERRES
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	SOLSONA	CONXITA RUIZ DELARROSA	PARRÒQUIA STA. MARIA	BALSARENY
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	SOLSONA	NURIA RODRIGUEZ GUZMAN	COL·LEGI SAGRAT COR-DOMINIKES	SÚRIA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	SOLSONA	JÚLIA FORCAT COTS	CEIP VALERI SERRA	BELLPUIG
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	SOLSONA	XAVIER MAS CRAVIOTTO	ESCOLA DIOCESANA DE NAVÀS	NAVÀS
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	SOLSONA	MARC DIAZ CIRCUNS	PARROQUIA SANT CRISTOFOL	SÚRIA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	SOLSONA	MARC BARRERA PORREDÓN	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	CARDONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	SOLSONA	PAU AGUILERA GUALDO	ESCOLA ARRELS 1	SOLSONA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	SOLSONA	AROA VALVERDE AIRA	PARROQUIA STA. MARIA	CAL BASSACS-GIRONELLA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup A	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Gup B	SOLSONA	DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS BISBAT TERRASSA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	TERRASSA	PAULA EDO FERNANDEZ	LA SALLE	MONTCADA I REIXAC
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	TERRASSA	MARIO ARANDA BARCA	CEIP GINESTA	MATADEPERA
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	TERRASSA	ANNA FONT PERARNAU	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	TERRASSA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TERRASSA	ALEJANDRO PEREZ MARTINEZ	COL·LEGI MARTI	TERRASSA
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TERRASSA	ELISABETH ARIAS RUIZ	COL·LEGI MARE DE DÉU DE LA SALUT	SABADELL

Continua

1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TERRASSA	ALEJANDRO RAMOS AREVALO	SAGRAT COR DE JESÚS	MONTCADA I REIXAC
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TERRASSA	MARINA MATILLA MARTINEZ	MARE DE DÉU DEL CARME	TERRASSA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TERRASSA	LAIA GARRIDO ROCA	COL·LEGI SAGRADA FAMILIA	SABADELL
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TERRASSA	IOREL.LA VILLAFAN REVELO	COL·LEGI EL PINAR DE NTRA. SRA.	VALLDOREIX
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TERRASSA	SERGI ORDI	CEIP EL VALLES	TERRASSA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TERRASSA	MISHA BAHADUR	CEIP EL TURO	BIGUES I RIELLS
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	TERRASSA		COL·LEGI PETIT ESTEL LA NOVA	TERRASSA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	TERRASSA		COL·LEGI GRESOL	TERRASSA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSITS 2ª CAT	TERRASSA		CEIP RAMON I CAJAL	TERRASSA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	TERRASSA		IES TERRASSA	TERRASSA
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	TERRASSA		PARROQUIA DE SANT PERE	TERRASSA
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	TERRASSA	ANDREA VALLEJO CORDERO	P. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT	TERRASSA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	TERRASSA	EL.LEN AROCA	COL·LEGI PETIT ESTEL LA NOVA	TERRASSA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	TERRASSA	NEREA LLOBREGAT PUYANÉ	COL·LEGI JOAQUIMA DE VEDRUNA	TERRASSA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	TERRASSA	ANDRREA MORILLO BOU	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	TERRASSA
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	TERRASSA	LIDIA FERNANDEZ COLLADO	ESCOLA P. NTRA.SRA.MONTSERRAT	RUBÍ
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	TERRASSA	SANTI BOSCH ACEVEDO	COL·LEGI MARE DE DÉU DEL CARME	TERRASSA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	TERRASSA	FRANCESC BARNOLA CALLS	COL·LEGI COR DE MARIA	SANT CELONI
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	TERRASSA	IVET ARMENGOL TAPIOLAS	IES MATADEPERA	MATADEPERA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	TERRASSA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup 0	TERRASSA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup A	TERRASSA	ARIADNA CIDONCHA SECILLA	CENTRE D'ESTUDIS GRESOL	TERRASSA
II CONCURS INFORMÀTIC	Accèssit-Grup A	TERRASSA	LUIS HUESCA	CENTRE D'ESTUDIS GRESOL	TERRASSA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	TERRASSA	ROCIO ORTIZ	EL PINAR DE NUESTRA SEÑORA	VALLDOREIX
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	TERRASSA	ELENA ROMERO	COL·LEGI EL PINAR DE NTRA. SRA.	VALLDOREIX
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	Accèssit GRUP A	TERRASSA	ANDREA VENTURA MARTINEZ	COL·LEGI EL PINAR DE NTRA. SRA.	VALLDOREIX
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	TERRASSA	QUERALT ASLA ROCA	COL·LEGI LA SALLE-MONCADA	MONTCADA I REIXAC

PREMIATS BISBAT TORTOSA

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	TORTOSA	ALVARO CAPELLA FEBRER	CEIP MARQUÈS DE BENICARLÓ	BENICARLÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	TORTOSA	LAIA HOMEDES MARTI	CEIP MESTRE JOSEP ROMERO I PALLARES	FREGINALS
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	TORTOSA	ANDREA MOLINA GIL	COL·LEGI LA SALLE	BERNICARLÓ
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TORTOSA	BORIA BOIX RUIZ	CEIP MARJAL	LES CASES D'ALCANAR
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	TORTOSA	LIDIA GABALDA FERRER	CEIP MARE DE DÉU DEL PORTAL	BATEA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TORTOSA	ELISA TOMAS FRANCH	CEIP ROSA GISBERT	MASDENVERGE
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	TORTOSA	JUAN CARLOS FLORES CRIOLLO	CEIP MESTRE MARCEL·LÍ DOMINGO	ROQUETES
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TORTOSA	ANNA GUERRERO ARNAU	IES RAMON CID	BENICARLÓ
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	TORTOSA	INGRID GARCIA FOLGUERES	IES SOL DE RIU	ALCANAR
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TORTOSA	ALEIX BARON VILLALBA	IES MANUEL SALES I FERRÉ	ULLDECONA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TORTOSA	VANESA ALAMEDA RIPOLL	CEIP MARCEL·LÍ DOMINGO	TIVISSA
PREMI EDUCACIÓ ESPECIAL		TORTOSA	ABEL SANCHEZ ALEGRIA	IES ROQUETES	ROQUETES
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	TORTOSA	MARTA HERRERA GARRIDO	CEIP MARQUÉS DE BENICARLÓ	BENICARLÓ
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	TORTOSA		CEIP EL TEMPLE	TORTOSA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSITS 2ª CAT	TORTOSA		CEIP LLUIS VIÑES I VIÑOLES	MÓRA D'EBRE
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	TORTOSA		CEIP JAUME SANZ	PEÑISCOLA
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	TORTOSA		IES ROQUETES	ROQUETES
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	TORTOSA	CINTA VICTORIA FUMADÓ SOLE	PARRÒQUIA DE SANT JAUME	SANT JAUME D'ENVEJA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	TORTOSA	MERITXELL GUZMAN VENTURA	PARRÒQUIA MARE DE DÉU DEL ROSER	TORTOSA
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	TORTOSA	BEGONYA DIEGO CASTEL	COL·LEGI SANTA TERESA	MÓRA D'EBRE
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	TORTOSA	CRISTIAN QUERALT	CEIP PUIG CAVALLER	GANDESA
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	TORTOSA	DESERT	IES JOAN COROMINAS	BENICARLÓ
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	TORTOSA	ROGER CORNELLES CERDÁ	DESERT	DESERT
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	TORTOSA	NURIA GARCIA	CEIP MARQUÈS DE BENICARLÓ	BENICARLÓ
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	TORTOSA	MARTA SANTO TOMÁS FERNANDEZ	CEIP FERRERIES	TORTOSA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	TORTOSA	DESERT	COL·LEGI TERESIANAS	TORTOSA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI- Grup 0	TORTOSA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	TORTOSA	DESERT	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	TORTOSA	ZULEMA SOROLLA EMILIO	IES SOL DE RIU	ALCANAR
II CONCURS INFORMÀTIC	Accèssit Grup A	TORTOSA	LAURA NOS ODÓN	IES SOL DE RIU	ALCANAR
II CONCURS INFORMÀTIC	A. Compartit-Grup A	TORTOSA	ELI REVERTER CARBONELL	IES SOL DE RIU	ALCANAR
II CONCURS INFORMÀTIC	A. Compartit-Grup A	TORTOSA	ANDREA FERNANDEZ ALBERICH	IES JOAN COROMINES	BENICARLÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI-Grup B	TORTOSA	ÀLEX SANCHEZ ADUNA	IES JOAN COROMINES	BENICARLÓ
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup A	TORTOSA	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	TORTOSA	MARIA YASMIN LLARCH FRANCH	COL·LEGI STA. TERESA	MORA D'EBRE
			DESERT	DESERT	DESERT

PREMIATS BISBAT VIC

PREMI	CAT.	BISBAT	PREMIAT	ESCOLA	POBLACIÓ
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	PRIMERA	VIC	MARINA BARNIOL COLOM	COL·LEGI S.MIQUEL DELS SANTS	VIC
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	SEGONA	VIC	JUDIT SOLANAS MUNTADAS	COL·LEGI PRESENTACIÓ MARE DE DÉU	PRATS DE LLUÇANES
PRIMERS PREMIS INDIVIDUALS	TERCERA	VIC	ELISABET COMPTE ROCA	COL·LEGI SAGRAT COR DE JESÚS	VIC
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	VIC	MARIA SURINYACH GUTIERREZ	COL·LEGI EL CARME VEDRUNA	MANLLEU
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	PRIMERA	VIC	STANA DORA JOANA	SAGRATS CORS	S.HIPOLIT DE VOLTREGÀ
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	VIC	GERARD ROYO BONILLA	CEIP MONTBOU	STA. MARGARITA MONTBUI
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	SEGONA	VIC	NEREA GARCIA PEREZ	ESCOLA MARE DEL DIVÍ PASTOR	IGUALADA
1 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	VIC	OLFAT KHANNOUS	COL·LEGI PARE COLL	VIC
2 - ACCÈSSIT PERSONAL	TERCERA	VIC	NEUS CABALLERIA I CASALS	COL·LEGI LA SALLE	MANLLEU
PREMI ESPECIAL		VIC	RAUL COSTA	CEIP GUILLERIES	SANT HILARI SACALM
PREMIS PER ESCOLES	PRIMER PREMI	VIC		ESCOLA PAIDÓS	S. FRUITÓS DE BAGES
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 1ª CAT	VIC		LA SALLE MANRESA	MANRESA
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSITS 2ª CAT	VIC		ESCOLA VEDRUNA	RIPOLL
PREMIS PER ESCOLES	1 - ACCÈSSIT 3ª CAT	VIC		IES PERE BARNILS	CENTELLES
PREMIS PARROQUIES	PRIMER PREMI	VIC	LAURA CAUS SOLÀ	PARROQUIA SANT JOSEP	MANRESA
PREMI INDIVIDUAL	CATEQUESI	VIC	MARC ERENA MARTINEZ	PARROQUIA SANT JOAN	AVINYÓ
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 1ª CAT	VIC	MARC ROSELL CODINA	ESCOLA VEDRUNA	RIPOLL
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 2ª CAT	VIC	MARTA AYATS FONT	COL·LEGI EL CARME-VEDRUNA	MANLLEU
XI CONCURS DE DIBUIX	PREMI 3ª CAT	VIC	GERARD VIDAL CASASAYAS	COL·LEGI SAGRAT COR DE JESÚS	VIC
XI CONCURS DE DIBUIX	CATEQUESI	VIC	ANGÉLICA MORTE ARÉVALO	PARRÒQUIA DE SANT JOAN	SANT JOAN DE VILATORRADA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 1ª CAT	VIC	GEMMA FREIXENET MANENT	COL·LEGI STA. ROSA LIMA DOMINIKUES	MANRESA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 2ª CAT	VIC	ALBERT PRAT VIVER	COL·LEGI LA SALLE	MANRESA
XI CONCURS DE DIBUIX	ACCÈSSIT 3ª CAT	VIC	ANDREA ANTOLINES	COL·LEGI SAGRATS CORS	TORELLÓ
XI CONCURS DE DIBUIX	ACC. CATEQUESI	VIC	DESERT	PARRÒQUIA ST. JOSEP	MANRESA
II CONCURS INFORMÀTIC	1r PREMI - Grup 0	VIC	MERCÈ SALA	DESERT	DESERT
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp. - Grup A	VIC	MARC TIENDA	COL·LEGI SAGRATS CORS	TORELLÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	VIC	ELISABETH TORRES	COL·LEGI SAGRATS CORS	TORELLÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	VIC	JUAN MANUEL	COL·LEGI SAGRATS CORS	TORELLÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. Comp.-Grup A	VIC	RADIA BOURASS	COL·LEGI SAGRATS CORS	TORELLÓ
II CONCURS INFORMÀTIC	1r P. - Grup B	VIC	DESERT	DESERT	DESERT
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r P. Comp.-Grup A	VIC	SARA OLIVA	PARRÒQUIA ST. JOAN VILATORRADA	ST. JOAN VILATORRADA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r P. Comp.-Grup A	VIC	MERITXELL HARILLO	PARRÒQUIA ST. JOAN VILATORRADA	ST. JOAN VILATORRADA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r P. Comp.-Grup A	VIC	MONTSERRAT SALA	PARRÒQUIA ST. JOAN VILATORRADA	ST. JOAN VILATORRADA
XXIè CONCURS BÍBLIC REDACCIÓ	1r PREMI-Grup B	VIC	DESERT	DESERT	DESERT

Des del carrer

RUTH ROIG NARRA EL SEU TESTIMONI DE LLUITA I D'ESPERANÇA EN EL SEU RELAT «CAMÍ D'ESCALLS»

«Un cop acceptades les físiques, penso que les conseqüències socials són pitjors»

Carme Munté

Als 19 anys va patir un greu accident de trànsit que li va capgirar la vida. Moltes il·lusions van quedar estroncades en aquella cuneta de la carretera que uneix les poblacions de Falset i Marçà (Priorat). Era la matinalada del 31 de juliol del 1995 i des d'aleshores la Ruth Roig Margalef ha hagut de lluitar de valent per tal de deixar en paper mullat les previsions més pessimistes que li auguraven una vida en estat vegetatiu. Ha hagut de començar de zero en moltes coses bàsiques (menjar, parlar, caminar...) però gràcies a l'esforç personal, a la lluita dels seus pares contra tot pronòstic i a la complicitat d'un gran nombre de professionals, ara la Ruth Roig és una persona força autònoma i amb un munt d'inquietuds que, en bona part, pot satisfer. En el seu relat *Camí d'escalls* (Edicions Saragossa), exposa el seu testimoni de lluita i d'esperança perquè, com ella mateix diu, «a la vida tots hem de superar proves i, per més difícils que siguin, no ens hem de deixar vèncer mai».

Què t'ha motivat a posar per escrit les experiències viscudes des del dia de l'accident?

M'ha motivat a posar per escrit les experiències viscudes primerament perquè un metge de formes de comunicació (perquè, jo no havia de parlar) em posava de deures escrits l'expressió de les diferents coses que envoltaven la meua vida. Després tenia ganes de treure tot el que tenia i em sentia bé fent-ho (més tard vaig saber que era una recomanació psicològica). Tot això ho feia per escrit, m'agradava fer-ho. Així mateix, crec que la meua experiència pot enriquir altres persones en el sentit que pot ajudar-les a no defallir i a perseverar en la vida.

Quines són les claus que expliquen el teu testimoni de lluita i d'esperança malgrat les previsions més pessimistes?

Jordi Saragossa

Les claus que expliquen aquest testimoni de lluita i d'esperança són dues. Primerament els meus pares, que han sabut afrontar amb serenitat les dures circumstàncies que la vida els ha donat i que, sobretot, han tirat endavant malgrat les previsions més pessimistes. Gràcies a la seva iniciativa i a la seva lluita aferrissada, han aconseguit que a poc a poc la recuperació anés sent una realitat. En segon lloc també ha estat molt important per a mi la fe que ja tenia i que continuo tenint.

En el teu relat fas una petició molt incisiva: demanes als professionals de la medicina que siguin més prudents a l'hora de fer un diagnòstic.

En el meu relat faig una petició concreta als professionals mèdics: més prudència a l'hora de fer un diagnòstic perquè cada cos, segons l'estat en què es troba, pot reaccionar d'una manera o d'un altra. Mentre hi ha vida hi ha esperança. La meua expe-

riència en aquest sentit va ser que no parlaria, no hi veuria, seria un vegetal i tindria una dependència total, cosa que per sort puc desmentir.

Quins són els principals escalls que t'has trobat al llarg d'aquests anys?

Penso que, d'escalls, a Barcelona n'hi ha molts (si no ets autònoma o tens una cadira elèctrica que pugi esglaons i salti!, cosa que evidentment jo no tinc). Personalment, m'he trobat dificultats al metro: ascensors que sent per a gent que no pot caminar els agafa tot-hom, dificultats a l'hora d'accedir al vagó... Els lavabos són un altre element públic que necessita millorar. És molt difícil trobar-ne un d'adaptat i, quan el trobes, moltes vegades l'acaben utilitzant persones que no estan discapacitades.

Però més enllà de les dificultats físiques, un accident com el que jo vaig patir també té unes conseqüències socials tant pel que fa a la relació de mi amb els altres com dels altres amb mi. Molts no saben com tractar-me i se senten incòmodes amb mi. Un cop acceptades les físiques, penso que les conseqüències socials són pitjors.

En aquest llibre fas una lectura positiva de la teua situació.

Penso que és important fer una lectura positiva de la meua situació i de les meves dificultats per veure si algú pot solucionar aquests problemes. Hi ha una pila de coses que no puc fer, és clar, però sóc perseverant i lluitadora de mena, i gaudeixo de les que sí que puc fer. El fet d'anar amb cadira de rodes no m'impedeix pas parlar —amb dificultats— ni escriure —amb ordinador, i també amb dificultats—. A la vida tots hem de superar proves i, per més difícils que siguin, no ens hem de deixar vèncer mai. D'altra banda jo veig el meu futur molt incert, però gràcies a Déu tinc una família.

Eduard Brufau

Rauxa

Màrius Torres

Aquest 2010 fa cent anys del naixement de Màrius Torres, poeta lleidatà malauradament poc conegut. Va morir jove, amb només 32 anys, a causa de la tuberculosi, i els set darrers anys de vida va estar internat al sanatori vallesà de Puig d'Olena, on va passar tota la guerra i els primers anys de la postguerra. Va ser en aquest context difícil on va escriure tota la seva producció poètica, que és d'una espiritualitat profunda i serena que molt pocs autors posseeixen. Màrius Torres era fill d'una família d'ideologia republicana i laica, però la seva poesia està amarada explícitament de Déu, pròpia d'una ànima

plenament confiada en la vida eterna, que té la certesa que la mort no té mai l'última paraula. La malaltia i el dolor, en lloc d'enfonsar-lo en la desesperació estèril, li van despertar l'amor i l'agraïment pel do de la vida, li van fer copsar la naturalesa espiritual de l'existència humana. La millor manera d'adonar-se de l'espiritualitat de Màrius Torres és, no cal dir-ho, llegir-ne els versos, com els que va dedicar a la seva enamorada, *Cançó a Mahalta*, o el poema sense títol que va encapçalat amb aquestes inspirades paraules: «¿No sents com vetlla Déu dins de cada misteri, ànima...?»

Pensant-ho millor

Francesc Malgosa Riera
Prevere, poeta i escriptor

DIÀLEGS ÍNTIMS (5)

...amb l'home

L'alteritat és una abstracció amb fonament real, perquè té sempre un rostre concret, i té entre mans el joc complicat de totes les vivències i circumstàncies que incideixen en el seu viure. Més endavant dialogarem sobre la dona.

M'agradaria dialogar francament amb l'home del carrer, sense títols, anònim, que no aixeca la veu ni al veïnat ni a la feina. La seva cara i el seu nom no han sortit mai als diaris. És un de tants. Treballa del matí al vespre i va pel món enderiat.

Quan és a casa, el rostre i les veus de la muller i dels fills són, d'entrada, el vessant més gratificant de la seva vida. Tanmateix, hi ha una colla de problemes casolans i familiars que l'assetgen immisericordiosos.

Si fos possible escriure l'enfilall de pensaments, imaginacions i idees que brollen i ballen en la seva ment, seria una narració veritablement interessant i profundament humana. Si fóssim confidents de les seves lluites interiors, de les pujades i baixades del seu esperit, tindríem entre mans la carn viva d'una vida.

L'home «se sap» protagonista bo, mediocre o dolent de la seva vida, i aquest és un rol personal i intransferible per a cadascun de nosaltres. Ho vulguem o no tots fem història. En certs moments potser ens agradaria canviar-la, però això només és possible mirant el futur. El passat està arxivat i tancat amb pany i clau, el màxim que ens permet és una restauració. A mi això m'impresiona molt perquè l'home a més de ser subjecte creatiu i actiu ho és també «passiu». Hi ha una munió de factors interns i externs, propis i aliens, hereditaris personals i socials que tenen forta incidència en el nostre ser, pensar i fer.

Home, amic meu, company de ruta, sé que no hi tinc cap dret, però, si et sembla bé, dialoguem sobre l'apassionant i fràgil realitat experiencial del nostre viure. Amb el cor a la mà, estem satisfets de la nostra vida? Què canviaríem del passat? Creiem de debò que la positivitat de la nostra vida guanya de lluny a la negativitat? Jo crec que sí.

A mi em posa la pell de gallina la desesperança de l'home que treballa, que estima, que lluita, que gaudeix, que pateix i que es rebel·la donant cops de peu a les creus del seu camí.

Estimat home: no sóc pessimista, perquè tinc fe en la teua grandesa personal i sé que gaudint i patint ets capaç de senyorejar la vida. A més, i això cal veure-ho, viure-ho i dir-ho ben alt, la vida ens ofereix també molts espais, on predomina l'amor, l'alegria, l'amistat, la solidaritat, el compartir, el viure en pau, etc., i això ens dona la certesa que val la pena viure i que la vida és bella. Ningú no deixa aquesta terra amb el cor i les mans buides. Fins sempre, estimat home.